

GYMNÁZIUM
CHOTĚBOŘ

Vzdělání jako schopnost porozumět druhým

(zpracováno podle RVP G)

Školní vzdělávací program
Gymnázia Chotěboř

Obsah

Obsah 2
Identifikační údaje 6
Charakteristika školy 7
Úplnost, velikost a vybavení školy 7
Historie školy 7
Velikost školy 7
Charakteristika školních budov 7
Vybavení školy 9
Charakteristika pedagogického sboru 9
Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce 10
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 12
Charakteristika žáků 13
Charakteristika školního vzdělávacího programu 15
Zaměření školy 15
Další rysy ŠVP: 16
Profil absolventa 17
Organizace přijímacího řízení 18
Maturitní zkouška 19
Společná část maturitní zkoušky: 19
Profilová část maturitní zkoušky 20
Výchovné a vzdělávací strategie 21
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 25
Individuální vzdělávací plán 26
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 28
Účast na soutěžích a olympiádách 29
Začlenění průřezových témat 30
Osobnostní a sociální výchova 30
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 31
Multikulturní výchova 32
Environmentální výchova 33
Mediální výchova 35
Učební plán 37
Učební plán Gymnázia Chotěboř 38
Volitelné předměty 39
Volitelný předmět 1, Volitelný předmět 2 (DVOULETÉ PŘEDMĚTY) 39
Volitelný předmět 3, Volitelný předmět 4 a Volitelný předmět 5 (JEDNOLETÉ PŘEDMĚTY) 39
Nepovinné předměty a zájmové útvary 40
Poznámky k učebnímu plánu 40
Anglický jazyk 40
Německý jazyk 40
Základy společenských věd 40
Zeměpis 41
Matematika 41
Biologie 41
Informatika 41
Estetická výchova (Hv, Vv) 41
Tělesná výchova 41
Další poznámky k učebnímu plánu: 42
Výuka poslední 4 týdny docházky do školy 42
Projektová výuka poslední týden školního roku 42
Tradiční školní projekty 43

Učební osnovy Český jazyk 44
Charakteristika vyučovacího předmětu 44
Obsahové, časové a organizační vymezení 44
Výchovné a vzdělávací strategie 45
Literární výchova 46
Kvinta a 1.ročník 46
Sexta a 2. ročník 46
Septima a 3. ročník 47
Oktáva a 4. ročník 47
Jazyk a jazyková komunikace 48
Kvinta a 1. ročník 48
Sexta a 2. ročník 48
Septima a 3. ročník 49
Oktáva a 4. ročník 49
Anglický jazyk 50
Charakteristika vyučovacího předmětu 50
Obsahové, časové a organizační vymezení 50
Výchovné a vzdělávací strategie 51
Anglický jazyk jako cizí jazyk (výstupní úroveň B2) 53
I. ročník 53
Kvinta 54
2. ročník 55
Sexta 56
3. ročník 57
Septima 58
4. ročník 59
Oktáva 60
Anglický jazyk jako další cizí jazyk (výstupní úroveň B1) 61
1. ročník 61
2. ročník 62
3. ročník 63
4. ročník 64
Německý jazyk 66
Evropské jazykové portfolio 66
Jednotný evropský referenční rámec 67
Charakteristika vyučovacího předmětu 76
Charakteristika výstupní úrovně 83
Výstup jazykové úrovně A1 83
Výstup jazykové úrovně A2 84
Výstup jazykové úrovně B1 85
Výstup pro jazykovou úroveň B2 86
Průřezová témata a jejich přínos ve výuce německého jazyka: 88
Německý jazyk – čtyřleté studium - začátečníci 89
1. ročník 89
2. ročník 90
3. ročník 90
4. ročník 90
Německý jazyk – čtyřleté studium - pokročilí 92
1. ročník 92
2. ročník 92
3. ročník 92
4. ročník 93
Německý jazyk – vyšší stupeň víceletého studia 93
Kvinta 93
Sexta 93
Septima 94
Oktáva 94
Základy společenských věd 95
Charakteristika vyučovacího předmětu 95
Organizační, obsahové a časové vymezení 95
Výchovné a vzdělávací strategie 96
Rozvržení učiva 97

1. ročník, kvinta ... 97
2. ročník, sexta ... 97
3. ročník, septima ... 99
4. ročník, oktáva ... 100

Dějepis ... 101
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 101
Rozvržení učiva ... 101
1. ročník, kvinta ... 101
2. ročník, sexta ... 102
3. ročník, septima ... 103

Zeměpis ... 104
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 104
Obsahové, organizační a časové vymezení ... 104
Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: ... 104
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků ... 106
Rozvržení učiva ... 107
1. ročník, kvinta ... 107
2. ročník, sexta ... 108
3. ročník, septima ... 109

Matematika ... 113
Charakteristika předmětu ... 113
Časové, obsahové a organizační vymezení ... 113
Maturitní zkouška ... 114
Průřezová témata ... 114
Výchovné a vzdělávací strategie v matematice ... 114
Rozvržení učiva ... 116
1. ročník, kvinta ... 116
2. ročník, sexta ... 117
3. ročník, septima ... 118
4. ročník, oktáva ... 120

Fyzika ... 122
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 122
Časové, obsahové a organizační vymezení ... 122
Výchovné a vzdělávací strategie ... 123
Rozvržení učiva ... 124
1. ročník, kvinta ... 124
2. ročník, sexta ... 127
3. ročník, septima ... 129
4. ročník, oktáva ... 130

Chemie ... 133
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 133
Obsahové, časové a organizační vymezení ... 133
Výchovné a vzdělávací strategie ... 134
Rozvržení učiva ... 136
Kvinta (5. ročník) ... 143
Sexta (6. ročník) ... 144
Septima (7. ročník) ... 145
Oktáva (8. ročník) ... 146

Biologie ... 148
Časové, obsahové a organizační vymezení ... 148
Do předmětu Biologie jsou začleněna tato průřezová témata: ... 149
Výchovné a vzdělávací strategie: ... 149
Rozvržení učiva ... 151
1. ročník. kvinta ... 151
2. ročník, sexta ... 152
3. ročník, septima ... 153
4. ročník, oktáva ... 154

Informatika ... 156
Časové, organizační a obsahové vymezení předmětu ... 156

Jednotlivé kompetence a zdroje jejich získávání ... 157
Rozvržení učiva ... 158
Kvinta ... 158
1. A ... 158
Sexta ... 159
2. A ... 160
Hudební výchova ... 166
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 166
Obsahové vymezení předmětu: ... 166
Časové vymezení předmětu: ... 166
Organizační vymezení předmětu: ... 166
Výchovné a vzdělávací strategie: ... 167
Rozvržení učiva ... 168
Kvinta, 1.ročník ... 168
Sexta, 2.ročník ... 169
Výtvarná výchova ... 171
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 171
Obsahové a časové vymezení ... 171
Výchovně vzdělávací strategie ... 171
Rozvržení učiva ... 173
Kvinta, 1.ročník ... 173
Sexta, 2.ročník ... 175
Tělesná výchova ... 176
Charakteristika vyučovacího předmětu ... 176
Obsahové, časové a organizační vymezení ... 176
Výchovné a vzdělávací strategie ... 177
Rozvržení učiva ... 178
1.ročník a kvinta ... 178
2.ročník a sexta ... 180
3.ročník a septima ... 182
4.ročník a oktáva ... 183
Sportovní hry ... 185
Charakteristika předmětu ... 185
Výchovné a vzdělávací strategie ... 185
Volitelné předměty ... 187
Volitelný předmět 1, Volitelný předmět 2 ... 187
Volitelný předmět 3, Volitelný předmět 4, Volitelný předmět 5 ... 187
Hodnocení žáků a autoevaluace školy ... 188
Hodnocení žáků ... 188
Způsoby hodnocení žáků ... 188
Kritéria hodnocení ... 189
Zpracováno ve vnitřní směrnici „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“ (KLASIFIKAČNÍ ŘÁD Gymnázia Chotěboř) ... 189
Autoevaluace (hodnocení) školy ... 204
Metody autoevaluace ... 205
Oblasti autoevaluace ... 206

Identifikační údaje

Č. j.: G – VS – 11/2020: úprava v roce 2020, poslední úprava v roce 2025

Školní vzdělávací program pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia a čtyřleté gymnázium

(zpracováno podle: Rámcový vzdělávací program pro gymnázia, schválený MŠMT dne 24.7.2007 pod č.j.: 12858/2007-2/VÚP)

Název školního vzdělávacího programu: Vzdělání jako schopnost porozumět druhým (zpracováno podle RVP G)

Vzdělávací program pro: vyšší stupeň osmiletého vzdělávacího programu a čtyřletého vzdělávacího programu

Forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Obory vzdělání podle KKOV: 79-41-K/81 Gymnázium (vyšší stupeň)
79-41-K/41 Gymnázium

Předkladatel:

Název školy:	Gymnázium Chotěboř
Adresa:	Jiráskova 637, 583 01 Chotěboř
IČO:	60 126 639
IZO:	102 006 920
IZO ředitelství (Identifikátor):	600 011 526

ředitel školy:
Mgr. Ivona Pavlíčková
e-mail: pavlickovai@gch.cz
telefon: 569 669 361, 607 526 772

koordinátor tvorby ŠVP:
Mgr. Pavel Pokorný
e-mail: pokornyp@gch.cz
telefon: 569 669 362, 606 407 447

Další kontaktní údaje:
telefon: 569 669 360
mobil: 775 669 361
e-mail: gch@gch.cz
www: **http://www.gch.cz**

Zřizovatel:
Název: Kraj Vysočina
Adresa: Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Kontakty: Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Kraje Vysočina
telefon: 564 602 111
fax: 564 602 420
e-mail: posta@kr-vysocina.cz
www: **http://www.kr-vysocina.cz**

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2009, aktualizace 1. 9. 2010, 1. 9. 2012, 1. 9. 2013, 1. 9. 2017, 1. 9. 2023, 1.9. 2025

V Chotěboři dne 30. června 2009 Mgr. Bc. Vladislav Smejkal – ředitel školy

Charakteristika školy

Úplnost, velikost a vybavení školy

Historie školy

Gymnázium bylo v Chotěboři založeno v roce 1913, patří mezi nejstarší střední školy v regionu. Dne 7. ledna 1920 bylo zahájeno vyučování v budově v Jiráskově ulici číslo 637, ve které probíhá výuka doposud. Jedná se o překrásnou secesní budovu, která se stala jednou z dominant města. Od 1. září 1996 byla zahájena výuka ve druhé budově školy v Tyršově ulici číslo 555. Obě budovy jsou propojeny spojovacím krčkem s šatnami. 1. října 2010 byla uvedena do provozu přístavba budovy Jiráskova 637 – pavilon tělesné výchovy s učebnami.

Velikost školy

V současné době škola poskytuje gymnaziální všeobecné vzdělání zakončené maturitní zkouškou ve 4letém a 8letém oboru vzdělání. Z každého populačního ročníku jsou přijímáni žáci do jedné třídy 4letého a jedné třídy 8letého studijního programu, škola má 12 tříd.

Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (kapacita školy) je 420 a nejvyšší počet žáků ve čtyřletém oboru 79-41-K/41 Gymnázium (kapacita oboru) je 132, v osmiletém oboru 79-41-K/81 Gymnázium je 252 žáků (viz rozhodnutí MŠMT č. j. 3964/2009-21 ze dne 20. 2. 2009).

Charakteristika školních budov

Pro výuku a vzdělávání žáků škola využívá dvě školní budovy:

- historickou budovu školy v Jiráskově ulici 637, ke které byl přistaven pavilon tělesné výchovy s učebnami,
- budovu v Tyršově ulici 555.

Majitelem budov je zřizovatel školy Kraj Vysočina, který delegoval právo užívání na Gymnázium Chotěboř.

Budova Jiráskova 637 je secesní stavba, která prodělala v posledních letech několik velkých oprav. Byla vyměněna střešní krytina, vybudována nová kotelna, osazena nová

okna, generální rekonstrukcí prošla všechna sociální zařízení a byla vybudována počítačová síť do všech učeben, kabinetů a kanceláří.

V roce 2010 byla uvedena do provozu přístavba této budovy – pavilon tělesné výchovy s učebnami který poskytuje zázemí pro výuku tělesné výchovy na Gymnáziu Chotěboř a Středním odborném učilišti technickém Chotěboř. Podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou nadstandardní, velká tělocvična má rozměry (20,5 x 40,5) m, je ji možné rozdělit elektricky spouštěnou oponou na dvě části, kde může probíhat výuka navzájem nezávisle. V tělocvičně je možno provozovat řadu sportů, „lajnování" je připraveno na volejbal (centrální kurt pro soutěžní utkání i dva kurty napříč pro tréninkové a výukové účely), basketbal, futsal, florbal (je vybavení i mobilními mantinely), badminton, součástí je i lezecká stěna o ploše cca 120 m^2 a výšce 12 m. Malá tělocvična o rozměrech (10 x 18) m je určena pro výuku gymnastiky, je osazena akustickými obklady a jedna stěna obložena zrcadly, vytváří vynikající podmínky i pro výuku moderních oblastí jako je aerobic, zumba, tanec. Součástí pavilonu je i posilovna a potřebné zázemí (šatny, sprchy, nářaďovny, kabinety učitelů, WC). V poschodí jsou pro gymnázium výukové prostory pro fyziku (odborná učebna, laboratoř, kabinet učitelů, sklad učebních pomůcek) a odborná učebna pro výuku podporovanou počítači (včetně kabinetu učitele a správce počítačové sítě). Přístavbou pavilonu tělesné výchovy Gymnázium Chotěboř získalo i bezbariérový přístup.

Budovu Tyršova 555 škola získala od Pozemkového fondu ČR, jedná se bývalou administrativní budovu, která byla v roce 1996 rekonstruována pro potřeby školy. Nutnost získat další výukové prostory vznikla po zavedení víceletého vzdělávacího oboru. V nové budově škola získala 3 kmenové učebny a řadu odborných učeben a další zázemí. Jedná se především o 5 jazykových učeben a 5 kabinetů pro učitele cizích jazyků, dále odbornou učebnu informatiky s kabinetem pro učitele a pracovištěm pro správce počítačové sítě, odbornou učebnu biologie s laboratoří, kabinetem a skladem učebních pomůcek biologie, odbornou učebnu výtvarné výchovy (se skladem materiálu) a zázemí pro výuku tělesné výchovy (šatny, sprchy, kabinety učitelů, sklad pomůcek).

Materiální, prostorové a hygienické zajištění výuky je na velmi dobré úrovni.

Přístavbou pavilonu tělesné výchovy škola ztratila 3 antuková hřiště pro výuku tělesné výchovy v letním období. Škola uzavřela smlouvu s městem Chotěboř o využívání městského letního stadionu (vzdálenost asi 300 m od školy).

Vybavení školy

Žákům je k dispozici 15 kmenových učeben, 5 odborných učeben pro výuku cizích jazyků, laboratoře chemie (+váhovna), biologie a fyziky, odborná učebna informatiky vybavená 18 počítači připojenými k internetu, klubovna Euroklubu. Součástí školního areálu je relaxační venkovní prostor s geoparkem a přírodní zahradou.

Některé kmenové učebny jsou současně odbornými učebnami (fyzika, chemie, biologie, matematika, základy společenských věd, zeměpis, dějepis, hudební výchova, výtvarná výchova), postupně jsou vybavovány moderní didaktickou technikou.
V současnosti je 12 učeben vybaveno interaktivní tabulí a 3 učebny dataprojektorem s příslušenstvím (promítací plocha, ozvučení, multimediální počítač s připojením na internet a video). V obou budovách je vybudována počítačová síť připojená na internet, všechny učebny a kabinety mají přípojku na internet. Škola je připojena k internetu optickým kabelem. V pavilonu tělesné výchovy je provozována Wi-Fi síť k bezdrátovému přenosu dat a připojení k internetu.

Škola nemá vlastní školní jídelnu. Stravování žáků je zajištěno ve Školní jídelně Chotěboř, Smetanova 603. Jedná se o novou školní jídelnu (přestavba v roce 2005) s dostatečně velkou kapacitou ve vzdálenosti asi 250 metrů od areálu Gymnázia Chotěboř.

Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí celkem 30 pedagogických pracovníků, 27 je interních a 3 externí. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady pro výkon funkce pedagogického pracovníka podle § 3 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů a získali odbornou kvalifikaci požadovanou pro učitele střední školy podle § 9 uvedeného zákona.

Věková struktura je příznivá, na škole pracuje skupina zkušených pedagogů, nejpočetněji je zastoupena střední věková kategorie, jedná se o učitele v nejproduktivnějším věku, sbor disponuje i několika mladými, perspektivními učiteli. Všechny předměty jsou vyučovány aprobovanými učiteli, až na předmět informatika. Výuka cizích jazyků probíhá pod vedením kvalifikovaných a aprobovaných učitelů. Hudební výchova je zajišťována externími učiteli, kteří jsou kvalifikovaní a aprobovaní. Pedagogický sbor je stabilizovaný. Vzhledem k velmi dobré pedagogické a hlavně odborné způsobilosti pedagogického sboru naši žáci dosahují významných úspěchů v olympiádách a soutěžích, a především u maturitní zkoušky, mají výborné uplatnění při dalším studiu (téměř výhradně vysokoškolském).

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Konec 20. století přinesl v Evropě řadu významných změn. Na jedné straně došlo k rozpadu bloku socialistických států, na druhé straně se výrazně prohloubil proces vzájemné spolupráce vyspělých evropských zemí. Vznik Evropské unie, zavedení eura a postupná integrace dalších uchazečů se nutně musely projevit v českém vzdělávacím systému i na našem gymnáziu. Proto došlo na Gymnáziu Chotěboř k založení **Evropského klubu**, který na škole působí od roku 1999 až do současnosti. Cílem klubu bylo sdružit zájemce o evropskou budoucnost, vytvořili školní informační centrum shromažďující dostupné materiály o evropské integraci. Své poznatky pravidelně prezentovali na nástěnce, školním webu i při přednáškách pro ostatní žáky gymnázia. Dne 10. května 2000 poprvé zorganizovali pro své spolužáky Den Evropy – projekt plný vědomostních a sportovních soutěží, jehož tradice trvá do současnosti. Pravidelně se též konají besedy s osobnostmi politického a kulturního života, mezi nimiž mají významné zastoupení i bývalí absolventi naší školy a bývalí členové Evropského klubu.

V současné době pod **Euroklub při Gymnáziu Chotěboř** spadají tyto aktivity: pobočka Amnesty International při Gymnáziu Chotěboř, Evropský klub, Pražský model spojených národů, Filmový klub jeden svět na školách, Filmový maratón, podle zájmu žáků jsou rozvíjeny i další aktivity.

V roce 2015 škola získala díky práci a aktivitám Euroklubu čestný titul **Světová škola**, který v roce 2017 obhájila. Škola podporuje ve vzdělávání svých žáků přípravu na reálný život v globalizovaném světě, opírá se o metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej.

Od roku 2001 pracuje na škole koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Velká pozornost je věnována ekologizaci provozu, je prováděno třídění odpadů (papír, plasty, hliník, suché články), v roce 2013 škola získala mezinárodně uznávaný čestný titul EKOŠKOLA. Bohaté aktivity a tradice školy v oblasti environmentální výchovy a vzdělávání vyústily v roce 2008 v založení **Ekoklubu při Gymnáziu Chotěboř**. Žáci zapojení do práce Ekoklubu se největší měrou podílejí na organizování mnoha ekologických akcí pro ostatní žáky školy, ale pořádají i přednášky pro žáky základních škol, aktivity pro veřejnost, připravují výstavy, píší články do regionálního tisku.

Práce obou klubů je pro školu velkým přínosem v oblasti vzdělávání, řada kompetencí žáků školy je neformálně rozvíjena při zapojení do aktivit rozvíjených na bázi klubové činnosti.

Po otevření pavilonu tělesné výchovy škola získala nadstandardní podmínky pro výuku povinného vyučovacího předmětu tělesná výchova, ale i pro provozování zájmových útvarů se zaměřením na sport. Ve spolupráci se sportovními oddíly ve městě, rodiči žáků školy a absolventy školy jsou vytvořeny podmínky pro několik zájmových aktivit v oblasti sportu. Jejich nabídka se průběžně mění podle zájmu žáků a možností školy. Jedná se například o aktivity: volejbal a minivolejbal, florbal, futsal, pilates, jóga, posilovna, lezecká stěna a další.

Od školního roku 2001/2002 funguje při škole Školní sportovní klub Gymnázia Chotěboř, je součástí Asociace školních sportovních klubů České republiky. Podílí se na přípravě žáků na sportovní akce a soutěže v rámci školy, okresu i kraje, zaštiťuje mimoškolní sportovní akce, podílí se na organizaci sportovních soutěží.

Dlouhodobá mezinárodní spolupráce je navázána se školou ve Francii Lycée Marcelin Berthelot v Châtellerault, partnerské výměny jsou realizovány od roku 2003. Od roku 2008 se rozběhla spolupráce se základní školou v Ratiboři v Polsku, která je orientována na nižší stupeň osmiletého oboru vzdělávání, s gymnáziem v Gävle ve Švédsku, která je zaměřena především na oblast ekologie a biologie. Spolupracujeme se školou Carl-von-Ossietzky Oberschule ve Werder/Havel v Německu, kde se pravidelně využívá podpora v rámci projektu Comenius.

Mezi dlouhodobé tradiční projekty školy patří:

Studentský den,
Týden Evropy,
Den Země,
Projektová výuka poslední týden školního roku,
Týden kraje Vysočina na Gymnáziu Chotěboř,
projekty předmětu základy společenských věd.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školská rada při Gymnáziu Chotěboř má 6 členů, byla zřízena 30. 11. 2005. V radě pracují dva zástupci pedagogického sboru školy, dva zástupci zřizovatele a dva zástupci rodičů nezletilých žáků a zletilých žáků školy. Za zřizovatele je delegován do rady školy zastupitel samosprávy města Chotěboř (starosta nebo místostarosta města Chotěboř), tím je podpořena spolupráce školy s městem.

Při škole pracuje nezisková organizace SRPSŠ při Gymnáziu Chotěboř, jedná se o dobrovolné sdružení rodičů, zákonných zástupců žáků školy a dalších, jejím cílem je zlepšení zabezpečení činnosti školy v oblasti kultury, tělovýchovy a sportu, zájmové činnosti, ekologie a dalších oblastí.

Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím SRPSŠ (Sdružení rodičů a přátel studentů školy), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole. Nejméně dvakrát ročně se mohou rodiče (zákonní zástupci) na třídních schůzkách informovat o dění ve škole a o prospěchu žáka na třídních schůzkách.

Pedagogicko-psychologická poradna, Havlíčkův Brod, Nad Tratí 335, spolupracuje se školou v oblasti psychologické a pedagogické diagnostiky (poruchy učení a chování, mimořádně nadaní žáci, diagnostická pomoc žákům při volbě povolání apod.)

V oblasti environmentální výchovy, osvěty a vzdělávání je navázána dlouhodobá spolupráce se Správou CHKO Železné hory (výstavy, exkurse, přednášky, besedy, …) a Technickou a lesní správou Chotěboř (exkurse, třídění odpadů).

Škola spolupracuje i s dalšími organizacemi v Chotěboři, v oblasti kulturní zejména s CEKUS Chotěboř (součástí je Městská knihovna Chotěboř a Městské muzeum Chotěboř), Základní uměleckou školou Chotěboř, Domem dětí a mládeže Junior Chotěboř.

Veřejnost je informována o práci školy pravidelně aktualizovanými www stránkami školy (http://www.gch.cz).

Od školního roku 2013/2014 je průběžná klasifikace žáků školy zveřejňována na www stránkách školy (s přístupovými údaje žáka je seznámen žák a jeho zákonní zástupci).

Charakteristika žáků

Do nižšího stupně 8letého studia gymnázia jsou přijímání nejlepší žáci z 5. tříd ze dvou základních škol Chotěboře a z 5. tříd neúplných základních škol z regionu Chotěbor, kde by žáci pokračovali docházkou do základní školy v Chotěboři. O přijetí se pravidelně uchází i několik žáků z úplných základních škol regionu. Naprostá většina těchto žáků po ukončení nižšího stupně osmiletého gymnázia pokračuje ve studiu vyššího stupně tohoto oboru vzdělávání. Mimořádně někteří jedinci odcházejí po ukončení nižšího stupně, například ke studiu konzervatoře či odborné školy (v průměru se jedná o 1 – 2 žáky).

Spádovou oblastí školy pro čtyřletý obor vzdělávání je chotěbořský region Kraje Vysočina, na škole však studují i žáci z Havlíčkova Brodu a z Pardubického kraje. Cílem školy je přijmout do obou oborů vzdělávání nejtalentovanější žáky regionu a připravit je pro další vysokoškolské studium. Gymnázium Chotěbor dlouhodobě spolupracuje s úplnými i neúplnými základními školami v regionu, daří se vytipovat a získat ke studiu na škole nejlepší žáky většiny základních škol regionu. Škola svojí velikostí vytváří klidné, tvůrčí, pracovní klima.

Současná koncepce školy, kdy v každém populačním ročníku je otevírána jedna třída osmiletého a jedna třída čtyřletého studia gymnázia odpovídá potřebám regionu. Je sladěn požadavek dostupnosti uvedeného typu studia v regionu a výběru uchazečů. To odpovídá strategii školy, neboť v každém populačním ročníku je možnost přijetí do osmiletého i čtyřletého typu studia gymnázia. Kde vznikají problémy s dojížděním nebo uchazeč není v 5. ročníku ke studiu vyhraněný, dochází k odkladu rozhodnutí studovat gymnázium do 9. ročníku základní školy.

Organizace školních akcí

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména vzdělávacích pobytech žáků, sportovních kurzech, výjezdech do zahraničí, exkurzích, praktických cvičeních v přírodní zahradě a geoparku školy a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah

a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název našeho vzdělávacího programu „Vzdělání jako schopnost porozumět druhým“ vystihuje jak charakter naší školy, tak i naše záměry:

- Chceme společně pomáhat žákům poznávat a objevovat svět, chceme jim poskytovat kvalitní vzdělání ve všech oborech, a tak jim usnadnit zařazení do profesního a společenského života.
- Společně budujeme dobré mezilidské vztahy, vytváříme atmosféru tvořivosti, spolupráce a důvěry, dodržujeme zásady slušného chování, zapojujeme se do humanitárních projektů. Tak se učíme vzájemné komunikaci, úctě k člověku a základním životním hodnotám.
- Společně vystupujeme proti všem negativním jevům, jako jsou drogy a další závislosti, šikana, intolerance, nenávist, vandalismu, nezákonnému jednání. Tím se učíme odmítavému postoji ke všemu, co narušuje mezilidské vztahy.
- Branou do světa celoživotního vzdělávání je všeobecný přehled, a proto se účelově neprofilujeme a poskytuje všeobecné vzdělání v dostatečné šíři.

Zaměření školy

- Nabídka komplexního vzdělávání.
  Všeobecné středoškolské vzdělání s důrazem na jazykovou přípravu.
- Příprava na vysokoškolské studium.
  Předpokládáme, že bude potvrzena praxe posledních let a k vysokoškolskému studiu různého typu se bude hlásit téměř 100 % absolventů. Cílem školy je připravit absolventy k úspěšnému studiu na vysoké škole.
- Vysoká míra volitelnosti.
  Je realizována nejenom učebním plánem, který je v prvních dvou letech stejný pro všechny žáky (1.-2. ročník čtyřletého a 5.-6. ročník osmiletého oboru vzdělávání), potom si žáci volí dva dvouleté volitelné předměty a na poslední rok studia další tři volitelné předměty, ale i volnočasovými aktivitami a dalšími aktivitami školy (mezinárodní výměny, projekty, nepovinné předměty apod.)
- Propojení vzdělávací a výchovné stránky školy.
  Dlouhodobě je na škole budováno tvůrčí pracovní prostředí, klima jistoty a bezpečí. Přátelský přístup pedagogů k žákům školy charakterizuje atmosféru školy. Do třídních

kolektivů jsou zařazení žáci se specifickými potřebami (mimořádně nadaní, s poruchami učení, apod.)

Další rysy ŠVP:

Cílem je motivovat a vést žáky k aktivnímu učení.

V rámci výuky podporuje škola rozvoj klíčových kompetencí s důrazem na propojení teoretických poznatků s jejich praktickým využitím.

Naší snahou je podporovat u žáků možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnosti sebehodnocení. Důraz klademe na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

Prvním cizím jazykem v osmiletém oboru je jazyk anglický, ve čtyřletém oboru se jím rovněž postupně stal anglický jazyk. Škola usiluje o prohloubení jazykových dovedností žáků se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi (mezinárodní spolupráce, výuka některých hodin v cizím jazyce – metoda CLIL)

Je zachována klasická nabídka předmětů – bez integrace, je však kladen velký důraz na provázanost učebních osnov ve všech předmětech. Uvědomujeme si význam dovedností využívat informační a komunikační technologie, jejich používání je pro naše žáky samozřejmostí.

Žáci se učí spolupráci, organizaci společné činnosti, konzultacím při řešení problémů a konfliktů.

Jednou z našich priorit je podporovat a rozvíjet u dětí jejich přirozený talent, nadání a tvořivost při zohledňování jejich možností.

Nedílnou součásti školního vzdělávacího programu jsou tematické exkurze, zařazované v každém ročníku dvakrát ročně, které umožňují žákům seznamovat se s kulturním a přírodním bohatstvím, historií naší vlasti a technickou vyspělostí. Estetický prožitek zajišťují návštěvy divadelních představení, vzdělávacích programů a koncertů v průběhu každého školního roku.

„Týden Evropy“ připravovaný každoročně Euroklubem při Gymnáziu Chotěboř posiluje povědomí o významu evropské integrace.

Škola umožňuje žákům uvědomit si svou osobní odpovědnost za životní prostředí a za dění kolem sebe a adekvátně na ně reagovat. Tyto dovednosti rozvíjíme především v rámci aktivit organizovaných školou ke „Dni Země“.

Poznání je rozvíjeno účastí v různých soutěžích, motivujeme a připravujeme žáky k účasti v nich.

Možnost sportovního vyžití. Škola organizuje lyžařský výcvik a letní sportovní kurz, je možné se zapojit do dalších sportovních aktivit (zájmové útvary, školní sportovní klub, soutěže sportovního charakteru apod.)

Mimoškolní aktivity. Žáci se mohou zapojit do práce Euroklubu při Gymnáziu Chotěboř a využívat školní klub se širokou nabídkou zájmových aktivit a Ekoklubu při Gymnáziu Chotěboř.

Vstup na gymnázium žákům usnadníme organizací vstupního adaptačního kurzu na začátku studia a přípravných kurzů před přijímacími zkouškami.

Profil absolventa

- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP G v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia.
- Absolventi Gymnázia Chotěboř jsou připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru. Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je žákům umožněna kvalitní příprava na většinu vysokých škol (mimo VŠ uměleckého charakteru). Na webových stránkách školy (www.gch.cz) jsou uvedeny statistiky úspěšnosti absolventů školy při přijímacích zkouškách na VŠ.
- Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse. Díky pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.
- Žáci mají možnost ke konci studia složit některou z mezinárodně uznávaných zkoušek z cizího jazyka. Jazykové schopnosti absolventa mu umožňují studovat i na zahraničních vysokých školách.
- Žák ovládá různé digitální technologie, využívá je při učení, práci i v osobním životě, sleduje nové technologie a trendy a kriticky posuzuje jejich přínos.

- Žák vyhledává relevantní data, informace a digitální obsah, kriticky je hodnotí a efektivně spravuje, s daty a informacemi pracuje a využívá je v souladu s právními a etickými normami.
- Žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se s využitím digitálních prostředků, využívá digitální technologie k tvůrčí činnosti a k řešení problémů.
- Žák využívá digitální technologie ke komunikaci a spolupráci, chová se v digitálním prostředí zodpovědně, respektuje pravidla slušného chování (netiketa) a práva ostatních.
- Žák chápe principy fungování digitálních technologií a systémů, rozumí jejich roli ve společnosti a dokáže posoudit jejich vliv na různé oblasti lidské činnosti.
- Žák chrání svá digitální zařízení, data a identitu, dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s digitálními technologiemi, uvědomuje si rizika spojená s jejich využíváním a předchází jim.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení

je organizováno podle ustanovení § 59-61 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), platné prováděcí vyhlášky MŠMT (Vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání) a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád).

Osmiletý obor vzdělávání:

Vzdělávání v osmiletém gymnáziu se člení na nižší stupeň a vyšší stupeň. Nižší stupeň je tvořen prvními čtyřmi ročníky osmiletého gymnázia. Vyšší stupeň je tvořen posledními čtyřmi ročníky osmiletého gymnázia. Do prvního ročníku vyššího stupně gymnázia postupují žáci, kteří úspěšně ukončili nižší stupeň osmiletého gymnázia.

Čtyřletý a osmiletý obor vzdělávání:

Všichni uchazeči o studium konají testy jednotné zkoušky z Matematiky a její aplikace a z Českého jazyka a literatury připravené pro daný školní rok Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. Obsahovou náplní testů je učivo vzdělávacích oblastí Matematika a její aplikace a Český jazyk a literatura podle RVP ZV (u osmiletého oboru vzdělání nižší stupeň RVP ZV). Součástí hodnocení je prospěch na základní škole. Uchazeči o studium, u kterých byla

diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.) či uchazeči se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek na doporučení školského poradenského zařízení upraven.

Při přijímacím řízení škola akceptuje doporučení zřizovatele.

Maturitní zkouška

Organizace maturitní zkoušky se řídí platným zněním školského zákona, prováděcí vyhlášky MŠMT a Rámcovým vzdělávacím programem pro gymnázia.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky:

Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek, a to

1) český jazyk,
2) cizí jazyk (anglický nebo německý) nebo matematika

Ve společné části maturitní zkoušky může žák dále konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky, a to ze zkušebních předmětů matematika, druhý cizí jazyk a matematika rozšiřující. Žák nemůže konat nepovinnou zkoušku ze zkušebního předmětu, z něhož koná povinnou zkoušku.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu. Didaktickým testem se pro účely tohoto zákona rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován (CERMAT), a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.

Rozsah vědomostí a dovedností, které mohou být ověřovány zkouškami společné části maturitní zkoušky, stanoví ministerstvo v katalozích požadavků zkoušek společné části maturitní zkoušky (dále jen „katalog“) pro příslušný zkušební předmět. Katalogy ministerstvo

zveřejní vždy nejpozději 48 měsíců před termínem konání zkoušek způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou didaktického testu jsou neveřejné. Účast je povolena žákům konajícím zkoušku, pedagogickému pracovníkovi pověřenému funkcí zadavatele zkoušky, školnímu maturitnímu komisaři, řediteli školy a inspektorům České školní inspekce. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je povolena též účast osob zajišťujících asistenci nebo službu tlumočení do znakového jazyka nebo do dalších komunikačních systémů, a to za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem.

Žák koná společnou část maturitní zkoušky v řádném termínu ve škole, jíž je žákem. Náhradní a opravnou zkoušku žák koná ve škole stanovené Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. Zkoušky společné části maturitní zkoušky může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. Před konáním každé ze zkoušek společné části maturitní zkoušky je žák povinen předložit zadavateli svůj průkaz totožnosti opatřený fotografií.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá **ze zkoušky z**

českého jazyka a literatury

cizího jazyka (pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk)

a z dalších 2 povinných zkoušek, žák vybírá 2 předměty z nabídky:

a) **anglický jazyk (pokud si žák nezvolil anglický jazyk ve společné části)**
b) **německý jazyk (pokud si žák nezvolil německý jazyk ve společné části)**
c) **základy společenských věd**
d) **dějepis**
e) **zeměpis**
f) **matematika**
g) **fyzika**
h) **chemie**
i) **biologie**
j) **informatika**

Nepovinné předměty v profilové části:

Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce k maturitní zkoušce. Žák nemůže konat nepovinnou zkoušku ze zkušebního předmětu, z něhož koná povinnou zkoušku.

Nabídka předmětů nepovinné profilové zkoušky je shodná s nabídkou pro povinné zkoušky, rozšiřuje se o předměty tělesná výchova, hudební výchova a výtvarná výchova.

Forma zkoušky – zkoušky z českého jazyka a cizích jazyků se konají formou písemné práce a ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí, u všech ostatních předmětů se jedná o ústní zkoušku před zkušební maturitní komisí.

Nahrazení profilové zkoušky:

Žákům, kteří v profilové části maturitní zkoušky konají alespoň 4 povinné zkoušky (§ 81 odst. 7 školského zákona), umožnuje ředitel školy, že za podmínek stanovených prováděcími právními předpisy (vyhláškou č. 177/2009 Sb.), nahradit jednu povinnou zkoušku profilové části maturitní zkoušky konanou z cizího jazyka výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem. Ředitel školy stanovil s ohledem na RVP G pro **anglický jazyk certifikát minimálně úroveň B2**, **pro německý jazyk certifikát minimálně úrovně B1**. Žák může v profilové části nahradit i jednu nepovinnou zkoušku z cizího jazyka.

Písemnou žádost o nahrazení zkoušky podává žák řediteli školy nejpozději do 31. března pro konání maturitní zkoušky v jarním zkušebním období a do 30. června pro konání maturitní zkoušky v podzimním zkušebním období. Součástí žádosti je vždy ověřená kopie dokladu o úspěšném vykonání standardizované jazykové zkoušky.

Zkoušky konané formou ústní zkoušky koná žák po úspěšném ukončení posledního ročníku vzdělávání. Žák může konat profilovou část maturitní zkoušky i v případě, že nevykonal společnou část maturitní zkoušky úspěšně. Profilová část maturitní zkoušky je veřejná s výjimkou **písemné práce** a jednání zkušební maturitní komise o hodnocení žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie

Tyto strategie představují společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, které jsou souborem předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot podstatných pro uplatnění v životě. Jsou základem rozvoje předpokladů pro jejich celoživotní vzdělávání.

Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky, tak metody moderní. Jde zejména o:

- podporu výuky moderní didaktickou technikou,

- semináře a diskuse,
- samostatné a týmové projekty,
- dlouhodobou samostatnou práci,
- prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
- praktickou výuku (exkurze, školy v přírodě).

Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující tabulka podává ucelený přehled postupů k dosažení klíčových kompetencí:

Klíčové kompetence	**Postupy k dosažení klíčových kompetencí**
Kompetence k učení	➢ Učitel vede žáky k samostatnému objevování při získávání nových poznatků, do vyučování jsou zařazovány činnosti, které podporují zvídavost, iniciativu, tvořivost. ➢ Učitel motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi. Případně umožní žákům, aby si platnost jeho tvrzení mohli ověřit sami. ➢ Učitel rozvíjí kompetence k učení zařazováním práce s odbornými časopisy, literaturou (i cizojazyčnou), internetem, a to i přímo v hodinách. ➢ Učitel zařazuje do vyučování práci s chybou. ➢ Žáci jsou příležitostně vedeni ke skupinové práci, jejíž výsledky obhajují. ➢ Učitel na konci vyučovací hodiny pravidelně shrne a utřídí probrané učivo s přihlédnutím k domácí přípravě. ➢ Učitel zařazuje do výuky specifické činnosti, které mají procvičovat žákovu paměť (např. matematické a jazykové rozcvičky, pětiminutovky, místopis, dějepisná data a pojmy). ➢ Učitel žákům doporučuje další vzdělávací aktivity (sledování televize, rozhlasu, četba knih a odborných časopisů). ➢ Učíme žáky organizovat a řídit vlastní učení a motivovat se pro další učení. ➢ Žáci se učí stanovovat si dostupné cíle a hodnotit míru jejich dosažení jednak sami sebou, ale i v rámci společné diskuze s ostatními žáky. ➢ Žáci se naučí orientovat se v širší nabídce informačních zdrojů a využívat tuto skutečnost při tvorbě samostatných prací. ➢ Učitelé podporují a motivují žáky k účasti na olympiádách a soutěžích a k práci na projektech a dalších akcích školy. ➢ Učitel vyhledává a podporuje talenty. ➢ Na konci ročníku a stupně vzdělávání mohou být ve vybraných předmětech aktuálně zařazeny srovnávací testy zejména s ohledem na implementaci autoevaluačních produktů do praxe škol v rámci kraje.
Kompetence	➢ Prostupují celou výukou na gymnáziu, žáci jsou problémovými úkoly vedeni k tomu,

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
k řešení problému	aby získané poznatky dovedli tvořivým způsobem aplikovat. ➢ Žáci individuálně či společně řeší úkoly, vzájemně se hodnotí, učí se vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb. ➢ Žáci jsou vedeni k orientaci v běžných životních situacích. ➢ Učitel pomáhá žákovi pochopit propojenost jednotlivých oborů, rozlišit problémy a hledat jejich řešení. Podporuje žáky při hledání různých postupů řešení zadaných úloh. ➢ Učitel upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a vede je k vyloučení možné chyby, např. ověřováním výsledku. ➢ Žáci se zapojují do soutěží, prezentací, výstav, korespondenčních kurzů. ➢ Učitel aplikuje i herní formy řešení problémů vzájemným zadáváním a hodnocením úkolů (např. pomocí PC, internetu, e-mailu, aj.) ➢ Vedení školy umožňuje práci studentského parlamentu a spolupracuje s ním.
Kompetence komunikativní	➢ Učitel často zařazuje samostatná vystoupení žáků – referáty, recitace, soutěže. ➢ Učitel vyžaduje po žácích věcnou argumentaci při odpovědích na dotazy. ➢ Žáci se učí při práci s textem rozlišovat informace podstatné a zavádějící. ➢ Učitel rozvíjí komunikativní dovednosti řízenou diskusí k učivu, které má souvislost s aktuálními problémy. ➢ Žák je veden k hodnocení vlastní samostatné práce i práce jiných žáků. ➢ Učitel vyžaduje používání správné (přesné) terminologie. ➢ Učitel podporuje vhodný zásah žáků do výuky (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje. ➢ Učitel směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (knihovna, internet) ➢ Učíme žáky vhodné komunikaci mezi sebou, s pedagogy i mimo školu. ➢ Vytváříme podmínky pro komunikaci v cizích jazycích. Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, mimoškolní aktivity, klub-net, mezinárodní výměny). ➢ Vedení školy komunikuje se studentským parlamentem.
Kompetence sociální a personální	➢ Učíme žáky vyjadřovat vlastní stanoviska (i opačná). Žáci jsou vedeni, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali. ➢ Učitel je vnímán jako spolupracovník, rádce a přirozená autorita. Uvedené hodnoty a vztahy mají své právní vymezení ve Školním řádu Gymnázia Chotěboř. ➢ Žáci jsou vedeni k hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních žáků. ➢ Učitel vede žáka ke schopnosti společně tvořit a vyhodnocovat, vytváří podmínky pro práci ve skupině a vede žáky k dodržování základních pravidel práce skupiny. ➢ Učitelé vyžadují dodržování stanovených pravidel chodu školy, třídy, řádu odborné učebny ap.

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
	➢ Vytváříme hodnotné mezilidské vztahy, atmosféru tolerance a potlačení xenofobie. ➢ Žák je motivován přijímat kulturní odlišnosti jiných sociálních skupin či jiných etnik (mezinárodní projekty, krátkodobé školní projekty, Týden Evropy, …). ➢ Realizujeme celoškolní Dny projektové výuky (projekty poslední týden školního roku). ➢ Při vytváření těchto kompetencí pomáhá rovněž vstupní adaptační kurz, lyžařský výchovně výcvikový kurz a letní sportovní kurs, které budeme organizovat. ➢ K nabytí kompetencí přispívají i výměnné pobyty s partnerskými školami, kdy žáci buď pobývají v rodinách, nebo hostí svého kamaráda. ➢ Bohatá sportovní činnost vytváří v žácích žádoucí návyky ve vztahu k vlastnímu zdraví.
Kompetence občanské	➢ Žáci jsou vedeni k aktivní účasti ve školním životě. ➢ Učitel důsledně kontroluje plnění uložených úkolů. ➢ Učitel vede žáky k hodnocení výkonů druhých. ➢ Na škole funguje studentský parlament, v němž žáci řeší s vedením školy různé problémy. ➢ Vedení školy usiluje o to, aby byla ve škole mezi učiteli a žáky vstřícná atmosféra. ➢ Učitel vede žáky k přijetí pravidel platných při realizaci praktických činností ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu. ➢ Učíme žáky prezentovat veřejnosti sami sebe a život školy (školní (třídní) časopis, média). ➢ Vedeme žáky k respektování ekologických souvislostí (environmentální výchova, Den Země). ➢ Posilujeme v žácích „evropanství“ (Týden Evropy, Den Evropy na Gymnáziu Chotěboř).
Kompetence pracovní	➢ Jsou získávány během celého studia především v oborech, které vyžadují práci v laboratořích, práci s nástroji, malířskými potřebami, přístrojovou technikou, chemickým nádobím apod. ➢ Učitel vede žáky k poznávání zásad bezpečnosti práce, ochrany svého zdraví i druhých, ochrany kulturních a společenských hodnot. ➢ Využijeme exkursí, aby teoretické poznatky byly doplňovány i ukázkami z praxe a žáci měly možnost sledovat vliv lidské činnosti na okolí. ➢ Žáci získávají pracovní návyky i zadáváním domácích úkolů, zpracováním laboratorních protokolů či seminárních prací a referátů. ➢ Žák uplatňuje vytrvalost a soustavnost při plnění zadaných úkolů. ➢ Učitel vede žáky, aby stanovili vlastní postup práce, kontrolu výsledků a výsledky sami zhodnotili. ➢ Žáci mohou prezentovat vlastní výsledky práce (výzdoba školy atd.).

Klíčové kompetence	Postupy k dosažení klíčových kompetencí
	➢ Žáci jsou seznamováni se světem práce – exkurze atd. ➢ Žákům jsou nabízeny takové aktivity, které podporují jejich schopnosti samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat nějaké aktivity – projekty, filmový klub lidských práv atd.
Kompetence digitální	➢ Žák ovládá různé digitální technologie, využívá je při učení, práci i v osobním životě, sleduje nové technologie a trendy a kriticky posuzuje jejich přínos. ➢ Žák vyhledává relevantní data, informace a digitální obsah, kriticky je hodnotí a efektivně spravuje, s daty a informacemi pracuje a využívá je v souladu s právními a etickými normami. ➢ Žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se s využitím digitálních prostředků, využívá digitální technologie k tvůrčí činnosti a k řešení problémů. ➢ Žák využívá digitální technologie ke komunikaci a spolupráci, chová se v digitálním prostředí zodpovědně, respektuje pravidla slušného chování (netiketa) a práva ostatních. ➢ Žák chápe principy fungování digitálních technologií a systémů, rozumí jejich roli ve společnosti a dokáže posoudit jejich vliv na různé oblasti lidské činnosti. ➢ Žák chrání svá digitální zařízení, data a identitu, dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci s digitálními technologiemi, uvědomuje si rizika spojená s jejich využíváním a předchází jim.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na naší škole realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Speciální vzdělávací potřeby zjišťuje se souhlasem žáka nebo zákonného zástupce žáka školské poradenské zařízení a škola o nich musí být prokazatelně informována. Hodnocení jsou průběžně aktualizována.

Odbornou péči zajišťuje plně kvalifikovaný výchovný poradce, který spolupracuje s PPP Havlíčkův Brod.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělání, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělání umožní a na poradenskou pomoc školy.

Způsob hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- vychází ze znalosti postižení či znevýhodnění a zohledňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení či znevýhodnění žáka,
- projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími,
- třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě (podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace),
- vyučující respektují doporučení školského poradenského zařízení (volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení či znevýhodnění).

Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke studiu a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Žákům jsou zajišťovány potřebné materiálně-technické podmínky a v případě potřeby pak speciální didaktické a kompenzační učební pomůcky přizpůsobené individuálním potřebám žáka.

Vzhledem k prostorovému řešení budov nejsme školou s plně bezbariérovým přístupem, je možný pouze do budovy Jiráskova 637.

V odůvodněných případech může ředitel školy povolit žákovi individuální vzdělávací plán.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán může povolit ředitel školy žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami, mimořádným nadáním nebo i z jiných závažných důvodů.

O povolení individuálního vzdělávacího plánu rozhodne ředitel na základě žádosti zletilého žáka nebo žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka. Žádost z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb nebo mimořádného nadání musí být doplněna písemným doporučením školského poradenského zařízení. Žádost z jiných závažných důvodů bude doplněna na základě požadavků ředitele školy.

Podmínkou pro stanovení individuálního vzdělávacího plánu je, aby žák splnil požadavky stanovené školním vzdělávacím programem příslušného oboru vzdělávání.

Povolení individuálního vzdělávacího plánu je vydáno rozhodnutím ředitele školy. Součástí rozhodnutí je stanovení průběhu vzdělávání a způsobu hodnocení žáka s přihlédnutím k důvodům stanovení individuálního vzdělávacího plánu.

Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

Zkoušky ze všech předmětů se konají minimálně jednou za čtvrtletí, v teoretických předmětech povinně obsahují písemnou část a předem jsou stanovena kritéria hodnocení.

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním – zásady práce a principy:

- **předpokladem úspěšné práce je vždy komplexní diagnostika**
- **nutný je individuální postup nápravy** (volíme specifické metody a techniky, kterými se dostaneme k cíli)
- **komplexnost působení** (rodina, vedení školy, třídní učitel, třídní kolektiv)
- **motivujeme** zájem žáka o nápravu
- **udržujeme dlouhodobý zájmu** žáka i rodičů o nápravu
- **umožňujeme** uvolnění žáka z výuky ze závažných zdravotních důvodů
- **respektujeme** dlouhodobost nápravy
- **podporujeme dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** zaměřené na zkvalitnění jejich práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- **garantujeme důvěrnost informací**

Žáci se sociálním znevýhodněním – zásady práce a principy:

- **předpokladem úspěšné práce jsou vždy komplexní informace** od rodičů, které v průběhu studia upřesňujeme
- **nutný je individuální přístup**
- **komplexnost působení** (spolupráce s rodiči, SRPDŠ při Gymnáziu Chotěboř – sociální výpomoc, vedení školy, třídní kolektiv, třídní učitel)
- **podporujeme nadání a talent** – vytvářením vhodných studijních podmínek (učebnice, studovna, knihovna, internet, práce ICT)
- **zajišťujeme integraci žáků** z odlišného kulturního prostředí do třídních kolektivů
- **cílem vzdělávání** těchto žáků je nejen jejich vzdělávání na gymnáziu, ale i následné studium na vysoké škole

- **garantujeme důvěrnost informací**

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy a po projednání s příslušným školským poradenským zařízením, přičemž jsou zohledněny specifické dovednosti žáka.

Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje schopnost pedagoga identifikovat takového žáka a vytvořit pro něj optimální vzdělávací prostředí. K tomu slouží další vzdělávání učitelů, které vede pedagogy ke schopnosti dát žákovi příležitost projevit nadání, trvale ho motivovat a vytvořit pro něj prostředí podporující jeho talent.

Jednou z možností nalézat mezi žáky nadané jedince je aktivní spolupráce školy s PPP Havlíčkův Brod při zadávání pedagogicko psychologického testu u přijímacího řízení. S touto organizací škola nadále spolupracuje zejména při tvorbě možností způsobu práce s těmito žáky. Koordinací spolupráce je pověřen výchovný poradce.

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků.

K rozvoji nadání žáků lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů.

Žákům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.

Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka na jeho žádost (u nezletilých žádost zákonného zástupce) přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

V odůvodněných případech může ředitel školy povolit žákovi individuální vzdělávací plán, který se řídí pravidly uvedenými v předcházejícím odstavci.

Žáci mimořádně nadaní – zásady práce a principy:

- **motivujeme žáky,** aby projevili svůj talent a nadání
- **sledujeme** vývoj jejich talentu
- **vedeme** mimořádně nadané žáky k samostudiu (včetně využití ICT)
- **nabízíme** v rámci SOČ zpracovat a obhájit odbornou práci
- **vedeme učitele** k vyhledávání mimořádně nadaných žáků a individuálnímu přístupu
- **spolupracujeme s rodinou** mimořádně nadaných žáků
- **podporujeme** účast s soutěžích a práci na projektech

- **umožňujeme** práci v kroužcích a školních klubech (Euroklub, sportovní, …)
- **organizujeme setkávání s odborníky –** besedy, přednášky, exkurse, „Týden …“
- **zajišťujeme kariérové poradenství**

Účast na soutěžích a olympiádách

Z důvodu rozvíjení kompetencí žáků a podpory uplatnění nadaných a mimořádně nadaných žáků bude škola žáky připravovat a zajišťovat jejich účast v soutěžích a olympiádách. U soutěží, kde je nutná finanční spoluúčast soutěžících, bude pro financování využíváno prostředků darovaných neziskovou organizací SRPDŠ při Gymnáziu Chotěboř, finančního příspěvku města Chotěboř a prostředků školy.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata vstupují do vzdělávání jako témata, která jsou v současnosti vnímána jako aktuální. Tato témata mají především ovlivňovat postoje, hodnotový systém a jednání žáků. Průřezová témata procházejí jako důležitý formativní prvek celým vzděláváním, proto vzdělávání na gymnáziu v tomto smyslu navazuje na průřezová témata v základním vzdělávání, kde se s nimi žáci setkávají poprvé.

Průřezová témata jsou na Gymnáziu Chotěboř realizována jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů, ale také jim jsou věnovány samostatné projekty, semináře, kurzy, besedy apod. .

Do vzdělávání ve čtyřletých gymnáziích a na vyšším stupni víceletých gymnázií jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova vyplývá na jedné straně z obecných tendencí vývoje tohoto světa a nároků, které takový vývoj před středoškolské vzdělání staví, na druhé straně bezprostředně z výchozích kapitol RVP G, které již výše zmíněné nároky reflektují. Osobnostní a sociální výchova pomáhá žákům vést zdravý a zodpovědný život jako jednotlivcům i členům společnosti, poskytuje žákům příležitosti přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. Rozvíjí u žáků sebeúctu, sebedůvěru a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.

Toto průřezové téma prochází prakticky všemi vzdělávacími obory. Žáci se učí porozumět vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, dále se vyvíjí jejich vztah k lidem. Uvědomují si svoje sociální role. V oblasti seberegulace si žáci ověřují, jak ovládají myšlenkové postupy řešení problémů, jak zvládají verbální a neverbální komunikaci, jaké mají hodnotové žebříčky a jak morálně jednají v praktických situacích všedního dne. Ve škole i na mimoškolních akcích jsou vedeni k respektování školního řádu. Škola pro žáky organizuje vstupní adaptační kurz.

Projekty:

Vstupní adaptační kurs, Týden kraje Vysočina, PV KŠR (konec školního roku), Týden Evropy, LVK, LSK

Zařazení do předmětů a ročníků:

tematické okruhy	ročník a předmět
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	1.A/Kvinta – I, ČJL, Z, M, TV, ZSV, Vv 2.A/Sexta – I, ČJL, Z, M, TV, ZSV, SV, Vv 3.A/Septima – ČJL, M, Z, TV, ZSV, SV 4.A/Oktáva – ČJL, M, Z, TV, ZSV, SVS
Seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů	1.A/Kvinta – I, ČJL, Fy, Z, M, CH, TV, ZSV, Vv 2.A/Sexta – I, ČJL, Fy, Z, M, CH, TV, ZSV, SV, Vv 3.A/Septima – ČJL, M, Z, TV, ZSV, SV, F.C.E., ŠJ, Fy, CH 4.A/Oktáva – ČJL, M, Z, TV, ZSV, SVS, F.C.E., ŠJ, Fy
Sociální komunikace	1.A/Kvinta – I, ČJL, Z, ZSV, Vv, AJ, M 2.A/Sexta – I, AJ, ČJL, Z, M, ZSV, SV, Vv 3.A/Septima – ČJL, AJ, Sem AJ, M, Z, ZSV, SV, F.C.E., ŠJ 4.A/Oktáva – ČJL, AJ, Sem AJ, M, Z, ZSV, SVS, F.C.E., ŠJ
Morálka všedního dne	1.A/Kvinta – I, ČJL, ZSV, M 2.A/Sexta – I, ČJL, M, ZSV, SV 3.A/Septima – ČJL, M, ZSV, F.C.E., ŠJ 4.A/Oktáva – ČJL, M, ZSV, SVS, F.C.E., ŠJ
Spolupráce a soutěže	1.A/Kvinta – AJ – soutěže,Fy, TV,I, ČJL, ZSV, M, Vv, Z –soutěže 2.A/Sexta – AJ – soutěže,Fy, TV,I, ČJL, ZSV, SV, M, Vv, Z -soutěže 3.A/Septima – AJ – soutěže,Fy, TV, ČJL, ZSV, SV, M, Z -soutěže 4.A/Oktáva – ČJL, M, ZSV, SVS, TV, Z-soutěže

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech představuje v RVP G kritický pohled na aktuálně chápané globalizační a rozvojové procesy současného světa. Rostoucí propojování aktivit ve všech oblastech lidského života, vnímání globálních hospodářských, sociálních, politických, kulturních a environmentálních příznivých prvků a jevů, ale i problémů, proniknutí do podstaty evropské integrace a porozumění sobě samému v tomto kontextu, to vše jsou hlavní přínosy daného tématu pro vzdělávání na gymnáziu.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci přijímat zodpovědnost za sebe a svět, respektovat odlišné názory a pohledy jiných lidí na svět a v neposlední řadě si uvědomit zodpovědnost a práva evropského občana, pochopit podstatu evropského občanství.

Průřezové téma je realizováno především v humanitních předmětech a zájmové činnosti. Žáci se mohou aktivně zapojit do práce Euroklubu při Gymnáziu Chotěboř. Evropská dimenze ve vzdělávání je posílena každoročním projektem Týden Evropy na Gymnáziu Chotěboř.

Projekty:

Týden Evropy na Gymnáziu Chotěboř, Dny lidských práv, PV KŠR, 27. leden, mezinárodní partnerské výměny, vstupní adaptační kurz

Zařazení do předmětů a ročníků:

tematické okruhy	ročník a předmět
Globalizační a rozvojové procesy	1.A/Kvinta – ZSV, D 2.A/Sexta – ZSV, SV, Fy, SemFy 3.A/Septima – ZSV, Fy, F.C.E., ŠJ 4.A/Oktáva – ZSV, SVS, D, F.C.E., ŠJ
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	1.A/Kvinta – ZSV, D 2.A/Sexta – CH, ZSV, SV 3.A/Septima – Z, SV, F.C.E., ŠJ, CH 4.A/Oktáva – Z, SVS, F.C.E., ŠJ, Fy, CH
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	1.A/Kvinta – ZSV 2.A/Sexta – Z, SV 3.A/Septima – Z, F.C.E., ŠJ 4.A/Oktáva – Z, SVS, F.C.E., ŠJ, D
Žijeme v Evropě	1.A/Kvinta – ZSV , Vv, D, AJ 2.A/Sexta – M, ZSV, SV, AJ, Z, Vv 3.A/Septima – M, AJ, Sem AJ, ZSV, F.C.E., ŠJ 4.A/Oktáva – AJ, Sem AJ, ZSV, SVS, F.C.E., ŠJ, Z
Vzdělávání v Evropě a ve světě	1.A/Kvinta – AJ 2.A/Sexta – AJ 3.A/Septima – F.C.E., ŠJ, AJ, Sem AJ, D 4.A/Oktáva – F.C.E., ŠJ, AJ, Sem AJ, D, ZSV

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova zaujímá významné místo v současné i budoucí společnosti založené na multikulturních vztazích. Zásadní význam má zejména pro mladé lidi, kteří se připravují na život v prostředí, v němž se setkávají a budou se ve stále větší míře setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, ras, náboženství, s lidmi jiného životního stylu a jiných uznávaných hodnot. Jejím úkolem je především rozvíjet porozumění žáků sobě samým a hodnotám své kultury, podpořit jejich integraci v širším multikulturním prostředí

při zachování vlastní kulturní identity. Škola má při působení na žáky v tomto směru funkci vzdělávací i výchovnou.

V oblasti postojů a hodnot má průřezové téma žákovi pomoci respektovat a chápat lidskou bytost jako nedílnou jednotu tělesné a duševní stránky osobnosti, ale i jako součást etnika. Dále má napomoci k uvědomění, že rasová, náboženská či jiná intolerance je neslučitelná s demokracií. Žáci se mohou aktivně zapojit do Filmového klubu lidských práv působícího při Euroklubu na škole.

Projekty:

Dny lidských práv, 27. leden, Týden Evropy, mezinárodní partnerské výměny, vstupní adaptační kurz, PV KŠR

Zařazení do předmětů a ročníků:

tematické okruhy	ročník a předmět
Základní problémy sociokulturních rozdílů	1.A/Kvinta – AJ, Z, ZSV, ČJL, Vv 2.A/Sexta – AJ, Z, ZSV, SV, Vv, ČJL 3.A/Septima – ČJL, ZSV, Z, ŠJ, AJ, Sem AJ 4.A/Oktáva – ZSV, SVS, ŠJ, AJ, Sem AJ, ČJL, Z
Psychosociální aspekty interkulturality	1.A/Kvinta – Vv 2.A/Sexta – Vv 3.A/Septima – ZSV, SV 4.A/Oktáva – SVS
Vztah k multilingvidní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí	1.A/Kvinta – AJ, Vv 2.A/Sexta – SV, AJ, Vv 3.A/Septima – F.C.E., AJ, Sem AJ 4.A/Oktáva – F.C.E., AJ, Sem AJ

Environmentální výchova

Prvky environmentální výchovy zařazují vyučující průběžně ve všech předmětech a ve všech ročnících gymnázia. Od roku 2002 ve škole pracuje koordinátor EVVO, který v roce 2007 dokončil „Specializační studium pro školní koordinátory EVVO“.

Některé třídní kolektivy, skupiny žáků i jednotlivci řeší kratší, ale i celoroční, případně několikaleté projekty v rámci ekologické výchovy a spolupracují s mnoha organizacemi (např. CHKO Železné hory, CHKO Žďárské vrchy, Odbor ŽP Městského úřadu Chotěboř, ČSOP, Arnika, CEV Chaloupky, Sněm dětí za ŽP ČR, ..). Žáci se velmi

úspěšně zapojují do nejrůznějších soutěží, jako např. Ekologická olympiáda nebo Středoškolská odborná činnost. Mnohaletá tradice ekologické výchovy ve škole vyústila v roce 2008 v založení Ekoklubu Gymnázia Chotěboř, jehož působení se odráží nejen v činnosti školy, ale i v životě města a širšího regionu.

Každoročně probíhá široké spektrum akcí s určitým tematickým zaměřením pod společným názvem Den Země na Gymnáziu Chotěboř. Součástí výukového procesu je i široká nabídka aktivit v terénu, jako jsou exkurze, odborné přednášky, pořádání výstav a soutěží s ekologickou tematikou, vícedenní projekty zaměřené na EVVO. Mimoškolní aktivity žáků a vyučujících na poli EVVO mají mnohaletou tradici nejen ve škole, ale významnou měrou jsou do nich zapojeni i občané města Chotěboř a jeho okolí – Chotěbořské trylkování, Den Země v Sobíňově, přednášky a výstavy s účastí žáků chotěbořských základních škol i široké veřejnosti. Škola má také dlouholetou tradici v třídění odpadu – papír, plasty, sklo, hliník, nověji i elektrospotřebiče a monočlánky. Je snaha, aby alespoň určitá část EVVO probíhala v přírodě. Na pozemku školy se již započalo s budováním živé učebny za aktivního přispění žáků školy (jezírko). Žáci se pravidelně zapojují do péče o zeleň ve městě (patronát nad zelení kolem školní zahrady, zeleň v parcích) i v přírodních lokalitách v okolí Chotěboře.

Projekty:

Den Země na Gymnáziu Chotěboř, Přírodní zahrada, Den bez aut, Strom roku, červnové projekty s EVVO náplní, projekty na podporu třídění odpadů, …

Zařazení do předmětů a ročníků:

tematické okruhy	ročník a předmět
Problematika vztahů organismů a prostředí	1.A –INT, EXK /Bi kvinta – INT, EXK / Bi 2.A – INT/ Bi, INT/Z sexta - INT/Bi, INT/Z 3.A – INT/Bi, INT/Z Septima – INT/Bi, INT/Z 4.A – INT/Bi, Sem z bi, Z oktáva – INT/Bi, Sem z bi, Z
Člověk a životní prostředí	1.A – INT / Bi, Z, Ch, M, F, I, D, VV kvinta – INT /Bi, Z, Ch, M, F, Aj, I, VV, D 2.A – INT / Bi, Z, Ch, M, F, Aj, ZSV, M, VV, EXK / Bi sexta – INT / Bi, Z, Ch, M, F, Aj, ZSV, M, VV, EXK / Bi 3.A – IVT / Bi, Z, Ch, M, F, Seminář z Nj, F.C.E., Aj , Sem Aj, M septima –IVT / Bi, Z, Ch, M, F, Seminář z Nj, F.C.E., Aj, Sem Aj, M

	4.A – INT / Bi, Ch, F, Sem Nj, F.C.E., Aj, Sem Aj, Z, ZSV, SVS, Sem z bi oktáva – Bi, Ch, F, Sem Nj, F.C.E., Aj, Sem Aj, Z, ZSV, SVS, Sem z Bi
Životní prostředí regionu a České republiky	1.A – INT / Bi, kvinta – INT / Bi, 2.A – INT, EXK / Bi, Z sexta - INT, EXK / Bi, Z 3.A – INT / Bi, F.C.E. septima – INT / Bi, F.C.E. 4.A – INT / Bi, Seminář z Nj, Sem z biologie, F.C.E., D oktáva – INT / Bi, Seminář z Nj, Sem z biologie, F.C.E., D

V nabídce volitelných předmětů pro druhý a třetí ročník, sextu a septimu je také nabízen speciální předmět Environmentální výchova.

Mediální výchova

Mediální výchova je zařazena především ve výchově jazykové.Vyučující vede žáky k vytváření postojů a názorů a k pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením. Ve všech dalších předmětech dochází především k rozvoji komunikačních schopností, ke schopnosti stylizovat psaný a mluvený text a veřejně s ním vystoupit. Začlenění průřezových témat do jednotlivých předmětů a ročníků je uvedeno v následujících přehledech:

	1. A, Kvi	**2.A, Sx**	**3. A, Sp**	**4. A, Okt**
Média a mediální produkce	INT/Aj INT/ČjL INT/Fy INT/Vv INT/Tv	INT/Aj INT/ČjL INT/Fy INT/Tv INT/Vv INT/Sv	INT/Aj INT/ČjL INT/Fy INT/Sv INT/Tv	INT/Aj INT/ČjL INT/Fy INT/DU INT/Tv EXK/Šj
Mediální produkty a jejich významy	INT/ČjL	INT/ČjL	INT/ČjL INT/Ch SEM/ČjL	INT/ČjL INT/DU SEM/ČjL
Uživatelé	INT/M	INT/M	INT/M	INT/M
Účinky mediální produkce a vliv medií	INT/ČjL	INT/ČjL INT/Sv	INT/ČjL INT/D	INT/ČjL INT/DU INT/D
Role medií v moderních dějinách	INT/Vv	INT/Vv	INT/ČjL INT/D	INT/ČjL INT/SvS INT/D INT/DU SEM/Fy

Legenda:

INT - integrace obsahu, SEM - seminář, beseda, EXK - exkurze

Učební plán

Učební plán Gymnázia Chotěboř vytvořený podle „Rámcového učebního plánu“ RVP G

	Jazyk a jazyková komunikace			Matematika a její aplikace	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Informatika a inform. a komun. technol.	Volitelné vzdělávací aktivity	Disponibilní časová dotace	Celková dotace
Vyučovací předmět	Český jazyk a literatura	Cizí jazyk	Další cizí jazyk		Dějepis	Občanský a spolvěd. základ	Fyzika	Chemie	Gegrafie	Geologie	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova				
	12	12	12	10	36						4		8		4	8	26	**132**
Český jazyk	12																1	**13**
Anglický jazyk		12	12															**12**
Německý jazyk		12	12															**12**
Matematika				10													5	**15**
Dějepis					6												2	**8**
Základy spol.v.						5											2	**7**
Fyzika							7										2.66	**9.66**
Chemie								6									3.16	**9.16**
Biologie									7								2.16	**9.16**
Zeměpis										5							1	**6**
Informatika															4		1	**5**
Estetická vých.											4	4						**4**
Tělesná vých.														8				**8**
Volitelný př. 1																3	1	**4**
Volitelný př. 2																3	1	**4**
Volitelný př. 3																1	1	**2**
Volitelný př. 4																1	1	**2**
Volitelný př. 5																	2	**2**

Poznámka:

1) 8letý obor vzdělání: Anglický jazyk = Cizí jazyk, Německý jazyk = Další cizí jazyk
   4letý obor vzdělání: Cizí jazyk, Další cizí jazyk – žák pokračuje ve studiu předmětu ze ZŠ
2) Estetická výchova – žák voli jeden z předmětů Hudební výchova, Výtvarná výchova

Učební plán Gymnázia Chotěboř

(čtyřleté gymnázium - obor vzdělání: 79-41-K/41 Gymnázium,

vyšší stupeň osmiletého gymnázia – obor vzdělání: 79-41-K/81 Gymnázium, poslední 4 r.)

Vyučovací předmět	1. ročník, kvinta	2. ročník, sexta	3. ročník, septima	4. ročník, oktáva	Časová dotace celkem
Český jazyk a literatura	**3(2)**	**3(1)**	**3(1)**	**4(1)**	**13 (5)**
Anglický jazyk	**3(3)**	**3(3)**	**3(3)**	**3(3)**	**12(12)**
Německý jazyk	**3(3)**	**3(3)**	**3(3)**	**3(3)**	**12(12)**
Základy společenských věd	**1**	**2**	**2**	**2**	**7**
Dějepis	**3**	**3**	**2**	**0**	**8**
Zeměpis	**2**	**2**	**2**	**0**	**6**
Matematika	**4(1)**	**4(1)**	**4(1)**	**3(1)**	**15(4)**
Fyzika	**2,33(0.33)**	**2,33(0.33)**	**3(1)**	**2**	**9,66 (1.66)**
Chemie	**2,33(0.33)**	**2,33(0.33)**	**2,5(0.5)**	**2**	**9,17 (1.17)**
Biologie	**2,33(0.33)**	**2,33(0.33)**	**2,5(0.5)**	**2**	**9,17 (1.17)**
Informatika	**3(3)**	**2(2)**	**0**	**0**	**5(5)**
Estetická výchova (Hv/Vv)	**2(2)**	**2(2)**	**0**	**0**	**4(4)**
Tělesná výchova	**2(2)**	**2(2)**	**2(2)**	**2(2)**	**8(8)**
Volitelný předmět 1 (2letý)	**0**	**0**	**2(2)**	**2(2)**	**4(4)**
Volitelný předmět 2 (2letý)	**0**	**0**	**2(2)**	**2(2)**	**4(4)**
Volitelný předmět 3 (1letý)	**0**	**0**	**0**	**2(2)**	**2(2)**
Volitelný předmět 4 (1letý)	**0**	**0**	**0**	**2(2)**	**2(2)**
Volitelný předmět 5 (1letý)	**0**	**0**	**0**	**2(2)**	**2(2)**
CELKEM	**33 (16)**	**33 (15)**	**33 (16)**	**33 (20)**	**132 (68)**

Poznámka:

Čísla v závorkách uvádějí počet hodin, při nichž se třída dělí na skupiny.

Volitelné předměty

(zahrnují vzdělávací oblast Volitelné vzdělávací aktivity v RVP G)

Volitelný předmět 1, Volitelný předmět 2 (DVOULETÉ PŘEDMĚTY)

ŽÁK VOLÍ DVA PŘEDMĚTY Z NABÍDKY:

- Seminář z anglického jazyka,
- Seminář z německého jazyka,
- Vybrané kapitoly z matematiky,
- Společenské vědy,
- Deskriptivní geometrie
- Ruský jazyk,
- Historický seminář,
- Seminář z biologie a chemie (jednoletý kurs, v posledním ročníku seminář z biologie a seminář z chemie).

Volitelný předmět 3, Volitelný předmět 4 a Volitelný předmět 5 (JEDNOLETÉ PŘEDMĚTY)

ŽÁK VOLÍ TŘI PŘEDMĚTY Z NABÍDKY:

- Seminář z matematiky,
- Seminář z fyziky,
- Seminář z chemie,
- Seminář z biologie,
- Seminář ze zeměpisu,
- Seminář z českého jazyka a literatury,
- Seminář z dějepisu,
- Seminář z informatiky,
- Společenskovědní seminář,
- Logika,
- Latina,
- Deskriptivní geometrie

Poznámky:

Nabídku předmětů lze rozšířit a měnit. Podmínka pro otevření volit. předmětu - 5 zájemců.

Nepovinné předměty a zájmové útvary

- Příprava k mezinárodně certifikované zkoušce v anglickém jazyce (FCE),
- Příprava k mezinárodně certifikované zkoušce v německém jazyce Zertifikat Deutsch,
- Náboženství.

Poznámky k učebnímu plánu

Anglický jazyk

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Cizí jazyk z RVP G pro žáky osmiletého studia a pro žáky čtyřletého studia, kteří měli tento cizí jazyk zařazen ve ŠVP ZV jako Cizí jazyk („pokročilí“).

Pro žáky čtyřletého studia, kteří měli ve ŠVP ZV zařazen jako Cizí jazyk jiný než anglický (v našem regionu německý jazyk), pokrývá tento předmět RVP G obsah oboru Další cizí jazyk („začátečníci“). Předpokládáme, že tato skupina s postupem kutikulární reformy na ZŠ během několika let zanikne.

Německý jazyk

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk z RVP G pro žáky osmiletého studia (pokračují ve studiu německého jazyka, který je v našem ŠVP ZV zařazen jako Další cizí jazyk) a pro žáky čtyřletého studia, kteří měli ve ŠVP ZV jako Cizí jazyk zařazen anglický jazyk („začátečníci“).

Pro žáky čtyřletého studia, kteří měli ve ŠVP ZV ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk zařazen německý jazyk pokrývá předmět vzdělávací obor Cizí jazyk v RVP G („pokročilí“). Žáci čtyřletého studia, kteří přichází na školu ze tříd se zaměřením na výuku cizích jazyků, mohou být po vypracování vstupních testů zařazení v obou cizích jazycích mezi pokročilé. Každý žák školy studuje anglický a německý jazyk.

Základy společenských věd

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Občanský a společenskovědní základ z RVP G a obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G.

Zeměpis

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Geografie a část oboru Geologie (zbytek zařazen v Biologii) vzdělávací oblasti Člověk a příroda z RVP G.

Matematika

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oblasti Matematika a její aplikace z RVP G.

Biologie

Vyučovací předmět zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Biologie, část obsahu oboru Geologie a část oboru Výchova ke zdraví (je zařazena i část tematického celku Ochrana člověka za mimořádných událostí).

Informatika

Vyučovací předmět zahrnuje obsah vzdělávací oblasti Informatika a informační a komunikační technologie a část vzdělávací oblasti Volitelné vzdělávací aktivity s obsahem Základy administrativy s důrazem na výcvik psaní desetiprstovou hmatovou metodou.

Estetická výchova (Hv, Vv)

Žáci si volí buď Hudební výchovu, nebo Výtvarnou výchovu.

Hudební výchova

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Hudební obor z RVP G a integrující téma oborů (Hudební obor, Výtvarný obor) z RVP G.

Výtvarná výchova

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Výtvarný obor z RVP G a integrující téma oborů (Hudební obor, Výtvarný obor) z RVP G.

Tělesná výchova

Vyučovací předmět zahrnuje vzdělávací obsah oboru Tělesná výchova z RVP G a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví z RVP G.

Další poznámky k učebnímu plánu:

Výuka poslední 4 týdny docházky do školy

(3 týdny před odchodem žáků na přípravný maturitní týden)

Žáci mají povinnost účastnit se výuky předmětů, ze kterých skládají maturitní zkoušku (ve společné i profilové části), volitelných předmětů a tělesné výchovy, účast na ostatní výuce je dobrovolná. Výuka je zaměřena na přípravu k maturitním zkouškám (MZ) a k přijímacím zkouškám na vysoké školy (PZ). Náplní je především opakování a procvičování probraného učiva.

Cílem úpravy učebního plánu je:

- vystupňovat přípravu žáků k maturitní zkoušce a PZ,
- vytvořit ve výuce podmínky pro individuální přípravu žáků,
- vytvořit žákům časový prostor pro individuální přípravu žáků na MZ a PZ,
- připravit žáky na vysokoškolský způsob studia.

Projektová výuka poslední týden školního roku

Na obvykle poslední dva dny před vydáním vysvědčení na konci školního roku se ruší výuka podle rozvrhu. Pedagogičtí pracovníci školy připraví (často ve spolupráci se žáky) projekty na tyto dva dny (12 – 15 projektů na škole), jeden – dva projekty mají zpravidla větší časovou dotaci. Žáci mají povinnost, zapsat se do některého projektu podle oblasti svého zájmu a účastnit se výuky v nově vytvořené skupině.

Projektovou výukou poslední týden školního roku škola zajišťuje:

- možnost zařazení netradičních forem a metod práce,
- rozvoj žáků v individuálních a často nových oblastech,
- práci žáků v kolektivu a pro kolektiv,
- spolupráci žáků napříč třídami a ročníky (prevence šikany),
- rozvoj kompetencí podle zvoleného projektu,
- uplatnění a rozvoj individuálních odborných zájmů a dovedností učitelů.

Tradiční školní projekty

a) Týden Evropy na Gymnáziu Chotěboř

Probíhá každoročně u příležitosti Dne Evropy. Jednak jsou jednotlivá témata zařazena do hodin občanské výchovy a zeměpisu, dále se konají workshopy a přednášky, jež jsou pořádány našimi žáky, ale i lektory a vyučujícími z celé republiky.

- organizuje se zpravidla 2. týden v květnu (9. května - Den Evropy),
- soubor vzdělávacích akcí (zpravidla každá třída má zařazenu alespoň jednu),
- ústředním tématem je problém evropské integrace,
- připravuje Evropský klub při Gymnáziu Chotěboř,

b) Den Země na Gymnáziu Chotěboř

Projekt posiluje a motivuje žáky v oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty. Součástí projektu je třídění odpadů, ve kterém má škola dlouholetou tradici. Jsou zaváděny motivační prvky a nové aktivity (třídění hliníku apod.). Den Země na Gymnáziu Chotěboř je celoroční projekt na určité téma (Strom, Ptactvo, Atmosféra …), kterým jsou motivovány přednášky, odborné exkurse, soutěže, seminární práce žáků, výstavy, prezentace dokumentů s následnou besedou, dotazníková šetření apod. Škola spolupracuje s CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy.

c) Týden Kraje Vysočina na Gymnáziu Chotěboř

- cílem projektu je pomoci žákům k lepšímu poznání a širším znalostem o regionu,
- časové vymezení – obvykle 2. týden v říjnu,
- zařazení problematiky regionu do výuky většiny předmětů,
- zařazení netradičních forem a metod výuky

d) Vstupní adaptační kurs

Je určen pro žáky primy osmiletého gymnázia a žáky 1.ročníku čtyřletého gymnázia, probíhá formou třídenního soustředění na začátku školního roku

Je zaměřen na

- vzájemné poznání, komunikaci, prevenci sociálně patologických jevů
- problémy přechodu ze základní na střední školu, správné učení
- organizaci školního roku

Učební osnovy

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP G. Realizují se i tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Mediální výchova RVP G, Multikulturní výchova RVP G a Výchova k myšlení v evropských souvislostech RVP G.

Předmět je realizován s touto týdenní hodinovou dotací – v kvintě a prvním ročníku 3 hodiny, v sextě a druhém ročníku 3 hodiny, v septimě a třetím ročníku 3 hodiny a v oktávě a čtvrtém ročníku hodiny 4, ve všech ročnících je jedna hodina dělená. Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky.

Český jazyk a literatura se sestává ze dvou tematických okruhů – literární výchova a jazyk a jazyková komunikace.

Výuka je založen především na výkladu, práci s textem, diskusi, psaných či mluvených žákovských příspěvcích, procvičování získaných vědomostí a dovedností písemně nebo ústně. Ve všech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty uměleckými i odbornými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává í prostředkem estetického působení.

Vzdělávací obsah je dále doplňován možností zhlédnutí alespoň čtyř divadelních představení a čtyř filmových adaptací literárních předloh během studia. K dalším aktivitám patří účast v soutěžích – Olympiáda v českém jazyce, recitační a literární soutěže – např. Wolkrův Prostějov, vytváření projektů zaměřených na studium literatury, nastudování vlastní divadelní hry, účast na přehlídkách a soutěžích žákovských souborů, spoluúčast na besedách s osobnostmi kulturního světa, výstavy, přednášky, spolupráce s tiskem apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák získává základní přehled o vývoji české a světové literatury. Interpretace vybraných literárních děl přispívá k utváření názorů, postojů, zájmů a mravního profilu žáka a celkově rozvíjí a kultivuje jeho duchovní život.

Kompetence k učení

Učitel zadává samostudium některých témat, žák je samostatně zpracovává formou interpretace a výkladu problémů. Učitel formulací otázek vede žáka k tomu, aby si získané informace doplňoval a porovnával s různými zdroji informací – Internet, odborná literatura, výklad učitele, slovníky...žákovská a místní knihovna.

Kompetence k řešení problémů

Žáku jsou předkládány texty, se kterými pracuje, aplikuje jazykové a slohové poznatky při řešení cvičení i ve vlastním ústním a písemném vyjadřování.

Učitel vede diskuse, v nichž žák srozumitelně formuluje vlastní názor na literární dílo, autora apod.

Kompetence komunikativní

Při interpretaci literárního díla, diskusi o společenském problému, při mluvním cvičení se žák učí věcně diskutovat, naslouchá druhým a respektuje odlišný názor, formuluje a obhajuje svůj názor, argumentuje, klade otázky směřující k podstatě věci, reaguje na dotazy ostatních.

Kompetence občanské

Četbou literatury, denního tisku, návštěvou divadel, výstav, filmových představení si žák ujasňuje svůj vlastní názor na svět, hodnotí chování a charakter postav, sociálních skupin, více chápe společenskou situaci, obohacuje si svůj duchovní život.

Při slohovém výcviku jsou zadávána témata, jejichž prostřednictvím se žák vyjadřuje na základě vlastních zkušeností k problémům mezilidských vztahů, k otázkám politickým, kulturním a ekologickým.

Literární výchova

Kvinta a 1.ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák rozliší umělecký text od neuměleckého, rozliší fikci a reálný svět, popíše na konkrétních příkladech specifické prostředky básnického jazyka, získané dovednosti a vědomosti dokáže uplatnit při rozboru přečtených děl ze světové i české literatury – výběr knih je konkretizován pro každý ročník a školní rok	- Základy literární vědy – literatura a její funkce, jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla, vývoj literárních druhů a žánrů. - Periodizace literatury. - Starověká literatura. - Středověká literatura. - Renesance. Baroko. - Klasicismus a osvícenství.	- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – velké osobnosti evropské kultury. - Průběžně – návštěvy divadelních a filmových představení, knihoven, vlastní literární činnost, využívání denního tisku – mediální výchova.
- Žák vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové. Žák vystihne podstatu uměleckých směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literárního myšlení	- Národní obrození – osobnosti, základní díla.	- Historický kontext.

Sexta a 2. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Na základě vlastní četby žák vyloží základní rysy probíraných uměleckých stylů, rozezná základní literární žánry, samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl.	- Česká a světová literatura 19. století – periodizace literatury. - Romantismus. - Realismus, typizace. - Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla. - Počátky literární kritiky.	- Filozofické směry 19. století. - Osobnostní a sociální výchova. - Multikulturní výchova. - Historický kontext. - Průběžně – návštěvy divadelních a filmových představení, knihoven, vlastní literární činnost, tisk.

Septima a 3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka, vystihne podstatné rysy základních period světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury	- Světová a česká literatura na přelomu století – periodizace literatury. - Česká moderna, symbolismus, impresionismus, dekadence, anarchističtí buřiči. - Poezie a próza, drama ve světové literatuře do 2. svět. války – futurismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus, počátky existencialismu. Realismus v literatuře, metoda proudu vědomí, absurdní drama.	- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, historický kontext, filozofické směry první poloviny 20. století. - Průběžně – návštěvy divadelních a filmových představení, knihoven, vlastní literární činnost, práce s tiskem. Historický kontext.
	- Česká poezie, próza a drama do 2. světové války.	- Multikulturní výchova

Oktáva a 4. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák rozliší texty spadající do tzv. literatury vážné (exkluzivní), středního proudu a braku a svůj názor argumentačně zdůvodní. - Vystihne podstatné rysy základních period světové i naší literatury, charakterizuje osobnosti v literatuře a jejich dílo.	- Světová literatura v druhé polovině 20. století – poezie, próza, drama – periodizace literatury. - Neorealismus, existencialismus, beatníci, nový román, magický realismus, absurdní drama, postmoderna. - Metody interpretace textu – analýza, výklad. - Česká literatura a její vývoj po 2. světové válce, 60. léta, období normalizace, současný literární vývoj. - Literární kritika.	- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova a multikulturní výchova. - Průběžně – návštěvy divadelních a filmových představení, knihoven, vlastní literární činnost, práce s tiskem. Historický kontext.

Jazyk a jazyková komunikace

Kvinta a 1. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka, vztah češtiny a slovanských jazyků, charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka.	- Obecné poučení o jazyce a řeči – národní jazyk a jeho útvary, jazyková komunikace, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura.	- Multikulturní výchova, mezilidská komunikace a problémy mezilidských vztahů, práce se slovníkem.
- Žák objasní základní pojmy z fonetiky, prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti.	- Zvuková stránka jazyka.	
- Žák na samostatném písemném projevu prokáže znalost zásad českého pravopisu.	- Grafická stránka jazyka, základní principy českého pravopisu.	
- Žák vhodně používá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci.	- Stylistika – funkční styly. - Styl prostě sdělovací.	- Mediální výchova.

Sexta a 2. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák se orientuje v českém tvaroslovném systému	- Tvarosloví – slovní druhy a mluvnické kategorie	
- Žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení ve vztahu k dané situaci a adresátovi. - Žák používá vhodně spisovnou a nespisovnou češtinu, vysvětlí význam frazeologických spojení.	- Lexikologie – slovní zásoba, její vývoj. - Slovotvorný rozbor. - Grafická stránka jazyka.	- Práce se slovníkem a odbornou jazykovědnou literaturou.
- Žák vhodně využívá funkční styly, pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává výtahy, efektivně používá různé informační zdroje.	- Odborný styl – úvaha.	- Mediální výchova – spolupráce s renomovaným deníkem, týdeníkem.

Septima a 3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích.	- Skladba, výpověď jako jednotka komunikace, souvětí, základy valenční syntaxe. - Nepravidelnosti větné stavby, přímá, nepřímá, polopřímá řeč.	- Srovnání syntaktických systémů.
- Žák vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zhodnotí vliv médií na vlastní jednání.	- Publicistický styl – reklama, recenze, anketa, reportáž, rozhovor.	- Mediální výchova, multikulturní výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.
- Žák na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vyloží současné vývojové tendence.	- Historický vývoj češtiny, přehled naší jazykovědy – významné osobnosti od středověku po současnost. - Procvičování grafické stránky jazyka.	- Žák na vybraných textech vyloží základní rysy češtiny a vyloží současné vývojové tendence.

Oktáva a 4. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
- Žák v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce.	- Odborný styl – výklad. - Umělecký styl – povídka, črta.	- Mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, - multikulturní výchova.
	- Systematizace učiva – hláskosloví, tvarosloví, syntax, lexikologie, stylistika, historická mluvnice.	

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vytvořen ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk v RVP G. Anglický jazyk lze studovat jako **cizí jazyk** na vyšším stupni osmiletého gymnázia a na čtyřletém gymnáziu:

Vzdělávání navazuje na úroveň jazykových znalostí osvojených při předchozím studiu (A2) a směřuje k osvojení mluvené i psané podoby jazyka na pokročilé úrovni odpovídající úrovni B2 podle Společného evropského rámce jazyků a k osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek (FCE).

Anglický jazyk lze studovat jako **další cizí jazyk** od úplných začátků na pokročilou úroveň odpovídající B1 podle Společného evropského rámce jazyků a k osvojení poznatků potřebných pro získání mezinárodně uznávaných zkoušek.

Na hodiny je třída dělena ve všech ročnících. Výuka probíhá od kvinty a prvního ročníku až oktávy a čtvrtého ročníku s následující týdenní hodinovou dotací: v kvintě a prvním ročníku 3 hodiny, v sextě a v druhém ročníku 3 hodiny, v septimě a třetím ročníku 3 hodiny, v oktávě a čtvrtém ročníku 3 hodiny.

Při výuce je využívána práce s učebnicí (součástí jsou pracovní sešity, zvukové nahrávky, testy) a autentické materiály (prospekty, letáčky, plánky, fotografie, videonahrávky, hry, hudba). Hodiny jsou doplněny jazykovými a poznávacími zájezdy do anglicky mluvících zemí, soutěžemi v angličtině, návštěvou filmového nebo divadelního představení, odběrem anglického tisku a účastí na mezinárodních projektech.

Do předmětu jsou integrovány průřezová témata podle RVP (viz tabulky).

Forma školní (profilové) maturitní zkoušky bude ústní a obsahově bude formulována předmětovou komisí pro každý školní rok.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Při řešení úkolů nechává učitel žákům prostor pro vlastní postup práce (práce s pracovním sešitem, tvorba a zpracování dotazníků, nedokončen příběhy, problémové situace: zjisti, najdi, objednej…).
- Žáci zpracovávají úkoly do podoby referátů, zpráv, prezentací a přednášejí je před spolužáky (využití různých zdrojů informací - Internet, cizojazyčné časopisy, cizojazyčná literatura, -využití pomůcek, obrázků, videotechniky a audiotechniky.
- Učitel zařazuje do hodin práci se slovníky.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vede žáky k uplatňování osvojené slovní zásoby při odvozování neznámých výrazů z kontextu a ke tvoření jiných slovních druhů.
- Navozuje autentické situace vedoucí k řešení problémů (získat určitou informaci, zjistit čas, domluvit schůzku).
- Zadává žákům náročnější úkoly, kde uplatňují znalosti z jiných předmětů a znalost práce s počítačem (výukové jazykové programy, řízené vyhledávání informací na Internetu).

Kompetence komunikativní

- Učitel vede žáky ke komunikaci ve dvojici i ve skupině (nácvik konkrétních dialogů – v hotelu, na letišti, v obchodě, na poště; fiktivní role ve skupině, hádka, plánování dovolené, víkendu…).
- Vede žáky k aktivní komunikaci s rodilými mluvčími (diskuse s hosty, spolupráce s lektory, výměnné zájezdy, besedy).

Kompetence sociální a personální

- Učitel zařazuje práci ve dvojicích i ve skupinách (seřazování rozstříhaného textu, dotazníky, soutěže).
- Učitel procvičuje s žáky vyjadřování stanovisek a názorů (v diskusi, rozhovoru, přidělí konkrétní role).
- Učitel zařazuje hry a soutěže.

Kompetence občanské

- Učitel zadává žákům úkoly, ve kterých srovnávají způsob života, zvyky a obyčeje u nás a v anglicky mluvících zemích a zaujímají stanoviska ke společenským, kulturním geografickým a ekologickým odlišnostem.
- Zorganizuje setkání s rodilým mluvčím či studijní nebo výměnný pobyt, a tím konfrontuje žáka se životem, zvyky a hodnotami jiné země.
- Diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích .

Kompetence k podnikavosti

- Učitel ukazuje žákům přínos znalosti anglického jazyka a pomáhá jim získávat představu o jeho uplatnění v různých oborech lidské činnosti.

Průřezová témata prolínající vyučovacím předmětem:

- OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace s nimi, kooperace
- VDO – zásady demokratické společnosti, občan a společnost, formy účasti občana při řízení společnosti
- VMEGS – Evropa ve vztahu k ostatnímu světu, my a Evropa, i my jsme Evropané
- MKV – etnický původ, mezilidské a mezinárodní vztahy, solidarita a sociální smír
- ENV - zachování základních životních podmínek, trvale udržitelný rozvoj, ekosystémy a následky lidské aktivity pro životní prostředí
- MV- mediální sdělení a jeho tvorba, práce v realizačním týmu.

Průřezová témata (použité zkratky)

- OSV (Osobnostní a mediální výchova)
- VMEGS (Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech)
- MKV (Multikulturní výchova)
- ENV (Environmentální výchova)
- MV (Mediální výchova)

Anglický jazyk jako cizí jazyk (výstupní úroveň B2)

I. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - při čtení dbá na správný slovní a větný přízvuk a intonaci - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně, - dokáže vyhledat základní informace (globální čtení) - při práci s textem používá slovník - v delším souvislém rozhovoru vedeném rodilými mluvčími - ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozezná hlavní téma **Ústní a písemný projev** - v písemném projevu najde a opraví jazykové chyby - napíše e-mail, ,jednoduchý formální dopis - napíše příběh - připraví krátkou prezentaci - pronese krátký monolog na dané téma s vyjádřením - vlastního názoru - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor **Interaktivní řečové dovednosti** - domluví se v běžných každodenních situacích (v obchodě, - při cestování, u lékaře,v restauraci) - vede rozhovor s rodilým mluvčím - získá a poskytne požadované informace - požádá o radu, o pomoc	**Fonetika:** - upevňování správných výslovnostních návyků, rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - opakování přítomného a minulého času (prostého i průběhového); - vyjadřování budoucnosti; vyjadřování kvantity; členy; počitatelnost; vazby s infinitivem a gerundiem; stupňování přídavných jmen; vztažné věty; frázová slovesa **Komunikační situace a funkce :** *Ústní projev:* - rozhovory v běžných životních situacích, v obchodě, vysvětlení cesty *Písemný projev:* - pohlednice, neformální dopis, vyplnění formuláře, popis osoby a místa *Poslech:* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem	**MV + OSV** - Sociální komunikace u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Přesahy** - český jazyk, gramatická terminologie

Kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - při čtení dbá na správný slovní a větný přízvuk a intonaci - čte i složitější text, kterému nerozumí zcela přesně, - dokáže vyhledat základní informace (globální čtení) - při práci s textem používá slovník - v delším souvislém rozhovoru vedeném rodilými mluvčími - ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím - v souvislém projevu rodilého mluvčího rozezná hlavní téma **Ústní a písemný projev** - v písemném projevu najde a opraví jazykové chyby - napíše e-mail, ,jednoduchý formální dopis - napíše příběh - připraví krátkou prezentaci - pronese krátký monolog na dané téma s vyjádřením - vlastního názoru - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor **Interaktivní řečové dovednosti** - domluví se v běžných každodenních situacích (v obchodě, - při cestování, u lékaře,v restauraci) - vede rozhovor s rodilým mluvčím - získá a poskytne požadované informace - požádá o radu, o pomoc	**Fonetika:** - rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - opakování slovesných časů, - (přítomného a minulého času prostého i průběhového), - vyjadřování budoucnosti; modální slovesa; pasívum; konkurence gerundia a infinitivu; akční a stavová slovesa; vztažné věty; - kolokace; tvoření slov; frázová slovesa **Komunikační situace a funkce :** *Ústní projev :* - vyjadřování souhlasu, nesouhlasu, názoru; žádost, nabídka; rozhovor, diskuse *Písemný projev :* - dopis, popis osoby a místa, vypravování, formulář - žádost *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	**MV + OSV** - Sociální komunikace u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** - člověk a životní prostředí

2. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - orientuje se výstavbě textu, přiřadí nadpisy k jednotlivým odstavcům - odvodí význam neznámých slov z kontextu nebo ze znalosti tvorby slov a internacionalizmů - vyhledá základní informace, rozliší podstatné od nepodstatného - přečtený text jednoduše převypráví - při práci s textem používá i výkladový slovník - v delším souvislém rozhovoru vedeném rodilými mluvčími ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím, - rozezná postoje a náladu jednotlivých mluvčích	**Fonetika:** - upevňování správných výslovnostních návyků, - rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - modální slovesa (should, might, must), - časové a podmínkové věty 1,2 ; - účelový infinitiv; - pasívum; - předpřítomný čas prostý; - předpřítomný čas průběhový; - předminulý čas; - nepřímá řeč; - frázová slovesa, - kolokace	**MV + OSV** - Sociální komunikace u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí)
Ústní a písemný projev - vyjádří své myšlenky nekomplikovanou formou, - respektuje mluvnická pravidla - vysvětlí a zdůvodní svůj názor - napíše životopis, žádost, stížnost, připraví krátkou prezentaci, - pronese krátký monolog na dané téma s vyjádřením vlastního názoru, - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor , - podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti	**Komunikační situace a funkce:** *Ústní projev :* - rozhovory v běžných životních situacích (u doktora, v hotelu, telefonování), interview, diskuse *Písemný projev:* - životopis - dopis formální i neformální, recenze knihy nebo filmu, příběh *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film	**MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** - člověk a životní prostředí, klady a zápory využívání techniky pro člověka a životní prostředí
Interaktivní řečové dovednosti - při rozhovoru v případě nepochopení požádá o zopakování výpovědi a získanou informaci sdělí vlastními slovy - vede rozhovor s rodilým mluvčím - při rozhovoru respektuje zdvořilostní normy	**Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	

Sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - orientuje se výstavbě textu, přiřadí nadpisy k jednotlivým odstavcům - odvodí význam neznámých slov z kontextu nebo ze znalosti tvorby slov a internacionalizmů - vyhledá základní informace, rozliší podstatné od nepodstatného - přečtený text jednoduše převypráví - při práci s textem používá i výkladový slovník - v delším souvislém rozhovoru vedeném rodilými mluvčími ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím, - rozezná postoje a náladu jednotlivých mluvčích **Ústní a písemný projev** - vyjádří své myšlenky nekomplikovanou formou, - respektuje mluvnická pravidla - vysvětlí a zdůvodní svůj názor, - napíše životopis, žádost, stížnost, připraví krátkou prezentaci, - pronese krátký monolog na dané téma s vyjádřením vlastního názoru, - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor, - podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti **Interaktivní řečové dovednosti** - při rozhovoru v případě nepochopení požádá o zopakování výpovědi a získanou informaci sdělí vlastními slovy - vede rozhovor s rodilým mluvčím - při rozhovoru respektuje zdvořilostní normy	**Fonetika:** - rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - opakování slovesných časů (předpřítomného času prostého i průběhového), - předminulý čas, - rozšíření nepřímé řeči, - podmínkové věty 0, 1, 2, - modální slovesa k vyjádření jistoty a pravděpodobnosti, přací věty, - vazba: já také/já také ne, tázací dovětky - idiomy, kolokace, synonyma, antonyma, frázová slovesa, - britská x americká angličtina **Komunikační situace a funkce:** *Ústní projev :* - diskuse, složitější rozhovory, - vyjadřování pro a proti, delší monolog, telefonní rozhovory - neformální jazyk *Písemný projev :* - formální dopis – žádost o práci, hledání chyb v napsaném projevu, členění psaného textu, popis události *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	**MV + OSV** - Sociální komunikace - u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** - problematika vztahů organismů a prostředí

3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - vyhledá v méně běžném textu klíčové informace a pracuje s nimi - čte upravenou beletrii - při práci s textem používá výkladový slovník - v delším rozhovoru vedeném rodilými mluvčími ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím, - rozezná postoje a náladu jednotlivých mluvčích **Ústní a písemný projev** - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text - popíše své zážitky a události, sny, naděje a cíle - stručně vysvětlí a odůvodní své názory a plány - logicky strukturuje písemný projev - připraví krátkou prezentaci - pronese krátký monolog na dané téma s vyjádřením vlastního názoru - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor - podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti - používá synonyma **Interaktivní řečové dovednosti** - při rozhovoru reaguje adekvátně pouze s drobnými gramatickými chybami a používá jednoduché frazeologické výrazy - vede aktivně rozhovor s rodilým mluvčím - při rozhovoru respektuje zdvořilostní normy	**Fonetika:** - rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - opakování slovesných časů (přítomného a minulého času prostého i průběhového), - vyjadřování budoucnosti; - modální slovesa; pasívum; - konkurence gerundia a infinitivu; - akční a stavová slovesa; vztažné věty; - kolokace; tvoření slov; frázová slovesa **Komunikační situace a funkce :** *Ústní projev :* - vyjadřování souhlasu, nesouhlasu, názoru; žádost, nabídka; rozhovor, diskuse *Písemný projev :* - dopis, popis osoby a místa, vypravování, formulář - žádost *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	**MV + OSV** - Sociální komunikace u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** - člověk a životní prostředí

Septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - vyhledá v méně běžném textu klíčové informace a pracuje s nimi - čte upravenou beletrii - při práci s textem používá výkladový slovník - v delším rozhovoru vedeném rodilými mluvčími ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím, - rozezná postoje a náladu jednotlivých mluvčích **Ústní a písemný projev** - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý méně náročný autentický text - popíše své zážitky a události, sny, naděje a cíle - stručně vysvětlí a odůvodní své názory a plány - logicky strukturuje písemný projev - připraví krátkou prezentaci - pronese krátký monolog na dané téma s vyjádřením vlastního názoru - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor - podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti - používá synonyma **Interaktivní řečové dovednosti** - při rozhovoru reaguje adekvátně pouze s drobnými gramatickými chybami a používá jednoduché frazeologické - výrazy vede aktivně rozhovor s rodilým mluvčím - při rozhovoru respektuje zdvořilostní normy	**Fonetika:** - rytmus a intonace souvislého projevu, fonetická redukce **Mluvnice a lexikologie:** - systém časů (vyprávěcí časy, předpřítomný čas prostý a průběhový, vyjadřování budoucnosti), - vztažné věty, infinitivní věty, - konkurence gerundia a infinitivu, - modální slovesa s minulým infinitivem; - tvoření slov, synonyma a antonyma, - kolokace, frázová slovesa **Komunikační situace a funkce:** *Ústní projev :* - diskuse (pro a proti), výměna informací, prezentace literárního díla *Písemný projev :* - životopisy, vypravování, pojednání o knize a filmu, formální a neformální dopis, popis místa *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	**MV + OSV** - Sociální komunikace u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **Přesahy** - dějepis, světová literatura

4. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - porozumí hlavním myšlenkám složitějšího textu - rozliší hlavní a doplňující informace - při práci s textem používá výkladový slovník, slovník na Internetu - rozumí i textům s abstraktní tematikou (poezie) - v delším rozhovoru vedeném rodilými mluvčími ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím, - rozezná postoje a náladu jednotlivých mluvčích **Ústní a písemný projev** - hovoří s rodilým mluvčím plynule a spontánně, - bez většího úsilí vysvětlí a odůvodní své názory a plány - logicky strukturuje písemný projev různých slohových stylů na širokou škálu témat (esej) - uvádí výhody a nevýhody různých možností - přednese souvislý projev na zadané téma - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor **Interaktivní řečové dovednosti** - při rozhovoru reaguje adekvátně a gramaticky správně i v méně běžných situacích - vede aktivně rozhovor s rodilým mluvčím i na témata - týkající se odbornějších zájmů	**Fonetika:** - rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - opakování slovesných časů (předpřítomného času prostého i průběhového), - předminulý čas, - rozšíření nepřímé řeči, - podmínkové věty 0, 1, 2, - modální slovesa k vyjádření jistoty a pravděpodobnosti, přací věty, - vazba: já také/já také ne, - tázací dovětky - idiomy, kolokace, synonyma, antonyma, frázová slovesa, - britská x americká angličtina **Komunikační situace a funkce :** *Ústní projev :* - diskuse, složitější rozhovory, - vyjadřování pro a proti, delší monolog, telefonní rozhovory - neformální jazyk *Písemný projev :* - formální dopis – žádost o práci, hledání chyb v napsaném projevu, členění psaného textu, popis události *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	**MV + OSV** - sociální komunikace - u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** - problematika vztahů organismů a prostředí

Oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Poslech a čtení s porozuměním - porozumí hlavním myšlenkám složitějšího textu - rozliší hlavní a doplňující informace - při práci s textem používá výkladový slovník, slovník na Internetu - rozumí i textům s abstraktní tematikou (poezie) - v delším rozhovoru vedeném rodilými mluvčími ve standardním tempu porozumí klíčovým informacím, - rozezná postoje a náladu jednotlivých mluvčích **Ústní a písemný projev** - hovoří s rodilým mluvčím plynule a spontánně, - bez většího úsilí vysvětlí a odůvodní své názory a plány - logicky strukturuje písemný projev různých slohových stylů na širokou škálu témat (esej) - uvádí výhody a nevýhody různých možností - přednese souvislý projev na zadané téma - zúčastní se diskuse a odůvodní svůj názor **Interaktivní řečové dovednosti** - při rozhovoru reaguje adekvátně a gramaticky správně i v méně běžných situacích - vede aktivně rozhovor s rodilým mluvčím i na témata - týkající se odbornějších zájmů	**Fonetika:** - rytmus a intonace souvislého projevu **Mluvnice a lexikologie:** - opakování a prohlubování systému slovesných časů; - podmínkové věty (typ 3 a smíšené), - přací věty - tvoření slov, synonyma a antonyma, - kolokace, frázová slovesa **Komunikační situace a funkce :** *Ústní projev :* - Popis a srovnávání na základě obrázku, diskuse (pro a proti), složitější dialog, interview, prezentace *Písemný projev :* - úvaha *Poslech :* - nahrávky projevů rodilých mluvčích, videoprogramy, film **Reálie anglicky mluvících zemí** - Práce ve dvojicích, ve skupinách, práce s textem, se slovníkem, s internetem	**MV + OSV** - Sociální komunikace u všech komunikačních aktivit **VMEGS** - žijeme v Evropě - vzdělávání v Evropě a ve světě (podmínky a možnosti studia v zahraničí) **MKV** - sociokulturní rozdíly - spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí **ENV** - člověk a životní prostředí **Přesahy** - dějepis, světová literatura

Anglický jazyk jako další cizí jazyk (výstupní úroveň B1)

1. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
POROZUMĚNÍ ***Poslech*** - Rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkající se jeho osoby,rodiny a bezprostředního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně ***Čtení*** - Rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalozích. - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text. - Rozumí obsahu textů v učebnici a textů, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě. - Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu. - Vytvoří otázky vztahující se k textu. **MLUVENÍ** ***Ústní interakce*** - Umí se jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu přeformulovat, co se snaží říci. - Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. ***Samostatný ústní projev*** - Umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná. **PSANÍ** ***Písemný projev*** - Umí napsat jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. - Umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, národnost a adresu	- Sloveso „to be“ - Osobní zájmena - Přivlastňovací zájmena - Otázka, zápor - Přítomný čas prostý - Otázka, zápor - Příslovce opakování děje - Používání výrazů „there is“ a „there are“ - this x that, these x those - Počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen - „How many?“ „How much?“ - „some“ a „any“ - sloveso „can“ - Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves	**OSV** - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, - sociální komunikace **VMEGS** - žijeme v Evropě **MKV** - základní problémy sociokulturních rozdílů

2. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
POROZUMĚNÍ ***Poslech*** - Rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání) - Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení ***Čtení*** - Umí číst krátké jednoduché texty - Umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. - Rozumí krátkým osobním dopisům. - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text. - Rozumí obsahu textů v učebnici a textů, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě. - Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu. - Vytvoří otázky vztahující se k textu. **MLUVENÍ** ***Ústní interakce*** - Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech ***Samostatný ústní projev*** - Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, atd. **PSANÍ** ***Písemný projev*** - Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. - Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	- Minulý čas - Otázka a zápor - Přídavná jména - Stupňování - „have“ x „have got“ - Přítomný čas průběhový - Vyjádření budoucnosti použitím výrazu „going to“ - Účelový infinitiv - Tázací zájmena - Předpřítomný čas - Předpřítomný čas x Minulý čas	**OSV** - seberegulace - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace **VMEGS** - globalizační procesy **ENV** - vztah člověka k prostředí **MV** - média a mediální produkce

3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
POROZUMĚNÍ ***Poslech*** - Rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává ve škole, ve volném čase, atd. ***Čtení*** - Rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k životu žáka. - Rozumí delším osobním dopisům. - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text. - Rozumí obsahu textů v učebnici a textů, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě. - Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu. - Vytvoří otázky vztahující se k textu. **MLUVENÍ** ***Ústní interakce*** - Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám dokázal udržet. - Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. ***Samostatný ústní projev*** - Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal životní podmínky, dosažené vzdělání, atd. - Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. **PSANÍ** ***Písemný projev*** - Umí napsat jednoduchý osobní dopis, např. poděkování. - Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře zná.	- Přítomný čas prostý x Přítomný čas průběhový - Minulý čas prostý x Minulý čas průběhový - Používání určitého a neurčitého členu - Používání sloves ve tvaru infinitivu s „to“ a bez „to“, a ve tvaru s koncovkou –ing - Vyjadřování budoucnosti pomocí „going to“ a „will“	**OSV** - seberegulace - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž **VMEGS** - globalizační procesy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky **ENV** - člověk a životní prostředí

4. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
POROZUMĚNÍ ***Poslech*** - Rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně. - Rozumí delším promluvám. ***Čtení*** - Rozumí popisům událostí, pocitů a přáním v osobních dopisech. - Rozumí článkům a zprávám zabývajících se současnými problémy - Čte foneticky správně přiměřeně náročný text. - Rozumí obsahu textů v učebnici a textů, které obsahují slovní zásobu často používanou v každodenním životě. - Vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu. - Vytvoří otázky vztahující se k textu. **MLUVENÍ** ***Ústní interakce*** - Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života, např.rodiny, koníčků, cestování a aktuálních událostí. - Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. ***Samostatný ústní projev*** - Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory plány. - Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah filmu nebo knihy a vylíčit své reakce. - Dokáže se srozumitelně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. **PSANÍ** ***Písemný projev*** - Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která ho osobně zajímají. - Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy členěné na odstavce. - Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat související	- Používání • „have to“ • „should“ • „must“ - Podmínkové věty prvního a druhého stupně - Časové věty - Trpný rod - Předpřítomný čas průběhový - Předpřítomný čas prostý x Předpřítomný čas průběhový - Předminulý čas - Nepřímá řeč	**OSV** - seberegulace - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - sociální komunikace - morálka všedního dne - spolupráce a soutěž **VMEGS** - globalizační procesy - globální problémy, jejich příčiny a důsledky **ENV** - člověk a životní prostředí

s jeho zájmy.		

Německý jazyk

Evropské jazykové portfolio

		A1	A2	B1	B2
Porozumění	**Poslech**	Rozumí osvojeným slovům a jednoduchým větám, které se vztahují na žáka samého, jeho rodinu a konkrétní věci v okolí za předpokladu, že jsou pomalu a zřetelně vyslovovány.	Rozumí jednotlivým větám a nejpoužívanějším slovům, pokud se jedná o pro něj důležité věci (např. velmi jednoduché informace o osobě a rodině, nákupu, práci a nejbližším okolí). Rozumí podstatě krátkých, jasných a jednoduchých sdělení.	Rozumí hlavním bodům, když se používá standardní jazyk a pokud se jedná o známé věci z oblasti práce, školy, volného času atd. Je schopen získat důležité informace z rozhlasového a televizního vysílání o aktuálních událostech a tématech z oblasti jeho oboru studia a zájmu, jestliže jsou vyslovovány relativně pomalu a zřetelně.	Rozumí delším řečnickým příspěvkům a přednáškám a může sledovat také komplexnější argumentaci, pokud je mu téma do jisté míry známo. V televizi rozumí většině zpráv a aktuálních reportáží. Rozumí většině hraných filmů, pokud jsou namluveny ve standardním jazyce.
	Čtení	Rozumí jednotlivým názvům, slovům a úplně jednoduchým větám, např. na plakátech, v katalozích ...	Umí přečíst zcela krátké a jednoduché texty. Umí vyhledat jednoduché informace v textech z denního života (např. inzeráty, prospekty, jídelní lístek, jízdní řády ...). Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.	Rozumí textům, které obsahují nejpoužívanější slovní zásobu z oblasti všedního a profesního života. Rozumí soukromým dopisům, ve kterých se píše o událostech, pocitech a přáních.	Rozumí článkům a zprávám o problémech současnosti, ve kterých píšící zastává určitý názor nebo stanovisko. Rozumí literárním prozaickým textům ze současnosti.
Ústní projev	**Rozhovor**	Je schopen porozumění, pokud partner při rozhovoru je ochoten mluvit pomaleji, opakovat nebo opsat řečené i jinými slovy a pomáhá žákovi formulovat jeho myšlenky. Umí položit jednoduché otázky aodpovědět na ně, pokud se jedná o nejnutnější věci a velmi známá témata.	Rozumí jednoduchým situacím, ve kterých se jedná o jednoduchou, přímou výměnu informací a známá témata a činnosti. Může vést velmi krátký kontaktní rozhovor. Většinou ale nerozumí tolik, aby sám vedl celý rozhovor.	Zvládá většinu situací, se kterými se může setkat na cestách v příslušné jazykové oblasti. Je schopen se účastnit rozhovorů bez přípravy, pokud jde o jemu známá témata (rodina, koníčky, práce, cestování ...), o témata, která ho osobně zajímají, nebo se vztahují k aktuálním událostem.	Je schopen se spontánně a plynule vyjadřovat v normálním rozhovoru s rodilým mluvčím. Účastnit se diskuzí a zdůvodnit své názory.

		A1	A2	B1	B2
	Souvislý projev na určité téma	Umí používat jednoduchá spojení a věty, aby popsal osoby a místa, která zná.	Je schopen popsat několika větami a jednoduchými prostředky např. svoji rodinu, jiné osoby, jeho bydliště, vzdělání a současné a budoucí pracovní činnosti.	Je schopen hovořit v souvislých větách, aby popsal své zkušenosti, zážitky, sny, naděje a cíle. Umí stručně vysvětlit a zdůvodnit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo děj knihy nebo filmu a vyjádřit se k němu.	Umí se jasně a podrobně vyjádřit k mnoha tématům z oblasti svých zájmů. Umí vyjádřit své stanovisko k aktuální otázce a vyjádřit výhody a nevýhody různých možností.
Psaní	**Psaní**	Umí napsat stučnou, jednoduchou pohlednici, např. pozdrav z prázdnin. Umí vyplnit formuláře, např. v hotelu (jméno, adresu, národnost ...).	Umí napsat stručná, jednoduchá sdělení i poznámky. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, např. za něco poděkovat.	Umí napsat jednoduché, souvislé texty na témata, která jsou mu známá, nebo ho osobně zajímají. Umí napsat osobní dopis, ve kterých popisuje své zkušenosti a dojmy.	Umí napsat jasné a podrobné texty na různá témata, která ho zajímají. Umí se zprávě nebo slohové práci vyjádřit, podat informace, vyjádřit své stanovisko. Umí napsat dopis osobního významu s jasným popsáním zážitků a zkušeností.

Jednotný evropský referenční rámec

	A1	A2	B1	B2
Satz **Positionen im Satz**	Satzklammer: *Er **kann** nicht **schwimmen.*** (Modalverben) *Ich **habe** lange **geschlafen.*** (Perfekt) *Wann **kommen** wir in Wien **an**?* (trennbare Verben)		Stellung von Pronomen bei Verben mit zwei Ergänzungen *Wir geben **sie ihm**.*	

	A1	**A2**	**B1**	**B2**
Satz	Hauptsatz: *Ich suche die Bahnhofstraße.* (Deklarativsatz) *Wann sehen wir uns?* (W-Frage) *Sind Sie müde?* (Ja/Nein-Frage) *Fahr langsam!* (Imperativsatz)	Hauptsatz: *Streng dich an!* (Imperativsatz mit zweiteiligem Prädikat)	Hauptsatz: *(Einfach nicht zur Arbeit kommen.) Das geht doch nicht.* (Exklamativsatz)	Hauptsatz: *Wenn ich das gewusst hätte!* (Desiderativsatz)
Satz		Nebensatz: *Mach schnell, **dass** wir nicht zu spät kommen.* (dass-Satz) *Der Tisch, **den wir gekauft haben,** war leider kaputt.* (Relativsatz) *Ich rufe nicht an, **weil** ich keine Zeit habe.* (Kausalsatz) ***Wenn** Margit ins Kino geht, bleibe ich (immer) bei den Kindern.* (Temporalsatz, ohne Plusquamperfekt) *Ich weiß nicht, **wo**.* (elliptischer Nebensatz mit W-Wort) *Er hat gesagt, er kommt später.* (uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Zweitstellung)	Nebensatz: *Kann ich Sie bitten, vor dem Weggehen bei mir **vorbeizukommen**?* (Infinitiv mit "zu") *Ich weiß nicht, **woher** er kommt.* (Nebensatz mit einleitendem ob/W-Wort) *Sollte etwas nicht klar sein, stellen Sie einfach Fragen.* (uneingeleiteter Nebensatz mit Verb-Erststellung)	
Satz		Vergleichssatz: *Sie haben einen größeren Garten **als** wir.*	Vergleichssatz: *Machen Sie es doch (so) **wie** ich.* ***Je** schneller, **desto** besser!*	

	A1	A2	B1	B2
Verb Konjugation	Präsens: Ausdruck von Aktuellem, Vergangenem, Gewohnheiten, Zukünftigem, Allgemeingültigem Imperativ: (2. Pers.) Aufforderung, Kontaktsignal *Entschuldigen Sie!* (als feste Wendung) Präteritum: war, hatte (1. und 3. Pers.) + Modalverben (müssen, können, wollen) Perfekt: einige wichtige Verben der A1 Liste. (von "gehen, fahren, nehmen, schlafen, essen, trinken, kommen, machen, ...“) (nicht von "haben" und "sein)	Partizip II Perfekt Präteritum der Hilfsverben + Modalverben Indikativ zur Redewiedergabe *Er sagt, er kommt.* Konjunktiv II der Höflichkeit von "haben" *Ich hätte gerne...* (als feste Wendung)	Partizip I Präteritum Vergangenes Plusquamperfekt Vorzeitigkeit Futur I Vermutung, Aufforderung, Ankündigung, Zukünftiges Infinitiv: als Handlungsanleitung, als Aufforderung Konjunktiv II von *haben, sein, werden, können, mögen;* Umschreibung: würde + Infinitiv Höflichkeit, Wunsch, Vorschlag, Aufforderung	Futur II Konjunktiv I Gegenwart: indirekte Rede Konjunktiv I Vergangenheit: indirekte Rede Konjunktiv II: irrealer Wunsch, Höflichkeit, Vorschlag, Vermutung, Vorwurf, indirekte Rede Konjunktiv II Vergangenheit von " "haben" ("sein" nur rezeptiv) werden-Passiv: Präsens, Präteritum, Perfekt
Verb	Modalverben: mögen, müssen, können, wollen, nicht dürfen trennbare Verben der Liste Hilfsverben: haben, sein	Modalverben: dürfen, sollen Hilfsverben: werden	Modalverben: "sollen" für Distanzierung von Äußerungen Dritter *Er **soll** krank sein.* "können" in Vermutungen *Sie **können** im Stau stehen.*	

	A1	A2	B1	B2
Verb **Valenz der Verben**	*Ich bin **Lehrerin**.* (Subsumptivergänzung) *Ich kann nicht schlafen.* (ohne Ergänzung) *Sie hat **blaue Augen**.* (Akkusativergänzung) *Er ist **in England**.* (lokale Situativergänzung) *Ich gehe **nach Hause**.* (Direktivergänzung) (als feste Wendung) ...	*Ich kann **Ihnen den Weg** zeigen.* (Dativ- und Akkusativergänzung) *Ich habe **das Buch ins Regal** gestellt.* (Akkusativ- und Präpositionalergänzung) *Das Wetter bleibt **schön.*** (Qualitativergänzung) *Das ist **am Sonntag** passiert.* (temporale Situativergänzung) *Er hat lange **mit mir** gesprochen.* (Präpositionalergänzung) *Ich bin sicher, **dass es gut ist**.* (Nebensatz als Ergänzung) *Sie geht um acht Uhr **schlafen**.* (Infinitiv als Ergänzung)...	*Du kannst **ihr** vertrauen.* (Dativergänzung) ... (nach Verben der Liste)	*Ich möchte Sie bitten, **keinen Lärm zu machen**.* (Nebensatz als Ergänzung) *Ich möchte den Drucker **reparieren lassen**.* (Infinitiv als Ergänzung) ... (nach Verben der Liste)
Substantiv **Deklination**	Genus der Substantive Pluralformen der Substantive aus der Liste Deklination: Nominativ + Akkusativ Dativ als feste Wendung: *In der Schweiz, in der Türkei...*	Deklination: Dativ		Deklination: Genitiv Genitiv bei Eigennamen: *Gudruns Bruder*

	A1	A2	B1	B2
Adjektiv	prädikativ zur Beschreibung eines Zustands *Das Haus ist **klein**.* adverbial *Er hört **schlecht**.*	attributiv, Deklination nach best. unbest. und Nullartikel - Nominativ + Akkusativ *Das ist **ein schneller** Computer.* *Er hat **eine schwarze** Katze.* *Hast du **die rote** Schüssel?* *Sie haben **gelbe** Blumen.* prädikativ zur Beschreibung eines Prozesses: *Langsam **wird** es **hell.***	attributiv, Deklination nach best. unbest. und Nullartikel - Dativ *Ich gebe die Bücher einem **alten** Freund.*	attributiv, Deklination nach best. unbest. und Nullartikel - Genitiv *Er konnte während der **langen** Fahrt nicht schlafen.*
Adjektiv Steigerung		Komparativ und Superlativ einiger Adjektive der Listen, z.B. *Das können wir doch **später** machen!* *Er will **lieber** erst morgen kommen.* *In seiner Freizeit geht er **am liebsten** ins Kino.* *Es ist **besser**, wenn er morgen kommt.* ***Am besten** rufst du ihn jetzt gleich an.*	Komparativ und Superlativ der Adjektive in den Listen auch Komparativ von **Adverbien** der Listen (*öfter, am öftesten*...)	
Artikelwort Deklination	Deklination: Nominativ + Akkusativ ***Das** Buch ist hier.* *Siehst du **den** Mann?* *Ich fahre mit **dem** Auto.* (als feste Wendung) *Wo geht es hier **zum** Bahnhof.* (als feste Wendung)	Deklination: + Dativ *Ich helfe **der** Frau.* *Wir waren **am** Meer.*	Deklination: + Genitiv *Man sieht nur den Turm **der** Kirche.*	

	A1	A2	B1	B2
Artikelwort	unbestimmter Artikel bestimmter Artikel Nullartikel Negationsartikel Possessivartikel Demonstrativartikel: der/das/die	Demonstrativartikel: dieser *Wer ist **dieser** Mann?* Indefinitartikel: alles, viele, etwas, jeder, was *Auf dem Fest waren **viele** Leute.* *Möchten Sie noch **etwas** Kaffee?* *Wir fahren **jedes** Jahr in die Schweiz.* Interrogativartikel: welcher, was für ein ***Welches** Buch kaufst du?*	Demonstrativartikel: derselbe ***Dieselbe** Bergtour habe ich auch schon gemacht.* Indefinitartikel: wenige, ein paar, einige, mancher *Auf dem Fest gestern waren **wenige** Leute.*	Demonstrativartikel: jener, derjenige, solche *(Autos mit Katalysatoren?) - **Solche** Autos gibt's jetzt überall.* Indefinitartikel: irgendein, irgendwelche, sämtliche, mehrere, irgendetwas, irgendwas, nichts *Sie möchte **irgendetwas** Neues sehen.*
Pronomen **Deklination**	Personalpronomen Nominativ + Akkusativ ***Ich** wohne in Hamburg.* *Sie kennt **ihn**.* *Wie geht es **dir**?* (als feste Wendung)	Deklination: + Dativ *Ich gebe **dir** das Buch.*	Deklination: + Genitiv *Das ist der Wagen **meines** Vaters.*	

	A1	A2	B1	B2
Pronomen	Personalpronomen ***Er** kommt heute.* unpersönliches „es“ *Wie geht **es**?* (als feste Wendung) Demonstrativpronomen: der/das/die *(Welcher Mantel ist deiner?) - **Der**.* Indefinitpronomen: viele, nichts, etwas, ... *Das ist aber **viel**.* Interrogativpronomen: wer, was, wie viel, ... ***Wer** ist das?* ...	Possessivpronomen *Das ist **meine** Schwester.* Demonstrativpronomen: dieser *(Welcher Stuhl gefällt dir?) - **Dieser** gefällt mir gut.* Indefinitpronomen: einer, man, keiner, jeder, jemand, was, ... *Hat **jemand** angerufen?* Interrogativpronomen: welcher, was für ein ***Welche** nimmst du?* Relativpronomen: der/das/die; das, was *Nimmst du die Bücher, **die** da auf dem Tisch liegen?* ***Das**, **was** du gesagt hast, stimmt gar nicht.* ...	Indefinitpronomen: mancher, irgendwelche, wenige, ... *Hat sich **irgendwer** gemeldet?* Relativpronomen: was, wo *Das ist die Stadt, **wo** wir uns kennen gelernt haben.* ...	Demonstrativpronomen: jener, solche *(Autos mit Katalysatoren?) - **Solche** gibt's jetzt überall.* Relativpronomen: wo + Präposition (woher, woraus...); wer (im verkürzten Relativsatz) *Das Letzte, **woran** ich mich erinnere, ist ...* ***Wer** nicht mitkommen will, kann hier essen.* ...
Präposition temporal	***Am** 25. Juli / **am** Montag bin ich nicht da.* (als feste Wendung) *(Wie lange bleiben Sie?) – **Bis** nächsten Dienstag.* *Ich komme **in** einer Stunde.* (als feste Wendung) *Ich komme **um** drei.* *Ich arbeite **von** zwei **bis** sechs.* *Es ist zwanzig (Minuten) **vor** acht.* ...	*(Ab wann ist wieder auf?) - **Ab** Montag.* *Ich kann nicht **bis** zum Schluss bleiben.* *Ich arbeite hier **seit** drei Jahren.* *Was machst du **an/zu** Ostern?* *Ich komme **zwischen** vier und fünf.* ...	*Er hat **mit** 21 geheiratet.* *Wir haben **über** einen Monat gewartet.* ***Während** des Essens / dem Essen.* ...	***Außerhalb** von seiner Arbeitszeit kann er nicht mehr viel machen.* ***Innerhalb** der Arbeitszeit kann er viel machen.* ***Von** diesem Tag **an** machte er jeden Morgen Sport.* ...

	A1	A2	B1	B2
Präposition lokal	*Sie wohnt **am** Bahnhofsplatz.* (als feste Wendung) *Ich komme **aus** England/London.* *Ich wohne **bei** meiner Freundin.* (als feste Wendung) *Er wohnt **in** Paris.* *Fahren Sie **nach** Wien/nach Österreich?* ***Zum** Bahnhof, bitte.* (als feste Wendung) ...	*Wir fahren jedes Jahr **ans** Meer.* *Ich fahre nur **bis** Stuttgart.* *Müssen wir **durch** die Stadt fahren?* *Er ist **gegen** die Wand gefahren.* *Er ist **im** Bad.* *Der Schlüssel hängt **über** der Tür.* *Ich hänge den Schlüssel **über** die Tür.* *Ich komme gerade **von** meinen Eltern.* *Gut, ich lege die Zeitung **vor** die Tür.* ...	*Das Hotel liegt **außerhalb** der Stadt.* *Ich wohne **neben** dem Bahnhof.* *Er ist da **um** die Ecke gegangen.* ***Um** den See **(he)rum** stehen überall Zelte.* ...	*Er ging den Fluss **entlang / entlang** dem Fluss.* *Die Post ist **gegenüber** dem Bahnhof / dem Bahnhof **gegenüber**.* ***Jenseits** der Berge ist das Tessin.* ...
weitere Präpositionen	*Ich fahre **mit** dem Auto.* (als feste Wendung) *Das ist **für** die Reise.*	*Die Tasche ist **aus** Leder.* ...	*Er arbeitet genau **nach** Plan.* *Das ist nur **wegen** dir passiert.* *Ich nehme deine Tasche **zum** Einkaufen.* ...	*Er fuhr **ohne** Rücksicht auf andere.* *Er kann **aufgrund** einer Erkältung nicht an der Sitzung teilnehmen.* ***Dank** deinem Rat geht es ihm jetzt besser.* ***Durch** den Unfall kam es zu einer Stauung.* *Er konnte **vor** Kopfweh nicht einschlafen.* ***Bei** schlechtem Wetter fällt das Konzert aus.* ***Trotz** dem Regen / des Regens sind wir spazieren gegangen.* ...

	A1	A2	B1	B2
Konnektor Konjunktor	*Wir brauchen noch Butter **und** Brot.* *Da ist eine Bank. **Und auch** die Post.* *Nehmen Sie Kaffee **oder** Tee?* *Heute geht es nicht, **aber** morgen.*		***Entweder** sie kommt morgen mit dem Zug **oder** sie kommt nächste Woche mit Waltraud.* *Ich kann heute nicht kommen, **denn** wir haben Besuch.* *Er kommt **nicht** heute, **sondern** morgen.* *...*	***Nicht nur** gestern, **sondern auch** heute ist es viel zu kalt.* *Der Arzt hat **sowohl** heute **als auch** morgen keinen Termin mehr frei.* *Es war **zwar** schön, **aber** zu kalt.* *Sie ruft immer wieder an, **jedoch** ohne Erfolg.* *Es geht **weder** heute **noch** morgen.* *...*
Konnektor Subjunktor		*Mach schnell, **dass** wir nicht zu spät kommen.* ***Wenn** Margit ins Kino geht, bleibe ich (immer) bei den Kindern.* ***Wenn** es nicht regnet, (dann) können wir gehen.* *Ich rufe ihn an, **damit** er auch kommt.* *Ich rufe nicht an, **weil** ich keine Zeit habe.* *Ich weiß nicht, **wie** man das macht.*	*Ich weiß noch nicht, **ob** ich heute noch fahre.* ***Seit** sie ein Kind haben, sehen wir sie leider nur selten.* *Ich brauche etwas, **um** die Dose auf**zu**machen.* *Sie war **so** krank, **dass** sie zu Hause bleiben musste.* *Ich muss hingehen, **obwohl** ich keine Lust habe.* *...*	*Sie arbeitet viel, **während** er eher faul herumliegt.* *Wir können losfahren, **sobald** er Peter angerufen hat.* *Wir kommen sicher pünktlich, **sofern** kein Stau auf der Autobahn ist.* *Er machte das Licht aus, **indem** er einfach die Lampe rausnahm.* *...*
Konnektor Verbindungsadverb	*Zuerst waren wir in Berlin, **dann** in Dresden **und dann** ...*	*(Ich war krank.) **Deshalb** konnte ich nicht kommen.*	*Ich muss morgen früh aufstehen, **darum** gehe ich jetzt nach Hause.* *Ich war gerade unter der Dusche, **deswegen** konnte ich nicht ans Telefon.* *Eigentlich würde ich lieber zu Hause bleiben, **trotzdem** werde ich hingehen.* *...*	*Ich hatte immer wieder Ärger mit meiner Internetadresse, **daher** habe ich jetzt eine Neue.* *(Die Prüfung war nicht leicht.) **Dennoch** hat er es geschafft.* *Er war nicht da, **folglich** haben wir alles allein gemacht.* *(Gestern war das Wetter schlecht.) **Dagegen** ist es heute fast schön.* *...*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní a vyšší vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka.

Zvolené učebnice odpovídají jednotlivým jazykovým úrovním (od A1 do B2) podle Jednotného evropského referenčního rámce. To znamená, že klade důraz na autonomní učení a autoevaluaci žáka a současně připravuje žáky na složení zkoušky Fit in Deutsch 1 (A1), Fit in Deutsch 2 (A2), Goethe Zertifikat B1 a Goethe Zertifikat B2.

Vyučovací předmět německý jazyk je realizován od třídy tercie do třídy oktáva v osmiletém studiu a od prvního do čtvrtého ročníku čtyřletého studia a to vždy s tříhodinovou týdenní dotací a v posledních dvou ročnících obou studií je výuka německého jazyka posílena dvěma hodinami týdně – Seminář z německého jazyka (viz. Druhý cizí jazyk – Seminář z německého jazyka a přílohy jednotlivých tříd). Výuka předmětu probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do dvou skupin. Žák dosáhne v průběhu studia jazykové úrovně B1 nebo B2 podle Jednotného evropského referenčního rámce (viz příloha – Jednotný evropský referenční rámec, Evropské jazykové portfolio a Charakteristika výstupní úrovně).

Tematické okruhy se týkají konkrétních a běžných témat z těchto oblastí: osobní, veřejné, vzdělávací a pracovní. Požadavky na maturitní zkoušku z německého jazyka se vztahují k níže vymezeným tematickým okruhům.

Osobní a společenský život – já a moje rodina (např. osobní charakteristiky, členové rodiny a rodinné vztahy); osobní vztahy a komunikace (např. přátelé, můj vztah k jiným skupinám); domov, ubytování a bydlení (např. můj pokoj, náš dům/byt); volnočasové a společenské aktivity (např. kulturní a sportovní aktivity, koníčky, zájmy); prázdniny a významné události; plány do budoucna (např. profesní, studijní, budoucí bydlení) apod.

Každodenní život – život doma (např. stravování, nakupování, každodenní povinnosti); školní život (např. výuka, cestování do školy); zdraví a životní styl (např. péče o zdraví, hygienické návyky, vzhled) apod.

Svět kolem nás – město a region, ve kterém žiji (např. dopravní infrastruktura, služby, bydlení, sportovní a kulturní vyžití a události, zajímavá místa); lidé a společnost (např. vztahy mezi lidmi, společenské problémy); příroda a životní prostředí (např. ochrana životního prostředí, počasí); tradice a zvyky (např. svátky a s nimi spojené tradice); doprava a cestování (např. cestování do zahraničí, turistika); život v jiných zemích (např. mateřský jazyk / cizí jazyk, místa, zvyky, lidé); aktuální události (např. sportovní a kulturní) apod.

Tematické okruhy lze dělit podle různých hledisek, výčet všeobecných témat pro jednotlivé tematické okruhy však nebude nikdy uzavřený. Mnohá témata se navíc mohou vztahovat k několika tematickým okruhům a vzájemně se mohou prolínat. Mezi všeobecná témata patří:

- Osobní charakteristika
- Rodina
- Domov a bydlení
- Každodenní život
- Vzdělávání
- Volnočasové aktivity a zábava
- Mezilidské vztahy
- Cestování a doprava
- Zdraví a hygiena
- Stravování
- Nakupování
- Práce a povolání
- Služby
- Společnost
- Zeměpis a příroda

Mezi specifická a/nebo odborná témata patří témata, která zahrnují požadavky na znalost specifické/odborné slovní zásoby. Specifická a/nebo odborná témata mohou být svým obsahem a svými požadavky na žáka společná všem oborům vzdělávání (např. reálie České republiky, německy mluvících zemí, literatury apod.), určitým oborům vzdělávání (např. telekomunikace, informační technologie, ekologie a ochrana životního prostředí; doprava a spoje) i jedinečná (např. specifika daného regionu nebo školy, výměnný studijní pobyt třídy v dané jazykové oblasti, školou organizovaná návštěva divadelního představení, exkurze apod.). Všechna tato všeobecná i odborně zaměřená témata vychází jednak z vlastní zkušenosti žáka a jednak jsou součástí tematických bloků v učebnicích, které se na našem gymnáziu používají. Dále jsou obsažena i v nepovinném předmětu Německá konverzace,

který si žáci mohou zvolit v druhém ročníku čtyřletého studia a v sextě osmiletého studia, a také v nepovinném předmětu Zertifikat Deutsch pro žáky ve 3. A a septimě.

Komunikační situace procházejí napříč řečovými dovednostmi a tematickými okruhy. Požadavky na žáka jsou zasazeny do kontextu konkrétní situace v rámci následujících oblastí užívání jazyka:

- **Oblast osobní,** v níž žák vstupuje do komunikačních situací jako soukromá osoba s vazbami zejména na přátele a rodinné prostředí. Komunikační situace se týkají vlastní osoby žáka (identita, koníčky, zájmy, názory a postoje k blízkému okolí apod.) a mohou se odehrávat v rovině osobní korespondence nebo interakce po telefonu, rozhovoru v rámci rodinné oslavy, přátelského rozhovoru s rodilým mluvčím apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pobytu v hostitelské rodině, setkání s přáteli nebo osobami ze zahraničí, sportovní nebo kulturní události.

- **Oblast veřejná,** v níž žák vystupuje jako součást širší veřejnosti a vstupuje do komunikačních situací jako účastník společenského/veřejného života. Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence, interakce po telefonu, společenské nebo administrativní interakce apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. realizace ubytování nebo koupě bytu, jednání na úřadě, využívání zdravotních služeb, využívání veřejné dopravy. Tematicky do oblasti veřejné spadají např. příroda, životní prostředí, kultura a sport, sdělovací prostředky, věda a technika.

- **Oblast vzdělávací,** v níž žák vystupuje jako součást organizovaného vzdělávacího procesu a vstupuje do komunikačních situací jako účastník tohoto procesu. Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce s vyučujícím nebo zástupcem vzdělávací instituce, debaty nebo rozhovoru během vyučování, pohovoru s uchazečem o studium apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. výuky v jazykovém kurzu nebo přestávky mezi výukou, prezentace ve třídě, akce pořádané školou.

- **Oblast pracovní,** v níž žák vstupuje do komunikačních situací jako účastník pracovního procesu (např. žák je na praxi nebo na brigádě). Komunikační situace se mohou odehrávat v rovině formální korespondence nebo interakce po telefonu, interakce se stávajícím nebo budoucím zaměstnavatelem apod. Konkrétní situace se mohou týkat např. pohovoru uchazeče o zaměstnání, brigádu nebo sezónní práci.

Žádnou z oblastí užívání jazyka nelze považovat za uzavřenou. Komunikační situace v rámci jednotlivých oblastí však zpravidla zahrnují následující složky:

- **prostředí, místo a čas** (kde a kdy se komunikační situace odehrává);
- **osoby** (kdo se komunikační situace účastní a v jaké společenské roli);
- **události/činnosti/úkony** (co se během komunikační situace odehrává);

- **předmět komunikace** (čeho/koho se komunikační situace týká).

Předmětová komise se rozhodla pro ústní maturitní zkoušku a klasifikaci podle Klasifikačního řádu Gymnázia Chotěboř.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, vedoucí v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- efektivní získávání poznatků z nejrůznějších zdrojů (internet, knihy, časopisy..ap.) při osvojování slovní zásoby
    - pochopení slov ve vztazích
        - asociogramy
        - protiklady
    - učení se ve vztazích tematicky, vnímat důležité a méně důležité výrazy
- motivace spojená s potřebou naučit se určité výrazy (projekty, exkurze…ap.)
- práce s portfoliem
    - sebehodnocení - naučit se pod vedením učitele, využít i jinde
    - autonomní učení - uvědomělost přípravy, protože budu CJ potřebovat
    - uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu (nejen ve srovnání s ostatními)
- projektové vyučování - plánování práce, rozvržení, rozdělení úkolů, přenesení do praxe
- práce s chybou v NJ - chybu nechápat jako nedostatek, ale krok ke zlepšení
- zvládat zdánlivě neřešitelné úkoly - např. poslech - nezpanikařit, když nerozumím, snažit se zareagovat, i když zcela úplně nerozumím, domyslet si význam, cvičením dosahovat zlepšení
- transfer - schopnost aplikace z jedné situace do druhé (např. podobnost AJ - NJ) možnost využití anglicko-německé učebnice
- pochopení systému gramatiky - systematizace, zařazení dalších jevů do systému
- využití a aplikace internacionalismů a anglikanismů
- rozvoj jednotlivých dovedností v NJ (poslech s porozuměním, čtení s porozuměním, mluvní projev, ...) využití v dalších jazycích, rozvoj jazykové paměti - cvičením zlepšujeme v NJ a tím pomáháme dalším jazykům

Kompetence k řešení problémů

- uplatňování získaných dovedností k řešení jakéhokoliv problému, kde je nutná znalost jazyka
- orientace žáka v cizím jazykovém prostředí
    - umět se zeptat na cestu, porozumět odpovědi
    - vyhledat si dopravní spoj v cizině i doma
    - zakoupení jízdenky v automatu
    - telefonování
    - hotel, dovolená, lyžování...
- vyjádření souhlasu a nesouhlasu s názorem druhých při kolektivním řešení problémů
- práce s portfoliem - nácvik schopnosti samostatného hodnocení svých výsledků při řešení různých problémů
- řešit úkoly v učebnici a PS podle zadání
- aplikace různých postupů získaných při jiných činnostech při řešení problémů v němčině
- uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů
- ověření si teoretických poznatků v praxi a aplikace při dalších činnostech
- situační hry, Rollenspiele - reálné i nereálné situace
- zpracování projektů - dlouhodobý úkol, problém - plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií, využití medií, obhajoba, prezentace výsledků své práce
- pojmenování, definování problému, stanovení postupu, jak ho řešit, nalezení spolupracovníků, řešení... volba nejlepšího řešení
- předvídavost

Kompetence komunikativní

- praktické a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemná i ústní komunikace)
- formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému
- transfer - využití podobnosti AJ - NJ
- nácvik struktury:
    - mluvených projevů - vyprávění, diskuze, referát, dialog, ...
    - písemných projevů - E-Mail, dopis, vzkaz, přání, jednoduchá žádost, formulář
- schopnost reakce na slyšené i psané - pokyny, povely, úkoly

- porozumění - poslech, čtení - tříbení jazykové paměti, vyhledání základní informace (Globalverstehen)
- dovednost argumentace, obhájit si stanovisko, umět stručně informovat o určité záležitosti
- jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- nonverbální komunikace - Mimik, Gestik, Körpersprache
- využití intonace, důrazu, melodie hlasu
- chatování v rámci skupiny i jinde
- komunikace s lidmi z jiných zemí
- vyjadřovat se adekvátně situaci, vhodně v určitých momentech - takt
- sebevědomé vystupování při komunikaci, odbourávání bariér
- rozlišení soukromého rozhovoru, veřejné komunikace
- monologická cvičení - přednáška, popis, opis určitého výrazu, vyjádření názoru ap.
- dialogické situace - cvičné i v reálu
- pomoc partnerovi, který v komunikaci nebo v CJ není tak dobrý
- reakce, kontaktní situace při různých příležitostech

Kompetence sociální a personální

- uplatňování individuálních schopností k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- týmová spolupráce, práce ve dvojicích, skupinách
- rozlišení a respektování rolí - vedoucí, účastník
- respektování jiného názoru při týmové práci
- prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci
- sociální kontakty při realizaci projektů s žáky z cizích zemí
- budování sebevědomí
- využití CJ jako jazyka komunikace při týmové práci
- pozorování jiných zvyků, vztahů v cizích zemích (reálie)
- sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv
- schopnost uplatnit se v kolektivu
- schopnost předání svých profitů ostatním, využití schopností každého jednotlivce při týmové práci (individuální přístup)
- výměna zkušeností

Kompetence občanské

- zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým
- tolerance odlišnosti - rasové, náboženské...
- takt
- schopnost empatie
- dodržování pravidel - slušné chování, respektování pravidel země, v níž jsem host, respektování tradic jiných národů
- uvědomit si tradice české ve srovnání s jinými
- ochrana rodinných tradic, respekt k tradicím v jiných rodinách, skupinách
- respektování individuálních zájmů, včetně zvýšeného zájmu o studium
- hrdost a vlastenectví
- kulturní chování, oblékání, mluva
- zdvořilost
- poznávání společných prvků v dějinách - Rakousko-Uhersko, Karel IV., ...
- společné projekty sousedních zemí - ochrana životního prostředí
- poznávání problémů jiných zemí - rasismus, intolerance, násilí - Turci v SRN
- vztah k životnímu prostředí jako téma

Kompetence pracovní a kompetence k podnikavosti

- účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka a komunikace (počítač, apod.)
- CJ jako prostředek komunikace při plnění úkolů
- práce se slovníkem
- vyhledání informací, materiálů potřebných pro práci v hodinách, na projektu ap.
- dodržování řádu učebny, bezpečnostních zásad při používání techniky, médií
- formování pracovních návyků - vedení sešitu, psaní slovíček, dú, ...
- schopnost pracovat ve dvojici, ve skupině, v týmu, na stanovištích, ...
- hospodárné využívat pomůcky, sešit, učebnici, PS
- práce s mapou, plánem, grafem, schématem, ...
- práce na počítači, s internetem
- volby různých forem práce podle zadaných úkolů

- prezentace výsledků své práce, práce skupiny
- práce podle návodu v CJ - Bastelecke
- orientace v učebnici, najít pomoc při práci
- organizovat dlouhodobé úkoly, plánování práce
- příprava na zkoušky - plánování jednotlivých dílčích částí, profesní růst
- hodnocení práce své a své skupiny - práce s portfoliem

Charakteristika výstupní úrovně

Výstup jazykové úrovně A1

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Rozsah	**Správnost**	**Zvuková stránka**	**Ortografie**	**Sociolingvistika**	**Komunikace**	**Koherence**
Má pouze základní repertoár slov a jednoduchých frází týkajících se jeho/jejích osobních dat a situací konkrétní povahy.	Ovládá jen v omezené míře několik základních gramatických struktur a typů vět, které jsou součástí pamětně osvojeného repertoáru.	Dokáže sledovat řeč, která je zřetelná, pečlivě vyslovovaná, s dlouhými pomlkami, aby mohl(a) pochopit význam.	Dokáže opisovat známá slova a krátké fráze, např. jednoduché pokyny nebo instrukce, názvy každodenních předmětů, názvy obchodů a ustálená spojení, která jsou běžně používána. Dokáže hláskovat svou adresu, národnost a ostatní osobní data.	Dokáže navázat základní společenskou komunikaci tak, že použije nej-jednodušších způsobů vyjádření zdvořilosti: umí pozdravit a rozloučit se, představit se, poprosit, poděkovat, omluvit se atd.	Umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou, přímou výměnu informací o běžných rutinních záležitostech, které se týkají práce a volného času. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, ale zřídka je schopen porozumět natolik, aby konverzaci sám(a) udržel(a)	Dokáže propojit slova nebo skupiny slov pomocí nej-základnějších lineárních spojovacích výrazů.

					v chodu.	

Výstup jazykové úrovně A2

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Rozsah	Správnost	Zvuková stránka	Ortografie	Sociolingvistika	Komunikace	Koherence
Používá základní typy vět s pamětně osvojenými frázemi, skupinami několika slov a formulacemi k tomu, aby byl schopen/byla schopna vyjádřit omezený rozsah informací v jednoduchých každodenních situacích.	Používá správně některé jednoduché struktury, ale stále se systematicky dopouští elementárních chyb.	Dokáže porozumět natolik, aby vyhověl(a) konkrétním potřebám, za předpokladu, že jde o jasně formulovanou pomalou řeč. Rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k nejnaléhavějším potřebám (např. základní osobní a rodinné informace, nakupování, místopis, zaměstnání), pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně.	Dokáže opisovat krátké věty, které se týkají každodenního života – např. orientační pokyny, jak se někam dostat. Umí poměrně přesně foneticky napsat krátká slova, která jsou součástí jeho/její slovní zásoby (ale přitom nutně zcela neovládá jejich správný pravopis).	Dokáže se jednoduchým způsobem vyjadřovat pomocí základních jazykových funkcí, jako jsou výměna informací, žádosti, vyjádření vlastních názorů a postojů, a v jejich rámci reagovat. Dokáže jednoduše, ale efektivně udržovat společenskou komunikaci prostřednictvím nejjednodušších běžných výrazů a fungováním v rámci základních zvyklostí. Dokáže se slovně vypořádat s krátkými společenskými výměnami a využívá k tomu každodenních zdvořilých způsobů pozdravů a oslovení. Dokáže někoho pozvat, někomu se omluvit atd. a reagovat na pozvání a omluvu.	Dokáže se poměrně snadno zapojit do interakce v situacích, které mají jasnou strukturu, a do krátkých rozhovorů za předpokladu, že mu/jí druhá strana pomůže v případě nutnosti. Zvládne jednoduché, rutinní výměny bez nadměrného úsilí, dokáže klást otázky a odpovídat na ně, vyměňovat si názory a informace týkající se běžných témat v předvídatelných každodenních situacích.	Dokáže propojit skupiny slov pomocí jednoduchých spojovacích výrazů.

Výstup jazykové úrovně B1

Absolvent má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby popsal nepředvídatelné situace, aby v rozumné míře dostatečně přesně postihl podstatu myšlenky nebo problému a aby se vyjadřoval o abstraktních či kulturních tématech, jako jsou hudba a film.

Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby se domluvil a aby se vyjadřoval pomocí své slovní zásoby jen s určitou mírou zaváhání a opisných jazykových prostředků v rámci

tematických okruhů jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události, ale omezená slovní zásoba způsobuje opakování a občas dokonce formulační obtíže.

Rozsah	Správnost	Zvuková stránka	Ortografie	Sociolingvistika	Komunikace	Koherence
Má dostačující slovní zásobu k tomu, aby se vyjadřoval(a), do určité míry i s pomocí opisných prostředků, v rámci témat týkajících se každodenního života, jako jsou rodina, koníčky a zájmy, práce, cestování a aktuální události.	Komunikuje přiměřeně správně ve známých kontextech; všeobecně ovládá gramatiku dobře, ačkoliv vliv mateřského jazyka je postřehnutelný. Chyby se objevují, ale je jasné, co chce vyjádřit. Přiměřeně správně používá repertoár běžných gramatických prostředků a vzorců v rámci snadno předvídatelných situací.	Výslovnost je z hlediska artikulace jasná, i když je občas zřejmý cizí přízvuk a občas se objevují chyby ve výslovnosti.	Dokáže vytvořit souvislý text, který je celkem srozumi-telný ve všech částech. Pravopis, interpunkce a úprava textu jsou natolik přesné, že ve většině případů je možné text sledovat.	Dokáže k vyjádření používat širokou škálu jazykových funkcí a v jejich rámci reagovat, a k tomu využívá nejběžnějších vyjadřovacích prostředků neutrálního funkčního stylu. Je si vědom(a) zásadních zdvořilostních norem a podle toho se chová. Uvědomuje si nejdůležitější rozdíly ve zvycích, v obvyklé jazykové praxi, postojích, hodnotách a víře, které jsou dominantní v daném společenství a které jsou typické pro jeho/její jazykové zázemí, a vědomě je vyhledává.	Dokáže zasáhnout do diskuse na známé téma, přičemž užije vhodné fráze, aby se ujal(a) slova. Dokáže začít, udržet v chodu a uzavřít jednoduchý osobní rozhovor „z očí do očí“ týkající se běžných témat nebo osobních zájmů.	Dokáže spojit sérii kratších, jedno-tlivých bodů v propojený a lineární sled určitých myšlenek.

Výstup pro jazykovou úroveň B2

Absolvent umí se jasně vyjadřovat, aniž by bylo znát, že by musel jazykově redukovat to, co chce vyjádřit. Má dostačující vyjadřovací prostředky k tomu, aby byl

schopen podat jasný popis, vyjadřovat své názory, rozvinout argumentaci bez většího zřejmého hledání slov, a umí k tomuto účelu používat některé druhy podřadných souvětí.

Rozsah	Správnost	Zvuková stránka	Ortografie	Sociolingvistika	Komunikace	Koherence
Má dobrý rozsah slovní zásoby, která se vztahuje k oboru jeho/jejího zájmu a nejobecnějším tématům. Umí pozměňovat formulace, aby se vyhnul(a) častým opakováním, ale nedostatky ve slovní zásobě mohou způsobit zaváhání či používání opisných prostředků.	Ovládá dobře gramatiku: jen občas se dopouští malých nebo nesystematických chyb a mohou se objevit menší nedostatky ve větné stavbě, ale nejsou časté a mohou být zpětně opraveny. Ovládá gramatiku v relativně vysoké míře. Nedopouští se chyb, které by mohly způsobit nedorozumění.	Osvojil(a) si jasnou, přirozenou výslovnost a intonaci.	Dokáže vytvořit jasně srozumitelný souvislý písemný text, který odpovídá pravidlům týkajícím se úpravy textu a výstavby odstavců. Pravopis a interpunkce jsou poměrně přesné, ale mohou nést stopy vlivu mateřského jazyka.	Dokáže se vyjadřovat sebevědomě, srozumitelně a zdvořile v rámci formálních a neformálních funkčních stylů, které odpovídají dané situaci a osobám, kterých se to týká. S určitým znatelným úsilím se dokáže účastnit diskuse ve skupině a přispívat k ní, i když se jedná o rychlou a hovorovou řeč. Dokáže komunikovat s rodilými mluvčími, aniž by je podvědomě a nechtěně bavil(a), iritoval(a), nebo aniž by je přinutil(a), aby se k němu/ní chovali jinak, než by se chovali k rodilému mluvčímu. Dokáže se vyjadřovat vhodně s ohledem na danou situaci a vyhnout se závažným chybám ve formulacích.	Dokáže užít patřičných jazykových prostředků ke vhodnému zásahu do diskuse. Dokáže promluvu zahájit, udržovat v chodu a zakončit za pomoci efektivního střídání s partnerem v komunikaci. Dokáže promluvu zahájit, vhodně se do ní zapojit a ukončit rozhovor, když potřebuje, i když ne vždy obratně. Dokáže užívat běžné ustálené fráze.	Dokáže efektivně používat rozmanité spojovací výrazy tak, aby výstižně postihl(a) vztahy mezi myšlenkami. Dokáže užívat omezené množství kohezních prostředků tak, že umí ze svých výpovědí vytvořit věcnou a koherentní promluvu, ačkoliv v dlouhém textu nedokáže občas postihnout myšlenkovou návaznost.

Průřezová témata a jejich přínos ve výuce německého jazyka:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

- uvědomit si hodnotu lidské spolupráce
- uvědomovat si své osobní kvality, dovednosti, úspěchy a potenciál a hodnotit je
- uvědomovat si svou vlastní identitu
- nabýt specifické dovednosti pro zvládnutí různých sociálních situací (komunikačně složité situace, soutěž, spolupráce…)
- zkoumat reálie a témata každodenního života člověka
- naučit se respektování v komunikaci (způsoby komunikačního chování respektujícího odlišnosti názorů, postojů, kultur, národností)

VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, chápat je jako obohacení života, učit se porozumět odlišnostem
- uvědomovat si potřebu a přínos mezilidské soudržnosti a spolupráce
- respektovat odlišné názory a pohledy jiných na svět
- uvědomit si zodpovědnosti a práva evropského občana, pochopit podstatu evropského občanství
- srovnávat odlišnosti a shodnosti kultury a životního stylu v Evropě a ve světě
- chápat historickou kontinuitu v evropském a globálním kontextu
- získávat praktické dovednosti pro osobní a pracovní život v otevřeném evropském prostoru
- porovnávat shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí

MKV – Multikulturní výchova

- chápat, že všichni lidé jsou odlišné osobnosti s individuálními zvláštnostmi bez ohledu na svůj původ
- respektovat skutečnost, že každý člověk pochází z nějakého etnika
- uvědomit si svou vlastní kulturní identitu
- vnímat multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování různých etnik

- chápat význam studia cizích jazyků jako zdroje poznávání pro osobní život, celoživotní vzdělávání, pracovní aktivity, mezinárodní komunikaci a kooperaci
- získat prostřednictvím vzdělávání v cizích jazycích vědomosti, praktické dovednosti a přehled o sociokulturním prostředí jiné jazykové oblasti
- poznávat jazykové zvláštnosti různých etnik v dnešním multilingvním a multikulturním světě

ENV – Environmentální výchova

- uvědomovat si specifické postavení člověka v přírodním systému a jeho odpovědnost za další vývoj na planetě
- znát z vlastní zkušenosti přírodní hodnoty ve svém okolí
- hledat příčiny neuspokojivého stavu životního prostředí v minulosti i současnosti
- uvědomit si vliv znečištěného prostředí na lidské zdraví

MV – Mediální výchova

- udržování kritického odstupu od modelů životního stylu, nabízejících se v masových médiích
- kritické prověřování mediálních sdělení ostatními zdroji
- naučit se vyhodnocovat kvalitu a význam informačních zdrojů
- pochopit podstatu a projevy současných trendů ve vývoji světa, zvláště integrační a globalizační procesy
- připravovat vlastní materiály psané i nahrávané (především tvorba textu, popř. i zvukového a obrazového záznamu)

Německý jazyk – čtyřleté studium - začátečníci

1. ročník

Ročníkové výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky**
• V ročníku 1.A skupiny začátečníků předpokládáme zvládnutí jazykové úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce a	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní*	VMEGS MKV OSV

Evropského jazykového portfolia v rozsahu 70 %.	*Gramatika* A1 (viz. přílohy Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	

2. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 2.A skupiny začátečníků předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia a jazykové úrovně A2 v rozsahu 40 %.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* A1, A2 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 3.A skupiny začátečníků předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia a jazykové úrovně B1 z 10 %.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Gramatika* A2, B1 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

4. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 4.A skupiny začátečníků předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* B1, B2 (viz. přílohy Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

Německý jazyk – čtyřleté studium - pokročilí

1. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 1.A skupiny pokročilých předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia a jazykové úrovně A2 v rozsahu 50 %.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* A1, A2 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

2. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 2.A skupiny pokročilých předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia a jazykové úrovně B1 v rozsahu 20-30%.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* A2, B1 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

3. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 3.A skupiny pokročilých předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* B1 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

4. ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku 4.A skupiny pokročilých předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* B2 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV MV

Německý jazyk – vyšší stupeň víceletého studia

Kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku kvinta předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* A2 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

Sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku sexta předpokládáme zvládnutí jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia v rozsahu 70 %.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* B1 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

Septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku septima předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia a jazykové úrovně B2 v rozsahu 40 %.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* B1, B2 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV

Oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• V ročníku oktáva předpokládáme úplné zvládnutí jazykové úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce a Evropského jazykového portfolia.	*Porozumění* – poslech, čtení *Ústní projev* – rozhovor, souvislý projev na jednoduché téma *Psaní* *Gramatika* B2 (viz. Evropské jazykové portfolio a Jednotný evropský referenční rámec)	VMEGS MKV OSV ENV MV

Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

Organizační, obsahové a časové vymezení

ročník	1.(5.)	2.(6.)	3.(7.)	4.(8.)
hodinová dotace	1	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G a obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce RVP G.

Na předmět navazuje VP2 Společenské vědy a VP4 Společenskovědní seminář. Občanský a společenskovědní základ je zkušební předmět zařazený do společné části maturitní zkoušky. Žák může z tohoto předmětu konat zkoušku povinnou nebo nepovinnou. Zkouška ze zkušebního předmětu občanský a společenskovědní základ je připravována a žákům nabízena ve dvou úrovních obtížnosti, a to v základní a vyšší. Volba úrovně obtížnosti je na svobodném rozhodnutí žáka.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená interaktivní tabulí a dataprojektorem.

Předmět rozvíjí a rozšiřuje poznatky zejména v oblastech politologie, ekonomie, práva, psychologie, sociologie, filozofie a etiky. Zaměřuje se na reflexi společenské skutečnosti a utváření vlastní identity, s přihlédnutím osobnostní vyspělosti žáků.

Žák je veden k tomu, aby zejména:

- sledoval aktuální politickou situaci, prezentoval své hodnocení
- diskutoval nad aktuálními tématy
- systematicky pozoroval reakce, chování a jednání lidí v různých situacích
- čerpal poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- získal přehled o svém možném budoucím pracovním zařazení

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce základů společenských věd panuje jednotná strategie vzdělávání na čtyřletém gymnáziu a vyšších stupních víceletých gymnázií.

- učitel vede žáky, aby sbírali informace z nejrůznějších zdrojů (noviny, internet, odborná literatura...) a vede je tak k orientaci ve zdrojích informací a ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací (kompetence k učení, kompetence komunikativní)
- učitel vede žáky k diskusím na aktuální témata a zadává úkoly formou skupinové práce, formuje tak jejich názory a toleranci k názorům druhých (kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské)
- učitel zadává žákům referáty, vede je tak k rozvíjejí schopností argumentace a prezentace vlastní práce (kompetence k učení, kompetence komunikativní)
- učitel organizuje besedy na aktuální témata, exkurze a praktickou výuku, vede tak žáky k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou (kompetence komunikativní, kompetence občanské)
- učitel organizuje dramatizace situací souvisejících s aktuálně probíranými tématy, formuje tak názory a postoje žáků (kompetence komunikativní, kompetence občanské, kompetence sociální a personální)
- žáci zpracovávají projekty se společenskou tematikou, vlastní výsledky prezentují a obhajují (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů)
- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy, historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví (kompetence občanské, kompetence k učení)
- učitel vede žáky k tomu, aby pochopili podstatu podnikání, naučili se rozpoznávat rizika a možnosti a naučili se orientovat v tržním prostředí (kompetence k podnikavosti)

Rozvržení učiva

1. ročník, kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	
Žák • rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) • vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava • objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky • vyloží podstatu demokracie • objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě • rozlišuje složky politického spektra • uvede příklady, jak může žák ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě • vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb • obhajuje svá lidská práva, rozpozná porušování lidských práv	**Téma: Občan ve státě** Stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát Ústava ČR Demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti Volby, volební systém Lidská práva – dokumenty, porušování lidských práv, funkce ombudsmana	Adaptační kurz pro 1. ročník OSV, VMEGS, MKV, MV Dějepis – Moderní doba I. Projekt: Týden kraje Vysočina Samostatná práce: Politické systémy vybraných zemí Doporučená exkurze do PČR
• objasní důvody evropské integrace • rozlišuje funkce orgánů EU • posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občana • posoudí projevy globalizace	**Téma: Mezinárodní vztahy, globální svět** Evropská integrace – podstata a význam, EU – význam, orgány EU Proces globalizace – globální problémy	Projekt: Dny lidských práv Projekt: 27. leden Geografie - Regiony Projekt: Týden Evropy

2. ročník, sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	OSV, VMEGS, MKV, MV,EVV
Žák • vysvětlí konkrétní mechanismy fungování trhu • vysvětlí, jak se tvoří cena, objasní důvody kolísání cen zboží podle vývoje nabídky a poptávky • rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání	**Téma: Tržní ekonomika** Základní ekonomické pojmy – typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny Ekonomické subjekty – právní formy podnikání, základní právní normy týkající se podnikání	Projekt: Týden kraje Vysočina Samostatná práce: Kraj Vysočina (fungování KÚ) Beseda se zaměstnancem Živnostenského úřadu

	Téma: Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice	
• objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní • dovede posoudit vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů na změny v životní úrovni občanů • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce	Fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava Monetární politika ČNB – inflace, kurz měny, zahraniční platební bilance, HDP Sociální politika – důchodový systém, systém sociálních dávek, státní politika zaměstnanosti	Projekt: Dny lidských práv Projekt:27. leden Projekt: Týden Evropy Beseda se zaměstnancem Úřadu práce Beseda se zaměstnancem Státního úřadu sociálního zabezpečení
• používá nejběžnější platební nástroje • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje • objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank	**Téma: Finance** Peníze – funkce peněz, cenné papíry, akcie, burza Hospodaření domácnosti – typy rozpočtu a jejich rozdíly, práva spotřebitele Bankovní soustava – ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovnictví	Doporučena exkurze do ČNB Beseda s pracovníkem komerční banky
	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	
• objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami • uvede, které státní orgány vydávají státní předpisy i jak a kde je uveřejňují • rozlišuje fyzickou a právnickou osobu • vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • rozlišuje trestný čin a přestupek • rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany • ve svém jednání respektuje platné právní normy	**Téma: Občan a právo** Právo a spravedlnost – smysl a účel práva, morálka a právo Právo v každodenním životě – právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR – jeho uspořádání, systém právních norem, smlouvy, jejich význam, obsah Orgány právní ochrany – funkce a úkoly, právnické profese, orgány činné v trestním řízení, činnost a úkoly občanských poraden	OSV, VMEGS, MKV, EVV
	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	
• uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • uvede svá pracovní práva, respektuje své pracovní povinnosti	**Téma: Pracovněprávní vztahy** Pracovní právo – právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné), práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů	

3. ročník, septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	
Žák • objasní, proč se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • porovnává osobnost v jednotlivých vývojových fázích života • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium • využívá získané poznatky při sebepozorování, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace	**Téma: Člověk jako jedinec** Podstata lidské psychiky – vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a lastnosti Osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie Psychologie v každodenním životě – rozhodování o životních otázkách, zásady duševní hygieny, náročné životní situace	OSV, VMEGS, MKV Bi – biologie člověka Projekt: Týden kraje Vysočina Projekt: Dny lidských práv Projekt: 27. leden Samostatná práce: referát z psychologické literatury
• uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin	**Téma: Člověk ve společnosti** Společenská podstata člověka – proces socializace, mezilidská komunikace Sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita, jedinec ve skupině	Projekt: Týden Evropy
• objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	Sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)	
	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce	
• kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře	**Téma: Trh práce a profesní volba** Profesní volba – práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností	

4. ročník, oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák • objasní podstatu filozofického tázání, porovná východiska filozofie, mýtů, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka • rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení • eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí • zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových civilizací pro praktický život i možná rizika jejich zneužití • posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce • rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti, rozezná projevy sektářského myšlení	**Vzdělávací oblast: Člověk a společnost** **Téma: Úvod do filozofie a religionistiky** Podstata filozofie – základní filozofické otázky, vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění Filozofie v dějinách – klíčové etapy a směry filozofického myšlení Víra v lidském životě – podoby víry, znaky náboženské víry, církve, sekty	OSV, VMEGS, MKV, MV, EVV Dějepis – Starověk, Středověk, Počátky novověku, Osvícenství..., Moderní doba I., Moderní doba II. Projekt: Týden kraje Vysočina Projekt:Dny lidských práv Projekt: 27. leden Samostatná práce: Světová náboženství

Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu se uskutečňuje v rámci celých tříd a ve speciální učebně. Cílem je vytvoření kompetence k učení. Znamená to, že žáci by měli vyhodnotit nové informace, předchozí znalosti a dovednosti se integrují a doplňují.

Výchovné a vzdělávací strategie: používané metody a formy výuky jsou zejména motivační, převažuje frontální výklad v kombinaci s problémovým rozhovorem. Žáci jsou vedeni k získávání nových informací z populárně naučné literatury, knih i časopisů. Pro získávání kompetence sociální je využíván zájem o historii a vědomí historické příslušnosti k určitému celku, vytvoření názoru, že současnost je důsledek historického vývoje.

Rozvržení učiva

1. ročník, kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Žák charakterizuje smysl historického poznání, rozlišuje různé zdroje historických informací a způsob jejich získávání	Úvod do studia historie	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
• Žák objasní materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura	Doba kamenná, bronzová a železná	Enviromentální výchova
• Žák zdůvodní civilizační přínos starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace. Uvede významné osobnosti starověkých dějin	Staroorientální státy, antické Řecko, antický Řím	Multikult. výchova
• Žák objasní proces christianizace a její vliv na formování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí, definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti, charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Raně středověké státy, islám a arabská říše, kolonizace, vznik měst, Velká Morava, Přemyslovský stát	

2. ročník, sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Žák objasní proces christianizace a její vliv na formování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí, definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti, charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	Lucemburkové, husitství, vzdělanost a umění středověké společnosti	Multikulturní výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
• Rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, zformulované ve14. – 17.st. zhodnotí jejich praktické dopady.	Renesance a humanismus, reformace	
• Porozumí důsledkům zámořských objevů.	Zámořské plavby	
• Popíše základní rysy reformace a protireformace a jejich důsledky pro další evropský a světový vývoj.	Rivalita a kooperace evropských států v raném novověku, třicetiletá válka	
• Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích.	Absolutismus a stavovství Barokní kultura	
• Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní poměry.	Nástup Habsburků na český trůn, vláda Rudolfa II, české stavovské povstání a jeho důsledky.	Osobnostní a sociální výchova
• Určí a zhodnotí hlavní principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století.	Osvícenství	
• Na konkrétních příkladech demonstruje postupný rozklad dosavadních systémů	Francouzská revoluce, vznik USA, rok11848.	
• Vysvětlí emancipační hnutí národů a jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů.	Napoleonské války, Evropa po Vídeňském kongresu. České národní obrození	
• Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace, určí příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa.	Vývoj Evropy a světa ve 2. polovině 19. století. Rakousko a české země ve 2. polovině 19. století.	

3. ročník, septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a ve světě.	Mezinárodní vztahy před 1. světovou válkou. Proměny životního stylu a kultura na přelomu 19. a 20. století.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
• Charakterizuje první světovou válku, dokumentuje její důsledky.	První světová válka, české země za první světové války. Vznik ČSR, ČSR v meziválečném období	Mediální výchova
• Vymezí základní znaky totalitních ideologií, dovede je srovnat se zásadami demokracie.	Evropa a svět ve 20. a 30. letech, růst mezinárodního napětí.	
• Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a radikalizací pravicových i levicových sil. • Zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	Světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, vznik válečných ohnisek. Mnichovská krize a její důsledky Kultura mezi válkami, zrod moderního umění.	
• Charakterizuje druhou světovou válku	Druhá světová válka, její globální charakter, holocaust. Protektorát Čechy a Morava, 2. odboj	Multikulturní výchova
• Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, nejvýznamnější konflikty.	Evropa a svět po válce. Východní blok a jeho vývoj, RVHP, Varšavská smlouva. Západní blok a jeho vývoj. Konflikty na Blízkém východě Dekolonizace, třetí svět,	
• Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy, zná základní instituce sjednocující se Evropy.	Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc Pád komunistických režimů a jeho důsledky, sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě, globální problémy moderní společnosti.	

Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět vzdělávací oblasti Člověk a příroda - -geografie a geologie - ve třídách 1. A, kvinta, 2. A, sexta, 3. A, septima, a to po dvou vyučovacích hodinách týdně.

Zeměpis se vyučuje převážně v odborné učebně zeměpisu – multimediální učebna s interaktivní tabulí, videem, základními mapami a dalšími.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, videem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, statistických materiálů, opakovacích cvičení)
- referáty
- kartografická měření v terénu, orientace v terénu
- projekty, exkurze, besedy a přednášky
- zeměpisné olympiády, zeměpisná soutěž Eurorebus, SOČ

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, skleníkový efekt, ozónová díra, charakteristika slané a sladké vody, pH půdy…
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, Měsíc, buzola, Keplerovy zákony, revoluce Země, Coriollisova síla, jevy v atmosféře, …
- biologie: biosféra - rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, pedosféra, chráněná území, ochrana životního prostředí, typy krajiny…
- geologie: Země jako geologické těleso, zemské sféry, geologická historie Země, magmatický proces, zvětrávání, deformace litosféry, povrchové a podzemní vody,…

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy a statistickým materiálem, počítání kartografických příkladů
- informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování , GIS
- dějepis: kultura národů, historie států, náboženství…
- výtvarná výchova: kulturní památky, umělecké slohy…
- tělesná výchova: orientace v terénu, práce s mapou a buzolou
- český jazyk a cizí jazyky: jazykové rodiny, dělení jazyků a národů, úřední jazyky a nářečí
- základy společenských věd: náboženství, politické systémy, ekonomické ukazatele…
- výchova ke zdraví: ochrana člověka za mimořádných situací – zemětřesení, povodně, tsunami…
- člověk a svět práce: rozdělení obyvatelstva podle zaměstnanosti, regionální ekonomická charakteristika…

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV: rozvoj schopností poznávání; seberegulace, sebeorganizace; kreativita; poznávání lidí; mezilidské vztahy; komunikace; kooperace; řešení problémů a rozhodovací dovednosti; hodnoty, postoje
- ENV: ekosystémy; základní podmínky života; problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí, vztah organismů k prostředí, životní prostředí regionu a ČR
- MKV: pojmy asimilace a integrace, imigrace v ČR, v Evropě, příčiny mezinárodního napětí, rasismus, světová náboženství
- MV: čtení a vnímání mediálního sdělení; interpretace vztahu mediálního sdělení a reality; práce v realizačním týmu

- VMEGS : významné zahraniční univerzity, geografický profil Evropy, evropský integrační proces, významní Evropané, vztahy ČR se sousedními zeměmi , mezinárodní instituce, světový obchod, geografické vnímání globalizace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence k podnikavostií

- žák rozpozná a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním i profesním životě
- žák uplatňuje vlastní iniciativu
- žák získává a kriticky vyhodnocuje informace
- žák se snaží o dosažení stanovených cílů

Rozvržení učiva

1. ročník, kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Vymezí a na mapě ukáže jednotlivé oceány a moře. Popíše reliéf dna, systém mořských proudů, rozdíly v salinitě. Zhodnotí význam oceánů – biologické, minerální a energetické zdroje.	Světový oceán -Tichý oceán -Atlantský oceán -Indický oceán -Severní ledový oceán	Přesah – biologie ENV MV
Vymezí a na mapě ukáže polární oblasti, ostrovní skupiny. Zhodnotí význam polárních oblastí pro život – přírodní rovnováha. Uvede významné badatele – polárníky.	Polární oblasti -Arktida -Antarktida	Přesah – biologie, dějepis ENV MV
Vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony, zhodnotí dané regiony. Porovná základní demografické údaje. Charakterizuje původní obyvatelstvo, osídlence a imigranty. Rozdělí a porovná země podle dostupných ekonomických ukazatelů. Objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce.	Geografie Austrálie a Oceánie -Austrálie -Nový Zéland -Oceánie	Přesah – jazyky, biologie, dějepis, ZSV OSV VMEGS MKV ENV
Vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Ameriky. Porovná základní demografické údaje. Vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace. Zhodnotí hlavní sociální , zdravotní a ekonomické problémy rozvojových zemí Ameriky. Charakterizuje jednotlivé regiony.	Geografie Ameriky -Severní Amerika -Kanada -USA -Latinská Amerika -Mexiko -Střední Amerika -Jižní Amerika	Přesah – jazyky, biologie, dějepis, ZSV, OSV, VMEGS, MKV, MV, ENV USA, Kanada-pouze základní údaje, podrobně probráno v Aj
Vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Afriky. Porovná základní demografické údaje. Vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace a dekolonizace. Popíše hlavní sociální a zdravotní problémy. Vymezí na mapě hlavní dopravní linie. Objasní rozdíly mezi rozvojovými zeměmi Afriky a JAR.	Geografie Afriky -Islámská Afrika -Černá Afrika -Sahel -Západní Afrika -Střední Afrika -Východní Afrika -Jižní Afrika, JAR	Přesah – jazyky, biologie, dějepis, ZSV OSV VMEGS MKV ENV
Vymezí a na mapě ukáže FG a SOE regiony Asie. Vymezí a na mapě ukáže jádrové a periferní oblasti. Zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost. Objasní sociální, politické a hospodářské problémy. Vysvětlí pojmy „Zlatý trojúhelník“, „Asijští	Geografie Asie -Blízký a Střední Východ -Východní Asie -Monzunová Asie -Jižní a Jihovýchodní Asie -rozpad SSSR, vznik SNS -Pobaltské republiky	Přesah – jazyky, biologie, dějepis, ZSV, OSV, VMEGS, MKV, ENV Ochrana člověka za mimořádných událostí – monzunová JV Asie

tygři“. Popíše rozpad Sovětského Svazu a vznik SNS. Stručně charakterizuje země bývalého SSSR.	-Ukrajina, Bělorusko, Moldávie -Rusko -Zakavkazsko -Středoasijské republiky	Ve školním roce 2013/2014 se uskuteční projekt „Rozvoj znalostí a kompetencí žáků v oblasti geověd na Gymnáziu Chotěboř a Základní škole a Mateřské škole Maleč“. Během projektu dojde k vytvoření konkrétních regionálních metodik, a na ně budou navazovat kurzy a exkurze v oblastech: geologie, mineralogie, geobotaniky, geomorfologie, hydrogeologie a užité geologie. Během realizace se posílí také prezentační a komunikační schopnosti žáků. Akce v hodinách zeměpisu: Týden Evropy Zem. přednášky

2.ročník, sexta

Ročníkové výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky**
Zhodnotí přírodní poměry Evropy, postavení Evropy ve světě. Objasní význam integrace evropských států. Uvede příklady migrace z jiných světadílů do Evropy. Objasní, proč vzniklo ES a jaké jsou současné hlavní cíle EU. Porovná země EU s ostatními evropskými státy podle ukazatelů z tabulek. Zakreslí do slepé mapy geomorfologické celky, hlavní pojmy z hydrosféry, konurbace a průmyslová centra. Popíše rozpad socialistického bloku, rozpad RVHP a Varšavské smlouvy. Popíše strukturu sociálněgeografické sféry a její regionální členění. Identifikuje a popíše jádra, periferie. Na příkladech aplikuje znalosti obecných zákonitostí sociální sféry. Zařadí konkrétní oblast do sociálněekonomických typů. Určí podstatné vztahy makroregionu v globálním systému přírodní a sociální sféry. Pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy dané oblasti. Reaguje na aktuální události v jednotlivých regionech a popíše důsledky těchto událostí.	Geografie Evropy -Západní Evropa -Severní Evropa -Jižní Evropa -Střední Evropa -Jihovýchodní Evropa -nástupnické státy Jugoslávie	Přesah – jazyky, dějepis, ZSV, biologie. OSV VMEGS MKV ENV MV Týden Evropy
Zhodnotí územní vývoj státu, polohu,	Česká republika	Přesah – dějepis, ZSV, biologie

rozlohu. Objasní geologický vývoj. Zhodnotí rozmanitost reliéfu, přírodní zdroje, charakter podnebí, hydrologické poměry, půdní pokryv. Charakterizuje výškové vegetační stupně. Uvede NP ČR a jiná chráněná území, ukáže je na mapě. Uvede přírodní rizika působící na našem území. Zhodnotí vývoj osídlení a zalidnění, obyvatelstvo – charakteristiky, vysvětlí urbanizaci a suburbanizaci v ČR. Popíše proces transformace centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství. Popíše a na mapě ukáže průmyslová centra ČR. Zhodnotí půdní fond ČR. Vysvětlí transformaci zemědělství, charakterizuje zemědělskou výrobu v ČR. Porovná úroveň dopravy a spojů, zhodnotí postavení ČR v rámci EU.	-poloha státu -vývoj státního území -přírodní podmínky – geologický vývoj, geomorfologické členění, vodstvo, podnebí, nerostné bohatství, půdní poměry, biosféra, chráněná území -obyvatelstvo a sídla -průmysl -zemědělství -doprava -služby, cestovní ruch -postavení ČR v Evropě	OSV MV ENV MKV VMEGS Týden kraje Vysočina Terénní cvičení a praxe, topografie

3.ročník, septima

Ročníkové výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky**
Vysvětlí příčiny a důsledky pohybů Země, rozdíly mezi juliánským a gregoriánským kalendářem. Objasní zatmění Slunce a Měsíce, slapové jevy, Corriolisovu sílu. Porozumí Keplerovým zákonům, podá základní charakteristiku vesmíru, těles sluneční soustavy, vzniku vesmíru.	Země jako vesmírné těleso -vesmír -tvar a pohyby Země -důsledky pohybů Země -časová pásma na Zemi -slapové jevy -zatmění Slunce a Měsíce -Corriolisova síla	Přesah – fyzika. Praktické příklady – polární dny a noci, úhel vrcholení Slunce, délka dne a noci, změna data a času. Exkurze – návštěva planetária.
Umí pracovat se zeměpisnou šířkou a délkou, vysvětlí základní kartografické pojmy. Pracuje s turistickými mapami a buzolou. Aplikuje kartografické poznatky pro praktické využití, má přehled o moderních kartografických metodách, GIS, GPS. Počítá kartografické příkl.	Geografická kartografie a topografie -historický vývoj kartografie -práce při vzniku mapy -kartografické zobrazovací metody -druhy map -měření na mapách a početní příklady -obsah mapy -moderní metody v kartografii, využití	Přesah – fyzika. OSV MV Terénní geografická výuka, praktická topografie, orientace v terénu, práce s buzolou
Objasní jevy v litosféře, vysvětlí s použitím znalostí o deskové tektonice vývoj pevnin a oceánů, vznik vrásných a kerných pohoří, sopečnou činnost a zemětřesení, uvede příklady. Na snímcích různých typů georeliéfu zhodnotí vlivy geomorfologických sil, které je utvářely. Popíše vznik antropogenních tvarů reliéfu, zhodnotí jejich funkci a posoudí míru narušení krajiny. Porovná vertikální a horizontální	Fyzickogeografická sféra. Litosféra -vzájemné vazby a souvislosti, důsledky pro životní prostředí -zemské sféry -složení zemského tělesa -minerály, nerosty, horniny -magmatický proces -deformace litosféry -vývoj stavby pevnin a oceánů -endogenní a exogenní síly -zemětřesení a sopečná činnost	ENV MV Přesah – biologie, geologie Ochrana člověka za mimořádných událostí – sopečná činnost, zemětřesení

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
členitost pevniny.	-eroze -druhy pohoří	
Objasní jevy v atmosféře, vysvětlí základní pojmy týkající se atmosféry, popíše globální cirkulaci atmosféry, zhodnotí klimatické pásy a vlivy člověka. Popíše princip skleníkového efektu, objasní jeho vliv na život na Zemi. Interpretuje a lokalizuje klimadiagram. Vyčte ze synoptické mapy aktuální stav počasí v dané oblasti. Zdůvodní zvláštnosti podnebí hlavních klimatických oblastí světa a posoudí jejich vliv na život společnosti.	Atmosféra -stavba a složení atmosféry -základní meteorologické prvky -skleníkový efekt, ozónová díra - fronty, cyklona, anticyklona -všeobecný oběh atmosféry -počasí a podnebí -klimatické pásy -synoptická mapa, předpověď počasí	Přesah – fyzika, chemie, biologie ENV MV Ochrana člověka za mimořádných událostí – hurikány, tornáda
Objasní jevy v hydrosféře, vysvětlí základní hydrologické pojmy. Popíše bioklimatické pásy oceánů a moří. Charakterizuje tvar mořského dna, základní vlastnosti oceánské vody a mořských proudů, vody povrchové a podpovrchové. Objasní příčiny a důsledky pohybu mořské vody. Umí specifikovat režim odtoku konkrétní řeky podle její polohy v podnebném pásu a zařadit ji do určitého typu.	Hydrosféra -koloběh vody -rozšíření vody na Zemi -voda oceánů – tvar mořského dna, vlastnosti mořské vody, pohyby mořské vody, mořské proudy -voda pevnin – jezera, vodní toky, vodní nádrže, bažiny a rašeliniště, vody podpovrchová , ledovce	Přesah – biologie, chemie, geologie ENV MV Ochrana člověka za mimořádných událostí - tsunami
Objasní jevy v pedosféře, vysvětlí základní pedosferické pojmy. Zdůvodní rozšíření půdních typů podle zonálních a azonálních souvislostí v určité oblasti.	Pedosféra -rozšíření půd na Zemi -půdní druhy -půdní typy -vliv člověka	Přesah – biologie, geologie ENV MV
Objasní vztahy v biosféře, pojmenuje a na mapě ukáže fytogeografické a zoogeografické oblasti, geobiomy, bioklimatické výškové stupně. Rozliší hlavní biomy světa. Objasní význam biosféry pro člověka. Charakterizuje negativní důsledky znečišťování ovzduší a vodstva. Objasní přírodní a civilizační rizika současného světa.	Biosféra -vývoj krajiny -geografické pásy a přírodní oblasti -výškové stupně, biomy -environmentalistika -revitalizace krajiny -ochrana přírody a životního prostředí -globální problémy lidstva	Přesah – biologie, geologie ENV MV
Objasní rozmístění obyvatelstva v Evropě a na Zemi. Vysvětlí základní pojmy související s učivem o obyvatelstvu. Charakterizuje vývoj sídel. Rozdělí typy sídel podle funkce. Objasní procesy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole.	Socioekonomická sféra Obyvatelstvo -základní geografické a demografické charakteristiky -kulturní a politické prostředí -struktura obyvatelstva -státní zřízení -geopolitické procesy -hlavní světová ohniska napětí Sídla	Přesah – ZSV, český jazyk MV OSV MKV VMEGS

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
	-ekumena, sídelní struktura -venkovská a městská sídla -geografická poloha sídel -sídelní systémy -sociálněgeografické systémy – jádra a periferie	
Určí základní předpoklady rozvoje světového hospodářství. Objasní pojmy „Sever, Jih, Třetí svět, NIZ, HNP“. Rozdělí světové hospodářství na základní typy, charakterizuje a přiřadí vhodné příklady, charakterizuje přírodní a socioekonomické faktory rozmístění zemědělské výroby. Rozdělí hlavní typy výživy ve světě. Charakterizuje zemědělskou výrobu v hospodářsky různě vyspělých státech. Charakterizuje další odvětví zemědělství – rybolov a lesnictví	Hospodářství - základní pojmy Zemědělství -rozmístění zemědělské výroby -typy výživy ve světě -světová zemědělská výroba -rybolov -lesnictví	Přesah – ZSV, biologie ENV MV
Popíše hlavní lokalizační faktory průmyslové výroby. Na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové oblasti světa a komplexní oblasti těžby nerostných surovin. Objasní, jak se měnila energetická spotřeba a její struktura za poslední dobu. Uvede příklady alternativních zdrojů energie. Popíše a zhodnotí strukturu průmyslových odvětví podle stupně rozvoje společnosti. Rozdělí zpracovatelský průmysl a na mapě ukáže nejvýznamnější regiony. Popíše jednotlivé složky dopravy a charakterizuje je podle objemu přepravy, výkonu přepravy a intenzity. Rozdělí služby a jejich rozmístění. Určí základní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu a na mapě ukáže nejvýznamnější lokality vybraných regionů.	Průmysl -rozmístění průmyslové výroby -těžební průmysl -výroba elektrické energie -zpracovatelský průmysl Doprava -rozmístění dopravy -světová doprava Služby Cestovní ruch	Přesah – ZSV, biologie ENV MV
Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny. Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Krajina -vývoj krajiny -přírodní prostředí -společenské prostředí -vývoj ve využívání půdy -kulturní krajina -environmentalistika -ekologie -typy krajiny Interakce příroda - společnost	Přesah – biologie ENV

Matematika

Charakteristika předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.A, KI	2.A, SX	3.A, SP	4.A, OK
hodinová dotace	4(1)	4(1)	4(1)	3(1)

Čísla v závorkách udávají počet hodin týdně, ve kterých se třída dělí na skupiny.

Vyučovací předmět matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace z RVP G.

Rozsah učiva pro 5. – 8. ročník osmiletého studia je totožný s rozsahem učiva pro 1. až 4. ročník čtyřletého studia.

Na předmět navazují volitelné předměty Vybrané kapitoly z matematiky (3.A, SP + 4.A, OK) a Seminář z matematiky (4.A, OK).

Matematika rozvijí logické usuzování, abstraktní a analytické myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit.

Neméně významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak v prostoru.

Těžiště výuky spočívá především v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice, chemii a ekonomii.

V hodinách je kladen důraz na soustavné procvičování probíraného učiva, při němž jsou žáci nuceni vysvětlovat svůj postup. Vhodně jsou zařazovány i méně obvyklé úlohy, rozšiřující dané téma. Učitelé žáky vedou k systematičnosti a vytrvalosti při hledání správného a úplného řešení. Při řešení některých úloh je využíván vhodný software. Značná pozornost je věnována i zapojování žáků do matematických soutěží (Matematický klokan, Matematická olympiáda, korespondenční kursy). Žáci mají k dispozici multimediální učebnu a učebnu s interaktivní tabulí.

Učitel působí na žáky tak, aby se při samostatné práci nebáli při potížích u něj hledat pomoc, a aby chápali neúspěch při řešení jako cennou zkušenost.

Maturitní zkouška

Maturitní zkoušku z matematiky je možno konat ve společné i profilové části maturitní zkoušky. Žák, který chce skládat maturitní zkoušku z matematiky ve vyšší úrovni, navštěvuje oba výše jmenované volitelné předměty, tj. rozšiřující - Vybrané kapitoly z matematiky, i opakovací - Seminář z matematiky. Maturitní zkouška z matematiky ve společné části má formu písemného didaktického testu, v profilové části pak formu ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Průřezová témata

Do vyučovacího předmětu Matematika jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Environmentální výchova (EVV)
- Mediální výchova (MEV)

Výchovné a vzdělávací strategie v matematice

Kompetence k učení

- Učitel prokládá výklad názornými příklady.
- Učitel zařazuje do vyučování práci s chybou, vede žáky k odhalování záměrných chyb ve výkladu.
- Učitel vhodně zadává domácí úkoly a pomocí nich umožňuje žákům kontrolovat vlastní úspěšnost.
- Učitel často zařazuje vhodné slovní úlohy a tím posiluje vazbu učiva k reálnému světu.
- Učitel využívá matematické modely a pomůcky; jejích opakovaným využíváním umožňuje zjišťovat žákům jejich pokroky v učení.
- Učitel zařazuje do výuky matematické rozcvičky.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel vhodně volí úlohy, které lze algoritmizovat.
- Učitel společně s žáky vytváří algoritmy řešení, které potom slouží jako pomůcka při řešení úloh obdobných.
- Učitel upozorňuje žáky na chyby, kterých se při práci mohou dopustit, a ukazuje jim metody odstranění – systematičnost a zkoušku.
- Učitel s žáky odvozuje vzorce a podporuje jejich odvozování během řešení úloh.
- Učitel zařazuje práci s přehledy vzorců.
- Učitel pomocí vhodných úloh ukazuje a s žáky hledá různé metody řešení související s různými oblastmi matematiky (geometrické a algebraické řešení apod.).
- Učitel vede žáky k využívání náčrtků při řešení úloh.
- Učitel nutí žáky hledat další řešení, jestliže jejich nejsou správná nebo úplná. Vytváří pro toto hledání časový prostor.
- Matematika ve spojení s informatikou vede žáky k využívání prostředků výpočetní techniky (jedná se zejména o kalkulátory, vhodný počítačový software, interaktivní tabuli).

Kompetence komunikativní

- Učitel požaduje, aby žáci komentovali svůj postup při řešení úloh u tabule.
- Učitel vede žáky, aby vysvětlili svoji strukturu řešení a jasně formulovali závěr.
- Učitel dbá, aby žák k vysvětlení situace užíval grafického záznamu (např. náčrtku, tabulky, grafu).

Kompetence sociální a personální

- Učitel vede diskusi při řešení úlohy a dbá na respektování názorů i nesprávných.
- Učitel oceňuje žáky, kteří se dovedou konkrétně zeptat na nejasnost či problém.
- Učitel volí přiměřeně náročné úlohy pro různé skupiny žáků.
- Učitel podporuje vhodnou vzájemnou pomoc při řešení úloh.

Kompetence k podnikavosti

- Učitel informuje žáky, kterých matematických soutěží se mohou zúčastnit a nabízí

jim pomoc při přípravě.

Rozvržení učiva

1.ročník, kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
	Základní poznatky z matematiky	
	Množiny, výroková logika	
• zapisuje a určí množinu výčtem prvků a charakteristickou vlastností • užívá množinové diagramy pro operace s množinami • rozezná, kdy je věta výrok • určí pravdivostní hodnotu výroku • pracuje se složenými výroky • užívá správně logické spojky a kvantifikátory • rozliší definici a větu, rozpozná předpoklad a závěr věty • provádí důkazy jednoduchých matematických vět	• množina a prvek množiny, sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy • výrok, negace výroku, konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence, tautologie, negace složených výroků, kvantifikované výroky a jejich negace • definice, věty, důkazy (přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem)	**OSV** **Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti** (rozhovory s žáky, navození vhodných matematických problémů) **Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů** (organizace práce vlastní nebo ve skupině, rozhodování a řešení problémů při tomtéž) **Morálka všedního dne** (ohleduplnost, disciplinovanost, ochota pomoci) **Sociální komunikace** (týmová práce, diskuse, obhajoba vlastního názoru, schopnost kompromisu, přesná a srozumitelná komunikace) **Spolupráce a soutěže** (Matematická olympiáda, Matematický klokan)
	Číselné obory, elementární teorie čísel	
• provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními a reálnými čísly • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • určí druhou a třetí odmocninu, částečně odmocňuje, usměrňuje zlomky • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	• číselné obory N, Z, Q, R • přirozená čísla, dělitelnost (násobek, dělitel, kritéria dělitelnosti, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená) • celá čísla (kladná, záporná, nula) • racionální čísla (různé způsoby zápisu, porovnávání, znázornění na číselné ose, zlomky) • reálná čísla (znázornění na číselné ose, intervaly, druhá a třetí odmocnina, absolutní hodnota)	
	Mocniny s přirozeným a celým mocnitelem, mnohočleny, lomené výrazy	**MEV** **Uživatelé** (využití médií pro získávání informací)
• provádí operace s mocninami, • upravuje číselné výrazy • provádí operace s mnohočleny • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců • efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů	• mocniny s přirozeným a celým exponentem •výrazy, sčítání, násobení a dělení mnohočlenů • rozklad mnohočlenů • krácení a rozšiřování lomených výrazů • sčítání a násobení lomených výrazů • dělení lomených výrazů • vyjádření neznámé ze vzorce	**EVV** **Člověk a životní prostředí** (úlohy z praxe)
	Rovnice a nerovnice	
• řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy s více neznámými, diskutuje řešitelnost nebo počet řešení	• lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy • lineární rovnice a nerovnice s více	F – výpočty průběžně CH – výpočty průběžně Informatika - průběžně

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	neznámými a jejich soustavy • kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na druhou mocninu dvojčlenu), kvadratická nerovnice • rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru • rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou • rovnice s neznámou pod odmocninou • rovnice s parametrem • soustavy lineárních a kvadratických rovnic a nerovnic s více neznámými	Široké uplatnění v technických disciplínách

2.ročník, sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• používá správně geometrické pojmy, bod, přímka, polopřímka, rovina, polorovina, úsečka, úhel, dvojice úhlů • určuje objekty v trojúhelníku, znázorňuje a správně užívá jejich základní vlastnosti řeší úlohy s využitím poznatků vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, • na základě vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem • řeší planimetrické problémy motivované praxí • popíše a určí shodná zobrazení (souměrnosti, posunutí, otočení) • popíše a určí stejnolehlost nebo podobnost útvarů a užívá jejich vlastnosti • aplikuje poznatky o shodnosti a podobnosti v úlohách konstrukční geometrie	***Planimetrie*** • geometrické útvary v rovině (bod, přímka a její části, polorovina, úhel, dvojice úhlů, dvě přímky, rovnoběžnost přímek, kolmost přímek) • trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníku • mnohoúhelníky • čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec; pravoúhelník, obdélník, čtverec; lichoběžník) • kružnice, kruh (tečna, sečna a tětiva kružnice; oblouk kružnice; středový a obvodový úhel; Thaletova věta) • obvody a obsahy rovinných útvarů • Euklidovy věty, Pythagorova věta • mocnost bodu ke kružnici • množiny bodů dané vlastnosti • konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku, kružnic • konstrukce na základě výpočtu • zobrazení v rovině (shodné zobrazení, osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost, podobné zobrazení)	**OSV** - stejné jako v 1. ročníku (viz výše) **VMEGS** **Žijeme v Evropě** (význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) **MEV** **Uživatelé** (využití médií pro získávání informací Široké uplatnění v technických disciplínách
• načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí	***Funkce*** • obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (parita,	**EVV** **Člověk a životní prostředí** (úlohy z praxe)

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích pro modelování reálných dějů a při určování kvantitativních vztahů • počítá s odmocninami a mocninami s racionálním exponentem • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích • řeší exponenciální a logaritmické rovnice, diskutuje řešitelnost, určí definiční obor daných funkcí	monotónnost, ohraničenost, extrémy, periodičnost) • lineární funkce • kvadratická funkce • funkce a absolutními hodnotami • lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost • mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem), inverzní funkce, funkce druhá a n-tá odmocnina • exponenciální a logaritmické funkce, logaritmy, vlastnosti logaritmů • exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	F – výpočty průběžně CH – výpočty průběžně Informatika - průběžně
• převádí velikosti úhlů z míry stupňové na obloukovou a naopak • definuje goniometrické funkce, určuje jejich definiční obor a obor hodnot, užívá jejich vlastnosti • načrtne grafy goniometrických funkcí • určí podmínky při úpravách výrazů s goniometrickými funkcemi • řeší jednodušší goniometrické rovnice • aplikuje trigonometrické věty k řešení trojúhelníku • na základě trigonometrie řeší úlohy z reálného života	***Goniometrie*** • velikost úhlu v míře stupňové a obloukové • orientovaný úhel, jednotková kružnice • funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens • vlastnosti funkcí • vztahy mezi goniometrickými funkcemi, vzorce • úpravy výrazů a řešení goniometrických rovnic a nerovnic • sinová věta, kosinová věta • trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku	F – kmitání a vlnění

3.ročník, septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• charakterizuje jednotlivá tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části) • vypočítá jejich objem a povrch • využívá poznatků o tělesech v praktických úlohách • dovede určit vzájemnou polohu bodů, přímek, přímky a roviny,	***Stereometrie*** • tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části) • povrchy a objemy těles • polohové úlohy v prostoru • metrické úlohy v prostoru	Široké uplatnění v technické praxi

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
rovin; umí rozhodnout o kolmosti nebo rovnoběžnosti přímek a rovin; zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání; dovede konstruovat rovinné řezy hranolu a jehlanu; určuje vzdálenost bodu od přímky a roviny, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin	***Kombinatorika, pravděpodobnost, statistika***	
• žák řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří • model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	• **kombinatorika** – základní kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace bez opakování • variace, permutace a kombinace s opakováním • vlastnosti kombinačních čísel, binomická věta, Pascalův trojúhelník • **pravděpodobnost** – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů • **práce s daty** – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky (absolutní a relativní četnost, aritmetický průměr, medián, modus, směrodatná odchylka)	**OSV** - stejné jako v 1. ročníku (viz výše) **VMEGS** **Žijeme v Evropě** (význační Evropané a jejich přínos vědě a lidstvu) **MEV** **Uživatelé** (využití médií pro získávání informací) **EVV** **Člověk a životní prostředí** (úlohy z praxe) F – výpočty průběžně CH – výpočty průběžně
	Analytická geometrie lineárních útvarů	
• vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru • používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách • používá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii • užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, parametrické	• orientovaná úsečka, vektor a operace s nimi (sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru skalárem) • kartézská soustava souřadnic • souřadnice bodu a vektoru • lineární kombinace vektorů • velikost vektoru • skalární, vektorový a smíšený součin vektorů • odchylka dvou vektorů • parametrické vyjádření přímky v rovině i prostoru, obecná rovnice	Široké uplatnění v technických disciplínách

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
vyjádření přímky v prostoru, parametrické vyjádření a obecnou rovnici roviny, rozumí geometrickému významu koeficientů • rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině a v prostoru • využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	přímky, směrnicový tvar přímky • parametrické vyjádření roviny, obecná rovnice roviny • polohové vztahy dvou přímek, přímky a roviny a dvou rovin řešené analyticky • metrické vztahy prostorových útvarů řešené analyticky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v rovině i prostoru, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou přímek, přímky od roviny, dvou rovin)	

4.ročník, oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky, řeší úlohy s kulovou plochou • vyjádří analyticky základní množiny bodů charakteristické vlastnosti; • metodou souřadnic nalezne množinu bodů	***Kuželosečky a kulová plocha*** • kružnice, elipsa, parabola a hyperbola, definice kuželoseček, rovnice kuželoseček • vzájemná poloha přímky a kuželosečky • tečna kuželosečky a její rovnice • kulová plocha • analytické vyjádření základních množin bodů • řešení úloh na nalezení množiny bodů metodou souřadnic	**OSV** - stejné jako v 1. ročníku (viz výše) **MEV** **Uživatelé** (využití médií pro získávání informací
• vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel • určuje vlastnosti posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • definuje limitu a provádí výpočty limit • umí definovat nekonečnou řadu, sestaví posloupnost částečných součtů, určí konvergenci či divergenci řady • určí součet geometrické nekonečné	***Posloupnosti a řady*** • definice a určení posloupností (vzorcem pro n-tý člen a rekurentně) • vlastnosti posloupností • aritmetická a geometrická posloupnost • finanční matematika • limita posloupnosti • nekonečné řady • posloupnost částečných součtů • nekonečná geometrická řada	F, SF – výpočty průběžně CH, SCH – výpočty průběžně

řady, určí obor konvergence a řeší rovnice obsahující nekonečné řady	***Shrnutí a systematizace poznatků***	

Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

Obsah předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika RVP G vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP G, Environmentální výchova RVP G a Mediální výchova RVP G.

Vzdělávací obsah oboru Fyzika je koncipován společně pro 1. až 4. ročník čtyřletého a kvintu až oktávu osmiletého studia.

Ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2,33	2,33	3	2

V 1. a 2. ročníku (v kvintě a sextě) je jedna hodina za tři týdny vyčleněna na nepravidelná cvičení, tedy jedno dvouhodinové laboratorní cvičení každých 6 týdnů, ve 3. ročníku je laboratornímu cvičení věnována 1 hodina týdně, třída se dělí na dvě skupiny.

Do výuky je zařazena Ochrana člověka za mimořádných událostí:

- Pro 1.ročník a kvintu téma Havárie s únikem nebezpečných látek – základní informace, účinky
- Pro 2.ročník a sextu opět téma Havárie s únikem nebezpečných látek – znaky a projevy, označování látek, chování obyvatelstva (společně i v chemii)
- Pro 4.ročník a oktávu téma Radiační havárie –jaderný rektor, radiační únik

Materiální a technické vybavení fyziky je na dobré úrovni a je průběžně doplňováno novými učebními pomůckami. Vyučování fyzice probíhá v odborné posluchárně a laboratoři fyziky. Posluchárna je vybavena didaktickou technikou včetně počítače, napojeného na dataprojektor.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z fyziky (pro 4. ročník studia).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části ve formě ústní zkoušky nebo v rámci nepovinné zkoušky.

Ve vyučování fyzice mají žáci získat představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s ostatními přírodovědnými obory a získat základy pro případné další studium přírodovědného zaměření.

Charakteristickým rysem předmětu jsou jeho významné souvislosti se všemi přírodovědnými předměty, demonstrační pokusy jsou doplňovány ukázkami z internetu, videem, referáty a prezentacemi s případnými exkurzemi.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal fyzikální příčiny přírodních jevů a uměl fyzikální poznatky vysvětlit
- rozuměl různým typům fyzikálních dějů a vztahům mezi nimi a tyto znalosti uměl aplikovat
- využíval matematický aparát pro odvození jednoduchých fyzikálních vztahů,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních prací a praktických měření,

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel vede žáky k práci s různými zdroji informací, kombinací úloh udržuje schopnost soustředění, klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti, vyjadřovali korektně a věcně své námitky, aby porozuměli vědeckým informacím a uměli je tlumočit – kompetence komunikativní
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k tomu, aby řešili fyzikální úlohy jak samostatně, tak ve spolupráci ve skupině, učí žáky nahrazovat reálnou situaci modelem, podporuje žáky v hledání různých způsobů řešení, odhadu výsledku – kompetence k řešení problémů.
- Učitel iniciuje a řídí diskuse nad hledáním řešení, vede žáky k prezentacím vlastních postupů řešení, k rozboru chyb jako možnosti pochopení úkolu, upozorňuje na význam fyzikálních zákonů v osobním životě – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

- Učitel umožní žákům pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací, a tím posiluje jejich zručnost, vede k aktivnímu vztahu k dění okolo nich, vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit zodpovědnosti, zadává a kontroluje domácí práce, tím připravuje žáky na soustavnou práci a pěstuje v nich pozitivní vztah k čestnému podnikání - kompetence k podnikavosti
- Učitel vede žáky v průběhu všech ročníků k řešení seminárních prací. Žáci téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Rozvržení učiva

1.ročník, kvinta

Ročníkové výstupy	**Učivo**	**Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky**
Žák: • změří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • použije vhodnou formu zápisu výsledků měření (tabulka, graf) • při výpočtech a měřeních převádí násobné a dílčí jednotky na jednotky hlavní • rozliší skalární veličiny od vektorových, využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh a provádí základní aritmetické operace s těmito veličinami • provede rozbor výsledků měření s ohledem na absolutní a relativní chybu měření • porovná vliv použitých měřidel na výslednou chybu měření • při zpracování výsledků umí rozhodnout, zda daný výsledek měření nebo výpočtu je fyzikálně možný	**Fyzikální veličiny a jejich měření** Fyzikální veličina Soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek(SI) Zákonné měřící jednotky Skaláry a vektory Jednoduché matematické operace s vektory Chyby měření fyzikálních veličin, odchylka měření Přímá a nepřímá metoda měření	Opakování ze ZŠ, sjednocení značení a zápisů OSV: Rozvoj osobnosti Spolupráce a soutěž, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Fyzikální měření, zpracování výsledků, Laboratorní práce - práce ve skupině Geometrie Výpočty Kalkulačka Semilogaritmický tvar
• určí polohu hmotného bodu v rovině nebo v prostoru pomocí souřadnic a naopak - umí vhodně zvolit vztažnou soustavu • rozhodne, zda se jedná o pohyb rovnoměrný, zrychlený (resp. Rovnoměrně	**Kinematika hmotného bodu** Kinematika pohybu – vztažná soustava; hmotný bod, jeho rychlost a zrychlení, souřadnice Trajektorie, dráha, posunutí	MV zpracování a interpretace získaných údajů

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
zrychlený) nebo zpomalený (resp. rovnoměrně zpomalený) • vyjádří písemně i graficky závislost dráhy a rychlosti na čase u rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených pohybů • umí určit z grafu rychlosti jako funkce času graf dráhy nebo zrychlení • určí výpočtem dráhu, dobu, průměrnou rychlost, okamžitou rychlost a zrychlení daného pohybu • dokáže s použitím veličin popsat rovnoměrný pohyb bodu po kružnici • vypočítá (i graficky znázorní) rychlost a zrychlení bodu ze známých počátečních podmínek pro volný pád, vrh svislý, vodorovný • využívá kinematické vztahy při řešení jednoduchých praktických úloh o pohybech v různých situacích (doprava, sport); včetně složených pohybů • přiřadí pohybu kinematické rovnice a jejich řešením určí hodnotu neznámé veličiny • pracuje s obecným řešením a posuzuje jeho správnost	Pohyb rovnoměrný a rovnoměrně zrychlený (zpomalený) Rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici (perioda, frekvence, rychlost, úhlová rychlost, dostředivé zrychlení) Volný pád, tíhové zrychlení Vrh vodorovný a svislý vzhůru	Matematika Modelování pohybů s použitím výpočetní techniky
	Dynamika hmotného bodu	
• umí řešit úlohy s využitím Newtonových zákonů • dokáže k dané konstantní síle a počátečním podmínkám najít pohyb, který síla způsobuje a opačně • rozhodne, je-li daná vztažná soustava inerciální nebo ne, posoudí působení setrvačné síly • vypočítá velikost třecí síly, jsou-li dány potřebné veličiny • umí určit tíhovou sílu působící na dané těleso • v jednoduchých situacích určí tlakovou sílu a tlak a posuzuje jejich účinky • řeší úlohy s použitím skládání sil a úlohy s využitím rozkladu sil • určí graficky a v jednoduchých případech i početně výslednou sílu složenou ze dvou nebo tří složek • určí složku dané síly do daného směru, zejména tečnou a normálovou složku tíhy na nakloněné rovině • umí určit v konkrétních příkladech hybnost hmotného bodu (tělesa) jako	Newtonovy zákony Síla a její účinky Vztažná soustava inerciální a neinerciální Galileův princip relativity Tlak Hybnost, tělesa, zákon zachování hybnosti	Práce s grafem – tvorba grafu

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
vektorovou veličinu užitím zákona zachování hybnosti		
	Energie hmotných bodů	
	Práce, výkon	
• určí a měří práci jako dráhový účinek konkrétní síly	Souvislost změny mechanické energie s prací	Výchova ke zdraví Ochrana člověka za mimořádných událostí
• s porozuměním používá vztahy pro potenciální a kinetickou energii tělesa	Zákony zachování energie	
• určí a měří výkon, účinnost		Výpočty Kalkulačka
	Mechanika tuhého tělesa	
	Moment síly, momentová věta	
• určí veličiny rozhodující pro posouzení otáčivého účinku síly na těleso		Pythagorova věta,
• v jednoduché situaci určí moment síly vůči ose a předpoví jeho otáčivý účinek		Geometrie
• umí určit výslednici dvou sil v rovině a její účinek		
• rozloží danou sílu do dvou směrů		
• využívá momentovou větu pro řešení problémů z běžného života a z techniky		
• určí těžiště tuhého tělesa výpočtem nebo geometrickou konstrukcí	Těžiště tělesa	
• vypočítá kinetickou energii otáčivého pohybu tělesa a celkovou pohybovou energii valícího se tělesa		
	Gravitační pole	
	Newtonův gravitační zákon gravitační síla	
• určí velikost gravitační síly působící mezi dvěma objekty		Zeměpis
• registruje rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou		
• objasní pojem dostředivé síly a užívá ji při určení parametrů otáčivého pohybu		
• řeší jednoduché praktické problémy týkající se pohybů v centrálním gravitačním poli Země		Seminární práce
	Mechanika kapalin	
	Hydrostatický tlak, Pascalův zákon Archimédův zákon	
• užívá Pascalův zákon k řešení úloh s hydraulickým zařízením		
• rozhodne, jak se bude chovat těleso v kapalině	Hydrodynamika – proudění kapalin, rovnice kontinuity	
• používá vztah mezi přetlakem a rychlostí proudění pro určení		

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
parametrů proudící kapaliny • určí rychlost proudění kapaliny v daném průřezu		

2.ročník, sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák: • navrhuje a sám provádí jednoduchá fyzikální měření • zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • použije vhodnou formu zápisu výsledků měření (tabulka, graf) • umí rozhodnout, zda termodynamická soustava je v rovnovážném stavu • umí vyjádřit termodynamickou teplotu • používá vztahy pro relativní atomovou hmotnost, relativní molekulovou hmotnost, látkové množství, počet částic, molární hmotnost, molární objem při řešení úloh • umí vypočítat v jednoduchých případech změnu vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou • řeší jednoduché úlohy s využitím prvního termodynamického zákona • vypočítá tepelnou kapacitu tělesa z měrné tepelné kapacity jeho látky a naopak • sestaví kalorimetrickou rovnici včetně uvážení tepelné kapacity kalorimetru • řeší úlohy využitím této rovnice • určí měrnou tepelnou kapacitu látky, z níž je uvažované těleso i z grafu • řeší jednoduché úlohy pomocí stavové rovnice • znázorní průběh jednoduchých dějů v p-V diagramu, v p-T diagramu a ve V-T diagramu • umí vypočítat teplo dodané ideálnímu plynu při konstantním tlaku a při konstantním objemu • vypočítá práci vykonanou plynem při stálém tlaku, vyjádří i graficky • určí kvantitativně účinnost kruhového děje v plynu, znázorní v p-V diagramu příklady kruhových dějů • vypočítá, jakou práci vykoná plyn během jednoho cyklu kruhového děje • určí maximální účinnost tepelného stroje	**Základní poznatky z molekulové fyziky a termiky** Kinetická teorie látek – struktury látek různých skupenství Termodynamická teplota; Avogadrova konstanta **Vnitřní energie, práce, teplo** Vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; Měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie **Struktura a vlastnosti plynů, pevných látek a kapalin** Stavová rovnice ideálního plynu Izochorický, izobarický, izotermický, adiabatický děj ideálního plynu Práce plynu, tepelné stroje, účinnost	Matematika OSV Chemie Složení atomu Chemické vazby Výpočty na kalkulátoru Funkce, grafy funkcí Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí EV: Tepelná čerpadla referáty Seminární práce:

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• umí určit z tabulek nebo z grafu mez pružnosti, mez pevnosti, dovolené napětí a součinitel bezpečnosti • vypočítá velikost síly pružnosti, normálového napětí a relativního prodloužení při pružné deformaci tahem • umí řešit úlohy na délkovou a objemovou teplotní roztažnost pevných a kapalných těles • vypočítá povrchovou sílu pomocí povrchového napětí a obráceně • z kapilární elevace (deprese) vypočítat poloměr kapiláry nebo povrchové napětí kapaliny • dokáže vypočítat s užitím tabulek celkové teplo, které přijme pevné těleso dané hmotnosti a dané teploty, aby změnilo skupenství • vypočítá výslednou teplotu soustavy po vytvoření rovnovážného stavu (užitím kalorimetrické rovnice) • určí stav dané látky užitím fázového diagramu a vyvodit z toho důsledky pro praxi • uvědomuje si závislost teploty varu kapaliny na vnějším tlaku • chápe rozdíl mezi pojmy skupenské teplo, měrné skupenské teplo • chápe vztahy mezi veličinami popisující harmonické kmitání v daném čase a energii kmitajícího tělesa • pracuje s rovnicí harmonického kmitání při vyjádření jednotlivých veličin • umí popsat souvislost frekvence pružinového oscilátoru s jeho vlastnostmi • umí řešit jednoduché praktické problémy týkající se harmonického kmitání (kyvadlo) • dokáže rozhodnout v jednoduchých případech, zda nastane rezonance mechanického oscilátoru • dokáže určit z časového diagramu dvou harmonických kmitání jejich fázový rozdíl • umí vytvořit grafickým sčítáním časový diagram výsledného kmitání složeného ze dvou harmonických kmitání • odliší základní druhy mechanického vlnění • rozumí pojmům vlnová délka, frekvence nebo rychlost postupného vlnění • určí vlnovou délku mechanického vlnění z grafu • umí popsat výsledné vlnění, které vznikne složením dvou vlnění • dokáže vysvětlit odraz a lom vlnění • umí řešit jednoduché praktické problémy týkající se mechanického vlnění a chvění • umí sestavit rovnici a užít ji k řešení úloh	Normálové napětí, Hookův zákon Deformace pevných těles Součinitel teplotní roztažnosti pevných a kapalných látek Povrchové napětí kapaliny kapilární jevy; povrchová vrstva kapaliny, kapilární tlak **Změny skupenství látek** Anomálie vody Fázový diagram Skupenské a měrné skupenské teplo **Mechanické kmitání** Kmitání mechanického oscilátoru, perioda, frekvence, okamžitá výchylka, amplituda, fáze **Mechanické vlnění** Postupné, stojaté, podélné a příčné vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění Rovnice postupné vlny	Čím budu topit? VMEGS Práce s grafem, tvorba grafu MV zpracování a interpretace získaných údajů -estetická úroveň sdělení předávaného písemnou formou (laboratorní protokol) ICT -používání výpočetní techniky při zpracování výsledků měření

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• určí vlnovou délku nebo frekvenci zvukového vlnění z daných údajů • chápe časový diagram zvuku, určí jeho frekvenci • rozumí pojmu tón, výška tónu, barva tónu • umí řešit jednoduché praktické problémy akustiky (rychlost zvuku v závislosti na teplotě vzduchu)	**Zvukové vlnění** Zvuk, jeho hlasitost a intenzita	(program EXCEL) Biologie

3.ročník, septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák: • navrhuje a sám provádí jednoduchá fyzikální měření • zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • použije vhodnou formu zápisu výsledků měření (tabulka, graf) • vysvětlí některé přírodní úkazy s využitím poznatků o působení elektrického pole na vodič a izolant • vytváří si představu pole coby reality • používá veličiny a fyzikální modely popisující elektrické pole • při řešení fyzikálních úloh správně vyhodnotí charakter elektrického pole a zvolí vhodný postup (odliší postup při řešení v elektrickém poli homogenním a nehomogenním a mezi vakuem a látkovým prostředím) • umí vyjádřit kapacitu kondenzátoru, rozumí jejich spojování • změří velikost elektrického proudu a napětí v elektrickém obvodu • vyjádří energii a výkon stejnosměrného proudu • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • řeší příklady zapojování rezistorů v jednoduchých i rozvětvených elektrických obvodech • vhodnou experimentální metodou dokáže stanovit odpor rezistorů při různém zapojení • aplikuje poznatky o mechanismu vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech • rozhodne, v jakém případě je možné použít	**Elektromagnetické jevy** Elektrický náboj intenzita elektrického pole Coulombův zákon Práce v el. poli, elektrické napětí Intenzita el. pole Elektrostatická indukce a polarizace dielektrika Kondenzátor Svorkové a elektromotor. napětí zdroje Elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu Ohmův zákon Elektrický proud v látkách Polovodičová dioda Vlastní a příměsové polovodiče	Matematika Chemie Složení atomu Chemické vazby OSV Informatika – tranzistor jako základní stavební

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Ohmův zákon pro vedení elektrického proudu ve vodičích, elektrolytech a plynech • uvědomuje si praktický význam pojmu plazma • popíše pomocí fyzikálního modelu a fyzikálních veličin magnetické pole jak kvalitativně tak kvantitativně • určí pomocí potřebných údajů vliv prostředí na magnetické pole • využívá magnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce prakticky význačných elektrických zařízení • objasní podstatu elektromagnetické indukce a v praxi dokáže rozhodnout, kdy dochází k elektromagnetické indukci • určí směr indukovaného proudu a v případě jednoduchých příkladů i jeho velikost • změří efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu • dokáže popsat základní obvody střídavého proudu s odporem, cívkou nebo kondenzátorem • konstruuje časové diagramy pro okamžité hodnoty proudu a napětí • posoudí, jaké vlastnosti střídavého obvodu mají vliv na velikost efektivní hodnoty proudu a napětí • popíše princip činnosti jednoduchých elektrických zařízení • uvede klady a zápory rozličných způsobů výroby elektrické energie • buduje si představu elektromagnetického vlnění jako nové reality s běžnými fyzikálními parametry • získává představy o interakci mezi látkou a zářením • využívá vztahy mezi frekvencí, vlnovou délkou a rychlostí elektromagnetického vlnění při řešení úloh	Elektrolýza Výboj Magnetické pole magnetů a vodičů s proudem Magnetická indukce Indukované napětí Ampér Relé Záznam signálu Faradayův zákon elektromagnetické indukce Harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor Výroba a přenos elektrické energie Elektromagnetické kmitání a vlnění Spektrum elektromagnetického záření	prvek Chemie ICT Grafické znázornění průběhu střídavého proudu a napětí EXCEL VMEGS EV Životní prostředí v ČR – využívání zdrojů energie, MV interpretace získaných údajů

4.ročník, oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák: • porovná šíření různých druhů elektro-magnetického vlnění v prostředích • využívá vztahy mezi frekvencí,	**Optika** Vlnové vlastnosti světla světlo jako elektromagnetické vlnění	OSV

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
vlnovou délkou a rychlostí elektro-magnetického vlnění při řešení úloh • umí řešit jednoduché praktické problémy související s elektro-magnetickým vlněním • rozhodne, za jakých podmínek je při řešení úloh třeba počítat s vlnovou povahou světla • zdůvodní existenci jevů založených na vlnové povaze světla • využívá zákony pro odraz a lom světla při řešení úloh • využívá zákony šíření světla v prostředích k zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy • pomocí optického zobrazení vytvoří obraz předmětu pomocí tenké čočky nebo kulového zrcadla, • stanoví vlastnosti obrazu s použitím zobrazovací rovnice • využívá poznatky o odrazu a lomu světla při řešení fyzikálních úloh z praktického života • umí vyvodit z principu relativity a principu konstantní rychlosti světla základní důsledky STR • rozhodnout v konkrétních případech, zda události současné v jedné inerciální soustavě jsou současné i v jiné inerciální soustavě • používá vztahy pro popis důsledků STR při řešení konkrétních příkladů • -chápe souvislost změny energie soustavy a změny její hmotnosti Žák: • popíše podstatné rozdíly mezi klasickou fyzikou a fyzikou mikročástic • vysvětlí, za jakých okolností se projeví částicová a vlnová povaha elektromagnetického záření a částic mikrosvěta • využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • vyhledá a zapíše elektronovou konfiguraci atomu • chápe souvislost mezi zařazením prvku v periodické tabulce a elektronovou konfigurací • posoudí jadernou přeměnu z hlediska	Vlnová délka a frekvence světla Šíření a rychlost světla v různých prostředích; stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách Zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla Zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel, optická soustava, oko jako optický systém; lupa Ohyb světla, polarizace světla Tenké čočky, ohnisko, význačné paprsky Optické zobrazování Vlastnosti obrazu Zobrazovací rovnice, optická mohutnost Optické přístroje **Speciální teorie relativity** Základní postuláty STR Vztah klasické a relativistické mechaniky Relativnost současnosti Dilatace času, kontrakce délek, relativistická hmotnost částice Relativistická dynamika **Mikrosvět** Foton a jeho energie Korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic Pauliho vylučovací princip Kvantování energie atomů spontánní a stimulovaná emise, laser	Biologie VMEGS Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí EV Využití radionuklidů a ochrana živ. prostředí Urychlovače částic Exkurze, beseda s odborníky

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
vstupních a výstupních částic i energetické bilance • popíše základní součásti jaderné elektrárny, zhodnotí klady a zápory jaderné energetiky • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek • porovná účinky různých druhů jaderného záření a objasní základní způsoby ochrany člověka před účinky tohoto záření • rozumí základním principům detekce jaderného záření	Jaderná energie Syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor Jaderná elektrárna Syntéza jader Jaderná reakce, zákon radioaktivní přeměny Poločas rozpadu	EV Vliv jaderné energetiky na životní prostředí, vlivy ohrožující zdraví člověka MV Vliv médií na formování názoru lidí ohledně jaderné energetiky a jejich postojů k alternativním zdrojům energie Seminární práce

Chemie

Obor vzdělání: 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté gymnázium)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2,33	2,33	2,5	2

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (stanovené RVPG), vzdělávacího oboru Chemie a dále z tématického okruhu Člověk a životní prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova.

Ochrana člověka za mimořádných událostí (OČZMU) je v chemii realizována tématem Havárie s únikem nebezpečných látek.

Chemie je vyučována v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku po dvou hodinách týdně. V prvním a druhém ročníku je realizováno 6 dvouhodinových laboratorních prací za rok, ve třetím ročníku 10 dvouhodinových laboratorních prací za rok. Náplň laboratorních prací je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř. Laboratorní řád a požární poplachová směrnice je nedílným vybavením laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka a vyučujícího závazné.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z chemie ve čtvrtém ročníku.

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních prací
- při provádění laboratorních prací účinně spolupracoval ve skupině.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat :

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** - toto téma se nejlépe uplatňuje v laboratorních pracích a při práci ve skupinách. Žák se musí při činnostech tohoto druhu umět ovládat, spolupracovat se spolužákem, podřídit se tomu, kdo má větší znalosti a schopnosti. Získává dovednosti pro řešení konfliktů, učí se kompromisu. Učí se hodnotit pomoc a spolupráci, uvědomuje si různost názorů a přístup k řešení problémů různým způsobem. Důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví.
- **Environmentální výchova (EVV)** - téma se dotýká problematiky ochrany životního prostředí z pohledu lidských aktivit a základních podmínek života. Učivo chemie nachází v tomto tématu široké uplatnění: voda, vzduch, hnojiva, halogenderiváty, paliva, plasty, chemické výroby.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)** - toto téma se opět týká problematiky ochrany životního prostředí tentokrát z celosvětového pohledu. Uplatníme v učivu: voda, vzduch (zdroje znečištění, ozonová vrstva), oxidy (skleníkový efekt, vznik kyselých dešťů), halogenderiváty (freony, ozonová vrstva), paliva (obnovitelné a neobnovitelné zdroje, výfukové plyny, produkty hoření paliv, ropné havárie), plasty (likvidace), chemické výroby (havárie s únikem jedovatých látek).
- **Mediální výchova (MEV)** - při zadávání referátů, samostatných prací a problémových úloh jsou žáci vedeni k tomu, aby jako zdroje informací používali internet, různé encyklopedie, tisk, technické časopisy a aby uměli prezentovat vlastní referát před třídou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel

- klade žákům jasně formulované otázky
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k využívání odborné literatury, internetu (tzn. k otevřenosti v oblasti poznávání)
- vede žáky k prezentaci své práce (za použití různých informačních zdrojů)

Kompetence k řešení problémů – učitel

- klade důraz na argumentaci podloženou důkazy
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem

- zadává žákům problémové úlohy a důsledně dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žáky směrovat ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů

Kompetence komunikativní – učitel

- v průběhu hodin (i laboratorních prací) vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci (otevřeně s žáky komunikuje)
- vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu
- problémové úlohy zadává tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje (např. internet, …)

Kompetence sociální a personální – učitel

- zadává žákům skupinovou práci a vytváří podmínky, které každému umožní zapojit se do činnosti
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáků
- věnuje se jak mimořádně nadaným žákům, tak i slabým žákům (individuální přístup)
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- pomáhá svým výkladem k vytvoření návyku zdravého životního stylu

Kompetence občanské – učitel

- vede žáky k ekologickému myšlení (např. třídění odpadu)
- je pro žáky příkladem ke vztahu k přírodě
- nabádá žáky k ochraně životního prostředí a zdraví
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- důsledně dohlíží na slušné chování žáků nejen ve škole a při školních akcí, ale i mimo ně

Kompetence k podnikavosti – učitel

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. Povolání)
- vede žáky k posuzování a vyhodnocení rizik souvisejících s rozhodováním v reálných životních situacích

- vede žáky k pochopení podstaty a principu podnikání

Rozvržení učiva

1. ročník

Obecná a anorganická chemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů ▪ rozliší jednotlivé typy vzorců (molekulový, stechiometrický, strukturní, elektronový, geometrický, racionální) ▪ vysvětlí pojem oxidační číslo, určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách ▪ vysvětlí pojem elektronegativita ▪ předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků ▪ objasní vznik chemické vazby ▪ využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích ▪ rozliší různé typy chemických reakcí ▪ předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek ▪ využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů ▪ vyrovná chemickou rovnici ▪ provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů (popíše přípravu roztoků o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic atd.) ▪ vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí ▪ využívá názvosloví organické chemie při popisu sloučenin ▪ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ zapíše elektronovou konfiguraci prvků ▪ uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti, znečištění ▪ popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou ▪ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin ▪ vysvětlí pojmy alotropie, polymorfie, izomorfie a uvede příklady látek	**Úvod do studia chemie** ▪ Bezpečnost práce v chemii ▪ Předmět, vývoj a historie chemie ▪ Soustavy ▪ Klasifikace a struktura látek (pojmy atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid, sloučenina) ▪ Názvosloví anorganických sloučenin **Složení a struktura chemických látek** ▪ Stavba atomu (jádro, obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů, přirozená a umělá radioaktivita) ▪ Periodická soustava prvků (skupiny, periody, elektronová konfigurace) ▪ Chemická vazba (kovalentní, polární, nepolární, iontová, koordinačně-kovalentní, kovová, slabé interakce) **Kvalitativní a kvantitativní stránka chemických reakcí** ▪ Chemické reakce ▪ Základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) ▪ Základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony) ▪ Složení roztoků, změny ve složení roztoků ▪ Teorie kyselin a zásad (pojmy kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH) ▪ Veličiny a výpočty v chemii **Základy anorganické chemie** ▪ Vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku ▪ p-prvky (nekovy)	EVV – Člověk a příroda F – kvantová čísla a radioaktivita OSV – Osobní zodpovědnost při práci s nebezpečnými látkami OČZMU LP - 1 - Bezpečnost práce, zásady první pomoci, technika práce, chemické sklo. Názvosloví LP - 2 - Dělení směsí, výpočty ze vzorce LP - 3 - Periodická soustava prvků LP - 4 - Chemická vazba a vlastnosti látek LP - 5 - Redoxní reakce Z – hydrosféra, litosféra, atmosféra Bi EVV – Člověk a příroda LP - 6 - Neutralizační titrace

2. ročník

Analytická, anorganická a organická chemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ popíše význam chemické analýzy a její dva základní aspekty – kvalitativní a kvantitativní ▪ vysvětlí kvalitativní způsob důkazu kationů a anionů danými činidly ▪ vysvětlí podstatu odměrné analýzy ▪ vysvětlí podstatu nejvýznamnějších analytických instrumentálních metod (kolorimetrie, spektroskopie, chromatografie) ▪ rozliší typy chemických reakcí v analytické chemii ▪ využívá základní chemické výpočty v analytické chemii	**Základy chemické analýzy anorganických látek** ▪ Skupinová činidla ▪ Instrumentální analytické metody ▪ Chemické výpočty v analytické chemii	EVV – Člověk a příroda OČZMU LP - 1 - Bezpečnost práce, zásady první pomoci, příprava roztoků LP - 2 - Dělení a důkazy kationů LP - 3 - Dělení a důkazy anionů LP - 4 - Výpočty v analytice, titrace
▪ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin ▪ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu a využití ▪ zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin ▪ porovná vlastnosti jednoduché, dvojné a trojné vazby ▪ vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy ▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví ▪ zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců ▪ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí	**Základy anorganické chemie** ▪ Chemie p-prvků s kovovým charakterem ▪ s-prvky ▪ d-prvky ▪ f-prvky ▪ Surovinové zdroje ▪ Průmyslová výroba a životní prostředí **Základy organické chemie** ▪ Úvod do organické chemie (vlastnosti organických sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby) ▪ Uhlovodíky ▪ alkany a cykloalkany – konformace, S_R ▪ alkeny – izomerie, A_E, Markovnikovo pravidlo, polymerace ▪ alkadieny – polymerace ▪ alkyny ▪ areny – aromatický charakter, delokalizace elektronů, S_E	EVV – Člověk a příroda EVV – Člověk a příroda – ropa M – izomerie, kombinatorika VMEGS LP - 5 - Modely molekul organických látek LP - 6 - Příprava uhlovodíků

3. ročník

Organická a analytická chemie, biochemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroj, využití a vliv na životní prostředí ▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy ▪ využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí ▪ vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu ▪ přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků ▪ uvede význam heterocyklů ▪ vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku ▪ jmenuje některé významné polymerní sloučeniny ▪ rozdělí léčiva podle účinku ▪ popíše konkrétní příklady pesticidů a vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí ▪ popíše tenzidy, vysvětlí vliv jejich struktury na prací a čistící účinky tenzidů, vysvětlí vliv tenzidů na životní prostředí ▪ popíše význam chemické analýzy v organické chemii ▪ vysvětlí způsob důkazu a stanovení charakteristických skupin či násobných vazeb ▪ vysvětlí podstatu organické analýzy (vibrační spektroskopie, elektronová spektroskopie, NMR) a podstatu některých analytických instrumentálních metod ▪ objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce ▪ objasní význam RNA a DNA v organismu ▪ zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy	**Deriváty uhlovodíků** ▪ Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, organokovové sloučeniny, sirné deriváty, alkoholy a fenoly, estery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, deriváty kyseliny uhličité) **Heterocyklické sloučeniny** ▪ Heterocykly ▪ Alkaloidy **Organická chemie v praxi** ▪ Syntetické makromolekulární látky ▪ Léčiva ▪ Pesticidy ▪ Tenzidy **Základy chemické analýzy organických látek** **Chemie přírodních látek** ▪ Lipidy (+ izoprenoidy) ▪ Sacharidy ▪ Nukleové kyseliny ▪ Bílkoviny	Bi – léčiva, aminokyseliny EVV – Člověk a příroda OČZMU VMEGS OSV – Zdraví člověka, drogy F – optika, polarizované světlo LP - 1 - Bezpečnost práce, zásady první pomoci Názvosloví organických sloučenin LP - 2 - Výpočet empirického vzorce a určení sumárního vzorce LP - 3 - Hydroxyderiváty uhlovodíků LP - 4 - Karbonylové sloučeniny LP - 5 - Karboxylové kyseliny LP - 6 - Dusíkaté deriváty LP - 7 - Názvoslovné principy organické chemie MEV – referáty F – spektra EVV – Člověk a příroda Bi – genetika, nukleové kyseliny, zdroje energie pro organismus LP - 8 - Lipidy LP - 9 - Sacharidy LP - 10 - Bílkoviny a aminokyseliny

4. ročník

Biochemie a obecná chemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě ▪ charakterizuje hormony a jejich funkce v organismu ▪ charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory, vysvětlí jejich strukturu a selektivitu jejich působení, vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí ▪ vysvětlí podstatu metabolických procesů ▪ popíše ATP – syntézu a význam v biochemických procesech, charakterizuje proteosyntézu a odbourávání bílkovin, fotosyntézu, glykolýzu, ß-oxidaci a Krebsův cyklus	**Základy biochemie** ▪ Další významné přírodní látky (vitaminy, hormony, enzymy) ▪ Biochemické děje a jejich zákonitosti	Bi – metabolismus, fotosyntéza EVV – Člověk a příroda
▪ vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter ▪ zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce ▪ formuluje princip akce a reakce ▪ posoudí faktory ovlivňují rovnovážné složení směsi ▪ vysvětlí chemickou rovnováhu při protolytických, srážecích, komplexotvorných a redoxních dějích ▪ vypočítá pH roztoků	**Zákonitosti přeměn výchozích látek na produkty** ▪ Chemická termodynamika – předvídání průběhu chemických reakcí ▪ Chemická rovnováha	M – logaritmus

Vyučovací předmět: Chemie

Obor vzdělání: 79-41-K/81 Gymnázium – vyšší stupeň (5.-8. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení

ročník	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2,33	2,33	2,5	2

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (stanovené RVPG), vzdělávacího oboru Chemie a dále z tématického okruhu Člověk a životní prostředí z průřezového tématu Environmentální výchova.

Ochrana člověka za mimořádných událostí (OČZMU) je v chemii realizována tématem Havárie s únikem nebezpečných látek.

Chemie je vyučována v kvintě, sextě, septimě a oktávě po dvou hodinách týdně. V kvintě a sextě je realizováno 6 dvouhodinových laboratorních prací za rok, v septimě 10 dvouhodinových laboratorních prací za rok. Náplň laboratorních prací je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř. Laboratorní řád a požární poplachová směrnice je nedílným vybavením laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka a vyučujícího závazné.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z chemie v 8. ročníku (oktáva).

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům

- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních prací
- při provádění laboratorních prací účinně spolupracoval ve skupině.

Realizují se tématické okruhy průřezových témat :

▪ **Osobnostní a sociální výchova /OSV/** - toto téma se nejlépe uplatňuje v laboratorních pracích a při práci ve skupinách. Žák se musí při činnostech tohoto druhu umět ovládat, spolupracovat se spolužákem, podřídit se tomu, kdo má větší znalosti a schopnosti. Získává dovednosti pro řešení konfliktů, učí se kompromisu. Učí se hodnotit pomoc a spolupráci, uvědomuje si různost názorů a přístup k řešení problémů různým způsobem. Důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví.

▪ **Environmentální výchova /EVV/** - téma se dotýká problematiky ochrany životního prostředí z pohledu lidských aktivit a základních podmínek života. Učivo chemie nachází v tomto tématu široké uplatnění : voda, vzduch, hnojiva, halogenderiváty, paliva, plasty, chemické výroby.

▪ **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/** - toto téma se opět týká problematiky ochrany životního prostředí tentokrát z celosvětového pohledu. Uplatníme v učivu : voda, vzduch /zdroje znečištění, ozonová vrstva/, oxidy /skleníkový efekt, vznik kyselých dešťů/, halogenderiváty /freony, ozonová vrstva/, paliva /obnovitelné a neobnovitelné zdroje, výfukové plyny, produkty hoření paliv, ropné havárie/, plasty /likvidace/, chemické výroby /havárie s únikem jedovatých látek/.

▪ **Mediální výchova /MEV/** - při zadávání referátů, samostatných prací a problémových úloh jsou žáci vedeni k tomu, aby jako zdroje informací používali internet, různé encyklopedie, tisk, technické časopisy a aby uměli prezentovat vlastní referát před třídou.

2. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení – učitel

▪ klade žákům jasně formulované otázky
▪ vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
▪ vede žáky k využívání odborné literatury, internetu /tzn. k otevřenosti v oblasti poznávání/
▪ vede žáky k prezentaci své práce /za použití různých informačních zdrojů/

Kompetence k řešení problémů – učitel

- klade důraz na argumentaci podloženou důkazy
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem
- zadává žákům problémové úlohy a důsledně dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žáky směrovat ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů

Kompetence komunikativní – učitel

- v průběhu hodin /i laboratorních prací/ vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci /otevřeně s žáky komunikuje/
- vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu
- problémové úlohy zadává tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje /např. internet, …/

Kompetence sociální a personální – učitel

- zadává žákům skupinovou práci a vytváří podmínky, které každému umožní zapojit se do činnosti
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáků
- věnuje se jak mimořádně nadaným žákům, tak i slabým žákům /individuální přístup/
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- pomáhá svým výkladem k vytvoření návyku zdravého životního stylu

Kompetence občanské – učitel

- vede žáky k ekologickému myšlení /např. třídění odpadu/
- je pro žáky příkladem ke vztahu k přírodě
- nabádá žáky k ochraně životního prostředí a zdraví
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- důsledně dohlíží na slušné chování žáků nejen ve škole a při školních akcí, ale i mimo ně

Kompetence k podnikavosti – učitel

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium /resp. povolání/
- vede žáky k posuzování a vyhodnocení rizik souvisejících s rozhodováním v reálných životních situacích
- vede žáky k pochopení podstaty a principu podnikání

Kvinta (5. ročník)

Analytická a anorganická chemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ popíše význam chemické analýzy a její dva základní aspekty – kvalitativní a kvantitativní ▪ vysvětlí kvalitativní způsob důkazu kationů a anionů danými činidly ▪ vysvětlí podstatu odměrné analýzy ▪ vysvětlí podstatu nejvýznamnějších analytických instrumentálních metod (kolorimetrie, spektroskopie, chromatografie) ▪ rozliší typy chemických reakcí v analytické chemii ▪ využívá základní chemické výpočty v analytické chemii	**Základy chemické analýzy anorganických látek** ▪ Skupinová činidla ▪ Instrumentální analytické metody ▪ Chemické výpočty v analytické chemii	EVV – Člověk a příroda OČZMU LP - 1 - Bezpečnost práce, zásady první pomoci, příprava roztoků LP - 2 - Dělení a důkazy kationů LP - 3 - Dělení a důkazy anionů LP - 4 - Výpočty v analytice, titrace
▪ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin ▪ zapíše elektronovou konfiguraci prvků ▪ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ uvede vlastnosti železa a popíše jeho výrobu a využití	**Základy anorganické chemie** ▪ s-prvky ▪ p-prvky (kovy, nekovy) ▪ d-prvky ▪ f-prvky ▪ Surovinové zdroje ▪ Průmyslová výroba a životní prostředí	EVV – Člověk a příroda LP - 5 - Přechodné kovy
▪ využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích ▪ rozliší různé typy chemických reakcí ▪ předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek ▪ využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů	**Kvalitativní a kvantitativní stránka chemických reakcí** ▪ Základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) ▪ Základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony)	LP - 6 - Reakční kinetika M

Sexta (6. ročník)

Organická chemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin ▪ porovná vlastnosti jednoduché, dvojné a trojné vazby ▪ vysvětlí pojem izomerie a uvede jednotlivé typy ▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví ▪ zapíše organické sloučeniny různými typy vzorců ▪ charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ popíše princip substituce, adice, eliminace a přesmyku, aplikuje jejich mechanismus na konkrétní příklady reakcí	**Základy organické chemie** ▪ Úvod do organické chemie (vlastnosti organických sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby) ▪ Uhlovodíky ▪ alkany a cykloalkany – konformace, S_R ▪ alkeny – izomerie, A_E, Markovnikovo pravidlo, polymerace ▪ alkadieny – polymerace ▪ alkyny ▪ areny – aromatický charakter, delokalizace elektronů, S_E	EVV – Člověk a příroda – ropa M – izomerie, kombinatorika VMEGS LP - 1 - Bezpečnost práce, zásady první pomoci. Modely molekul organických látek LP - 2 - Příprava uhlovodíků
▪ charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroj, využití a vliv na životní prostředí ▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy ▪ využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí	**Deriváty uhlovodíků** ▪ Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, nitrosloučeniny, aminosloučeniny, organokovové sloučeniny, sirné deriváty, alkoholy a fenoly, estery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, deriváty kyseliny uhličité)	EVV – Člověk a příroda OČZMU OSV – Zdraví člověka F – optika, polarizované světlo LP - 3 - Hydroxyderiváty uhlovodíků LP - 4 - Karbonylové sloučeniny LP - 5 - Karboxylové kyseliny LP - 6 - Dusíkaté deriváty

Septima (7. ročník)

Biochemie, obecná a analytická chemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu ▪ přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků ▪ uvede význam heterocyklů ▪ objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce ▪ objasní význam RNA a DNA v organismu ▪ zhodnotí funkci látek, jejich význam pro organismy ▪ vysvětlí pojem chemické rovnováhy v soustavě a její dynamický charakter ▪ zapíše vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce ▪ formuluje princip akce a reakce ▪ posoudí faktory ovlivňují rovnovážné složení směsi ▪ vysvětlí chemickou rovnováhu při protolytických, srážecích, komplexotvorných a redoxních dějích ▪ vypočítá pH roztoků ▪ popíše význam chemické analýzy v organické chemii ▪ vysvětlí způsob důkazu a stanovení charakteristických skupin či násobných vazeb ▪ vysvětlí podstatu organické analýzy (vibrační spektroskopie, elektronová spektroskopie, NMR) a podstatu některých analytických instrumentálních metod	**Heterocyklické sloučeniny** ▪ Heterocykly ▪ Alkaloidy **Chemie přírodních látek** ▪ Lipidy (+ izoprenoidy) ▪ Sacharidy ▪ Nukleové kyseliny ▪ Bílkoviny **Zákonitosti přeměny výchozích látek na produkty** ▪ Chemická termodynamika – předvídání průběhu chemických reakcí ▪ Chemická rovnováha **Základy chemické analýzy organických látek**	Bi – léčiva MEV – referáty EVV – Člověk a příroda OČZMU VMEGS OSV – Zdraví člověka, drogy LP - 1 - Bezpečnost práce, zásady první pomoci. Výpočet empirického vzorce a určení sumárního vzorce LP - 2 - Lipidy LP - 3 - Sacharidy LP - 4 - Bílkoviny a aminokyseliny LP - 5 - Chemické výpočty LP - 6 - Termochemie LP - 7 - Reakční kinetika LP - 8 - Chemické rovnováhy LP - 9 - Elektrochemie LP - 10 - Výpočty chemických rovnováh M – logaritmus F – spektra EVV – Člověk a příroda

Oktáva (8. ročník)

Biochemie

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
▪ rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě ▪ charakterizuje hormony a jejich funkce v organismu ▪ charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory, vysvětlí jejich strukturu a selektivitu jejich působení, vysvětlí závislost rychlosti reakce na koncentraci enzymu a substrátu, teplotě a pH prostředí ▪ vysvětlí podstatu metabolických procesů ▪ popíše ATP – syntézu a význam v biochemických procesech, charakterizuje proteosyntézu a odbourávání bílkovin, fotosyntézu, glykolýzu, ß-oxidaci a Krebsův cyklus	**Základy biochemie** ▪ Další významné přírodní látky (vitaminy, hormony, enzymy) ▪ Biochemické děje a jejich zákonitosti	Bi – metabolismus, fotosyntéza EVV – Člověk a příroda
▪ vysvětlí pojem polymery a uvede princip jejich vzniku ▪ jmenuje některé významné polymerní sloučeniny ▪ rozdělí léčiva podle účinku ▪ popíše konkrétní příklady pesticidů a vysvětlí negativní působení pesticidů na životní prostředí ▪ popíše tenzidy, vysvětlí vliv jejich struktury na prací a čistící účinky tenzidů, vysvětlí vliv tenzidů na životní prostředí	**Organická chemie v praxi** ▪ Syntetické makromolekulární látky ▪ Léčiva ▪ Pesticidy ▪ Tenzidy	EVV – Člověk a příroda OSV VMEGS

Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.
hodinová dotace	2,33	2,33	2,5	2

V 1.a 2. ročníku je jedna hodina za tři týdny a ve 3. ročníku je jedna hodina za dva týdny vyčleněna na praktická cvičení, třída se dělí na skupiny, vyučuje se ve dvouhodinových blocích. Ve 4. ročníku jsou praktická cvičení realizována v rámci hodinové dotace.

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Biologie, dále část obsahu oboru Geologie a část oboru Výchova ke zdraví. V předmětu jsou zařazena i témata vztahující se k Ochraně člověka za mimořádných událostí. Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř. Počítá se s vybudováním živé učebny na pozemku školy.

Součástí výuky je organizování odborných exkurzí, návštěvy ekologických center, účast žáků v soutěžích (Biologická olympiáda, Ekologická olympiáda, Studentská odborná činnost a další).

U žáků je podporováno zapojení do školních soutěží s ekologickou tematikou, které pomáhají organizovat (například sběr hliníku, třídění odpadů, fotografické, literární a výtvarné soutěže).

Žáci jsou vedeni k aktivní činnosti v různých organizacích (Sněm dětí České republiky, Arnika, ČSOP, CHKO v regionu, Muzeum Vysočiny a další), ke spolupráci s Městským úřadem při řešení lokálních problémů, ke schopnosti prezentovat výsledky své práce na veřejnosti (články v místním a regionálním tisku, na internetových stránkách školy, pořádáním besed a výstav a podobně).

Žáci v každém z prvních třech ročníků studia vypracují samostatnou práci na zadané téma z oblasti probíraného učiva (botanika, zoologie, biologie člověka), kterou prezentují před spolužáky.

Na předmět navazuje volitelný předmět Biologický seminář (pro 4. ročník studia) a nepovinný předmět Environmentální výchova (pro 3. a 4. ročník – dvouletý).

Forma maturitní zkoušky:

- Společná část – nepovinná zkouška – vyšší úroveň (didaktický test)

- Profilová část - ústní zkouška s přihlédnutím k předchozímu studiu (SOČ, olympiády…)

Ve vyučování biologii mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámit se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na integraci poznatků o podstatě života a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se orientovali v základních formách živé a neživé přírody, chránili přírodu a životní prostředí, chápali důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody.

Do předmětu Biologie jsou začleněna tato průřezová témata:

- osobnostní a sociální výchova (OSV)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- environmentální výchova (EV)
- mediální výchova (MV)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- rozvoj schopnosti žáků vyhledávat, třídit a vybírat informace (samostatné práce z biologie)
- schopnost samostatného pozorování, zpracovávání výsledků a jejich vyhodnocování, schopnost organizovat si pracovní činnost (laboratorních cvičení)
- motivace žáků k dalšímu studiu (zadáním problematických úloh a doporučováním biologické literatury)
- průběžným hodnocením výsledků práce žáků jim učitel umožňuje posoudit jejich pokroky při učení a vlastní přípravě

Kompetence k řešení problémů

- zadáním laboratorního cvičení učitel vytváří situaci, kdy žáci problém analyzují, navrhnou možné řešení, na základě pozorování a dosavadních vědomostí zpracují údaje a vyvodí závěry
- zadáním samostatné práce a během výkladu vede učitel žáky k přemýšlení o problémech a otázkách, k dokazování a formulování závěrů

Kompetence komunikativní

- rozvoj schopnost formulovat své myšlenky, vhodně argumentovat, vyslechnout jiné názory, reagovat na hodnocení druhých formou diskuse o daném problému
- využívání multimédií pro studium (zadáním samostatné práce)
- vyžadováním slovního komentáře upevňuje učitel znalost odborných pojmů

Kompetence sociální a personální

- zadáním skupinové práce vede učitel žáky k respektování zájmu skupiny, ke spolupráci, k spoluzodpovědnosti

Kompetence občanská

- organizací výuky i mimoškolních akcí vede učitel žáky k dodržování pravidel slušného chování, k zodpovědnosti za zdraví své i zdraví ostatních, k ochraně životního prostředí a přírody
- důslednou kontrolou zadaných úkolů vede učitel žáky ke zodpovědnosti při plnění povinností
- učitel dbá na bezpečnost práce, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu

Rozvržení učiva

1. ročník. kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
BIOLOGIE ROSTLIN • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • objasní strukturu a funkci organel rostlinných buněk a jejich životní projevy • popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní principy rozmnožování rostlin • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • porovná společné a rozdílné vlastnosti „nižších“ a „vyšších“ rostlin • pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti jejich využití v různých odvětvích lidské činnosti	• Obecná charakteristika organismů • Stavba rostlinné buňky, funkce organel, buněčný cyklus, dělení buňky • Morfologie a anatomie rostlin • Fyziologie rostlin • Rozmnožování, růst a vývin rostlin • Systém a evoluce rostlin • Nižší rostliny • Vyšší rostliny	OČZMU –otravy - jedovaté rostliny; první pomoc Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví
BIOLOGIE HUB • vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organizmů • pozná a pojmenuje významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	• Stavba a funkce hub • Stavba a funkce lišejníků • Přehled významných zástupců	Environmentální výchova Problematika vztahu organizmů a prostředí OČZMU – otravy - jedovaté houby; první pomoc

Samostatná práce: vytvořit herbář bylin

Doporučená exkurze: Botanická zahrada

2. ročník, sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ • charakterizuje prvoky a rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí jejich možný negativní i pozitivní význam • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky bezobratlých živočichů a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů • charakterizuje hlavní taxonomické jednotky strunatců a jejich zástupce • popíše vývoj jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování živočichů	• Jednobuněční - prvoci • Mnohobuněční živočichové - bezobratlí • Morfologie, anatomie a fyziologie bezobratlých • Rozmnožování bezobratlých • Systém a evoluce bezobratlých • Strunatci • Morfologie, anatomie a fyziologie strunatců • Rozmnožování strunatců • Systém a evoluce strunatců • Etologie strunatců • Strunatci a prostředí	OČZMU – biologické účinky ionizujícího záření; biologické účinky dalších látek; první pomoc Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organizmu a prostředí Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí
EKOLOGIE ŽIVOČICHŮ • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany • pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • charakterizuje základní typy chování živočichů	• Bezobratlí a prostředí • Etologie strunatců • Strunatci a prostředí	Environmentální výchova okruh Problematika vztahu organizmu a prostředí Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí OČZMU – zvláštní druhy poranění – kousnutí zvířetem, uštknutí zmijí, bodnutí hmyzem; první pomoc

Samostatná práce: prezentace určeného řádu savců nebo jiná práce z oblasti zoologie

Doporučená exkurze: Zoologická zahrada

3. ročník, septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
GEOLOGIE A EVOLUČNÍ BIOLOGIE • zná postavení Země ve vesmíru; vysvětlí vznik vesmíru, Sluneční soustavy a Země • charakterizuje zemské jádro, zemský plášť, zemskou kůru • porovná významné hypotézy o vzniku a vývoji živých soustav na Zemi • vysvětlí význam diferenciace a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci • podle předloženého schématu popíše a vysvětlí fylogenetický vývoj člověka	• Sluneční soustava • Vnitřní stavba Země • Vznik a vývoj živých soustav, biogeneze • Evoluční vývoj organismů, darwinismus • Fylogenetický vývoj člověka	Fyzika – vznik a vývoj Sluneční soustavy Zeměpis – geologická stavba Země Dějepis – původ a vývoj člověka
BIOLOGIE ČLOVĚKA • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • se orientuje v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých • orientuje se ve svých emocích a potřebách • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• Stavba a funkce opěrné a pohybové soustavy, soustavy látkové přeměny, regulační soustavy a rozmnožovací soustavy • Ontogeneze člověka • Životní styl a zdraví • Základy první pomoci	Výchova ke zdraví okruh Zdravý způsob života a péče o zdraví Výchova ke zdraví okruh Změny v životě člověka a jejich reflexe Ochrana člověka za mimořádných událostí – první pomoc Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí

Samostatná práce: zdraví a nemoc člověka

Doporučená exkurze: Antropologické muzeum

4. ročník, oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
OBECNÁ BIOLOGIE • odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • objasní strukturu a funkci organel prokaryotních buněk a jejich životní projevy • charakterizuje bakterie a sinice z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • objasní strukturu a funkci organel eukaryotních buněk a jejich životní projevy	• Obecná charakteristika organismů • Stavba a funkce virů • Přehled významných zástupců virů • Stavba a funkce prokaryot • Bakterie, sinice, přehled významných zástupců • Stavba eukaryotní buňky, funkce organel, buněčný cyklus, dělení buňky	
GENETIKA • využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	• Molekulární základy dědičnosti • Dědičnost a proměnlivost • Genetika člověka • Genetika populací	
EKOLOGIE • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy • popíše a na příkladech objasní základní způsoby ochrany přírody v ČR	• Základní ekologické pojmy, podmínky života • Biosféra a její členění • Ochrana životního prostředí v ČR	Environmentální výchova okruh Člověk a životní prostředí Environmentální výchova okruh Životní prostředí ČR
EKOLOGIE ROSTLIN • vysvětlí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• Rostliny a prostředí	Environmentální výchova Člověk a životní prostředí

Samostatná práce: pro maturanty v semináři z biologie

Informatika

Časové, organizační a obsahové vymezení předmětu

Předmět Informatika se vyučuje 3 hodiny týdně ve třídách kvinta a 1. A a 2 hodiny týdně ve třídách sexta a 2. A. Je zaměřen na to, aby žáci dosáhli při práci s výpočetní technikou pokročilé uživatelské úrovně.

Třídy se dělí na poloviny, každý žák má k dispozici svůj multimediální osobní počítač (dále jen počítač). Výuka probíhá v počítačové učebně (v počítačových učebnách) s pokročilou zobrazovací technikou Žáci mají svůj školní mail a tím i přístup k balíku MS 365 (kancelářský balík, Teams Copilot, úložiště OneDrive), který využívají jak ve škole, tak i kdekoliv online. Každý žák má také svoje přihlašovací heslo a prostor na sdíleném disku. Žáci využívají k prezentaci své práci v jiných předmětech zařízení multimediálních učeben. Skupiny, vyučující a časová dotace pro jednotlivé celky jsou flexibilní podle vstupní úrovně znalostí žáků.

Žáci systematicky rozvíjejí digitální plynulost prostřednictvím automatizace procesů zadávání dat, což vede k dosažení optimální rychlosti a přesnosti zápisu. Tento proces směřuje k minimalizaci technických bariér při tvorbě obsahu a k uvolnění kognitivní kapacity pro analytickou a tvůrčí činnost.

Při výuce žáci dále prohloubí své schopnosti pracovat s různými aplikacemi a výukovými programy, osvojí si pokročilejší metody práce s Internetem, textem, grafikou a moderním programovacím jazykem. Uvědomí si nutnost dalšího vzdělávání a sebevzdělávání. Získávají, třídí a hodnotí informace z různých elektronických zdrojů. Tyto osvojené dovednosti potom využívají v dalších předmětech. Žáci důsledně dodržují zásady ochrany autorských práv, ochrany osobních údajů a dat, zásady bezpečnosti a hygieny práce. Prohloubí své schopnosti prezentovat a obhajovat výsledky své práce. Dokáží pracovat individuálně i ve skupinách i na rozsáhlejších projektech. Při práci jsou šetrní k životnímu prostředí, šetří energií, časem i spotřebním materiálem.

Jednotlivé kompetence a zdroje jejich získávání

Kompetence komunikativní

Žáci užívají výpočetní techniku ke komunikaci, vytváří a obhajují prezentace, tisknou texty a další materiály jako výstupy i pro další předměty.

Kompetence pracovní

Samo užívání výpočetní techniky, tvorba prezentací, textů, databází, tvorba www stránek a programů, práce ve skupině při rozsáhlejších projektech.

Kompetence k učení

Získávání a ověřování informací z různých zdrojů, další práce s nimi, práce s nápovědou u programů a s odbornou literaturou.

Kompetence k řešení problémů

Syntetizování vědomostí a dovedností z jednotlivých vyučovacích předmětů a z Informatiky, vyhledávání informací a jejich ověřování, ověřování správnosti řešení.

Kompetence sociální a personální

Spolupráce na projektech, ohled na životní prostředí při práci s moderními technologiemi, využívání moderních komunikačních metod při dodržování zásad přiměřené bezpečnosti.

Rozvržení učiva

Kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Žák automatizuje proces zadávání dat a interakci s digitálním rozhraním tak, aby minimalizoval technickou zátěž při tvorbě obsahu. • Žák uplatňuje platné typografické a technické normy s cílem zajistit profesionální úroveň a přehlednost svých digitálních výstupů. • Žák technicky vypracovává dokumenty osobního a úředního charakteru v souladu s profesními standardy digitální komunikace.	Metody plynulého a přesného zápisu; adaptivní nácvik svalové paměti; ergonomie digitálního pracoviště a prevence fyzické zátěže. Aktuální norma pro úpravu písemností a grafickou komunikaci (ČSN 01 6910); pravidla psaní interpunkce, zkratek a speciálních znaků. Formální náležitosti a technická struktura digitálních písemností; práce s šablonami; export a distribuce dokumentů (např. žádost, životopis, plná moc).	ČJL: Technická realizace písemností v součinnosti s funkční stylistikou. Osobnostní rozvoj: Seberegulace, soustředění a rozvoj motorických dovedností. Informační gramotnost: Dodržování formálních pravidel jako součást profesionální identity.
• Žák uplatňuje strategie pro zefektivnění individuálních pracovních postupů a využívá digitální nástroje k vlastnímu sebevzdělávání.	Práce v cloudových platformách pro rozvoj digitálních dovedností; analýza osobních statistik; optimalizace individuálního workflow.	Výchova k volbě povolání: Schopnost formální digitální sebeprezentace.
• Databáze – žák ovládá základní pojmy (atributy, záznamy, klíče, datové typy, relace), základy teorie databází, osvojí si principy návrhu databáze, pro dotazy a jejich úpravy využívá jazyk SQL.	Práce s databázovým programem	Kompetence k učení: Využívání moderních metod pro zefektivnění vlastní práce.

1. A

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Žák automatizuje proces zadávání dat a interakci s digitálním rozhraním tak, aby minimalizoval technickou zátěž při tvorbě obsahu. • Žák uplatňuje platné typografické a technické normy s cílem zajistit profesionální úroveň a přehlednost svých digitálních výstupů. • Žák technicky vypracovává dokumenty osobního a úředního charakteru v souladu s	Metody plynulého a přesného zápisu; adaptivní nácvik svalové paměti; ergonomie digitálního pracoviště a prevence fyzické zátěže. Aktuální norma pro úpravu písemností a grafickou komunikaci (ČSN 01 6910); pravidla psaní interpunkce, zkratek a speciálních znaků. Formální náležitosti a technická struktura digitálních písemností; práce s šablonami; export a distribuce dokumentů (např. žádost, životopis, plná moc).	ČJL: Technická realizace písemností v součinnosti s funkční stylistikou. Osobnostní rozvoj: Seberegulace, soustředění a rozvoj motorických dovedností. Informační gramotnost: Dodržování formálních pravidel jako součást profesionální identity.

profesními standardy digitální komunikace. • Žák uplatňuje strategie pro zefektivnění individuálních pracovních postupů a využívá digitální nástroje k vlastnímu sebevzdělávání. • Databáze – žák ovládá základní pojmy (atributy, záznamy, klíče, datové typy, relace), základy teorie databází, osvojí si principy návrhu databáze, pro dotazy a jejich úpravy využívá jazyk SQL.	Práce v cloudových platformách pro rozvoj digitálních dovedností; analýza osobních statistik; optimalizace individuálního workflow. Práce s databázovým programem	Výchova k volbě povolání: Schopnost formální digitální sebeprezentace. Kompetence k učení: Využívání moderních metod pro zefektivnění vlastní práce.

Sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Žák ovládá moderní objektově orientovaný programovací jazyk a využívá jeho znalost pro pochopení principů maker v kancelářských programech a scriptů v kódu www stránek	Práce s příslušným programovým vybavením	MV, OSV Přesah do matematiky
• Žák vytváří www stránky s použitím jazyku HTML, používá styly CSS a scripty	Práce s příslušným programovým vybavením	Přesah do výtvarné výchovy
• Žák ovládá práci multimédií na pokročilé úrovni. Vytváří grafiku, videa a animace	Práce s příslušným programovým vybavením	Přesah do estetické výchovy
• Žákovi jsou jasné základní principy fungování běžného hardwaru a počítačových sítí. Má obecnou povědomost o historii informatiky a výpočetní techniky.	Základní principy práce a fungování hardwaru, historie informatiky a výpočetní techniky	Přesah do matematiky a fyziky
• Jsou mu jasné právní i sociální aspekty používání moderní komunikační a výpočetní techniky		Přesah do ZSV

2. A

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Žák se seznámí s moderním objektově orientovaným programovacím jazykem a využívá jeho znalost pro pochopení principů maker v kancelářských programech	Práce s příslušným programovým vybavením	MV, OSV Přesah do matematiky
• Žák vytváří www stránky s použitím jazyku HTML, používá styly CSS	Práce s příslušným programovým vybavením	Přesah do výtvarné výchovy
• Žák ovládá práci s multimédii. Vytváří grafiku, videa a animace	Práce s příslušným programovým vybavením	Přesah do estetické výchovy
• Žákovi jsou jasné základní principy fungování běžného hardwaru a počítačových sítí. Má obecnou povědomost o historii informatiky a výpočetní techniky.	Základní principy práce a fungování hardwaru, historie informatiky a výpočetní techniky	Přesah do matematiky a fyziky
• Jsou mu jasné právní i sociální aspekty používání moderní komunikační a výpočetní techniky		Přesah do ZSV

Dodatek k ŠVP: Rozvoj digitální kompetence

Rozvoj digitální kompetence je zajištěn napříč předměty. Tento dodatek upravuje učební plán vybraných předmětů v souladu s revizí RVP G (2022) a definuje zapojení digitálních kompetencí do výuky.

Předmět	Oblast rozvoje digitální kompetence	Konkrétní příklady činností
Český jazyk a literatura	Pokročilá tvorba textu	Žák píše a formátuje texty, využívá online slovníky a jazykové příručky, tvoří prezentace o přečtených knihách, využívá online portály (umimeto.cz, mojecestina.cz) Žák ovládá typografická pravidla, využívá revize a sdílení dokumentů, kriticky hodnotí mediální sdělení a dezinformace. Žák respektuje licence a dodržuje autorská práva, ověřuje si zdroje. Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Matematika	Modelování a simulace	Žák řeší komplexní úlohy s využitím matematického softwaru (GeoGebra, Excel), pracuje s online portály (Microsoft Math Solver, umimeto.cz), modeluje finanční gramotnost (hypotéky, úroky). Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Fyzika/ Chemie	Sběr a analýza dat	Žák v hodinách pracuje s digitálními materiály (prezentace, sdílené dokumenty) a vytváří je, spravuje a publikuje (prezentace, referáty, seminární práce). Při laboratorní výuce vede učitel žáky k pořizování dokumentace pokusů a zpracování laboratorních protokolů v digitální podobě. Žák používá digitální měřicí přístroje (senzory teploty, pH), zaznamenává data do tabulek a vyhodnocuje je pomocí grafů. Fy - pracuje s online portály (Fyzika Online, Realisticky.cz), Onlineschool.cz), procvičovací portály (Umimefakta.cz, Škola s nadhledem) a popularizační webové stránky (např. od ČT nebo e-

Předmět	Oblast rozvoje digitální kompetence	Konkrétní příklady činností
		fyzika.cz, Fyzikální kabinet) CH - pracuje s online portály chemieprospoluzaky.cz s řešenými příklady, Umíme to, videa na Stream.cz/vyuka-chemie a chemicke-vypocty.cz pro procvičování výpočtů. PhET University of Colorado, Chemie bez laboratoře . Žák využívá počítačem podporované experimenty, zpracovává velké soubory dat, modeluje fyzikální jevy v simulacích. Žák využívá programy pro vizualizaci molekul a 3D struktur, pracuje s odbornými online databázemi. Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Biologie	Vizualizace a modelování	Žák v hodinách pracuje s digitálními materiály (prezentace, sdílené dokumenty) a vytváří je, spravuje a publikuje (prezentace, referáty, seminární práce). Při laboratorní výuce vede žáky k pořizování dokumentace pokusů a zpracování laboratorních protokolů v digitální podobě Žák vyhledává informace o organismech, pracuje s digitálním mikroskopem a aplikacemi na určování přírodnin (např. PlantNet). Pracuje s online portály umimeto.cz) Žák využívá programy pro vizualizaci molekul a 3D struktur, pracuje s odbornými online databázemi. Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Zeměpis	Geoinformatika	Žák v hodinách pracuje s digitálními materiály (prezentace, sdílené dokumenty) a vytváří je, spravuje a publikuje (prezentace, referáty, seminární práce). Žák respektuje licence a dodržuje autorská práva, ověřuje si zdroje. Žák pracuje s mapovými portály (Mapy.cz, Google Maps), s daty katastru nemovitostí, využívá GPS navigaci nebo GIS pro lokalizaci míst. Využívá geoportály např. (zachranzemepis.cz/ arcgis.com).

Předmět	Oblast rozvoje digitální kompetence	Konkrétní příklady činností
		Žák analyzuje data v prostředí GIS, interpretuje satelitní snímky, pracuje s demografickými daty online. Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
ZSV	Mediální gramotnost a právo	Žák využívá a rozvíjí své znalosti v digitální oblasti a díky výkladu, tvorbě projektů a práci na problémových úlohách se učí s nabytými informacemi vhodně pracovat tedy vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah a volit k tomu postupy a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu a zároveň reflektovat rizika spojená s jejich využíváním (kyberšikana, fake news), chrání své osobní údaje a digitální identitu. Pracuje s online portály (skolasnadhledem.cz, umimeto.cz). Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Dějepis	Práce s digitálními archivy	Žák v hodinách pracuje s digitálními materiály (prezentace, sdílené dokumenty) a vytváří je, spravuje a publikuje (prezentace, referáty, seminární práce, časové osy). Žák respektuje licence a dodržuje autorská práva, ověřuje si zdroje, umí vyhledat historické prameny v digitálních archivech. Využívá portály jako např. dejepis.com, dejepis21.cz, umimeto.cz, historylab.cz aj. Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Cizí jazyky	Kolaborace a prezentace	Žáci jsou vedeni k aktivnímu využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb. Žáci zvládají práci s digitálními daty a obsahem (získávání, tvorba, správa, sdílení a publikace, posuzování) za využití vhodných prostředků, způsobů a postupů (kritické myšlení, respektování licencí a dodržování autorských práv, ověřování zdrojů).

Předmět	Oblast rozvoje digitální kompetence	Konkrétní příklady činností
		Žák využívá překladače a online slovníky (Lingea Lexicon), komunikuje v cizím jazyce přes digitální platformy (MS Teams, ChatGPT), využívá portály pro výuku cizích jazyků (helpforenglish.cz/, learngerman.de aj.), natáčí krátká videa/audio v cizím jazyce. Žák je veden ke skupinové komunikaci a spolupráci přes digitální platformu (MS Teams, Google Workspace – odevzdávání samostatných prací, sdílení práce, hodnocení).
Hudební výchova	Tvorba digitálního obsahu	Žák aktivně využívá digitálních technologií při poslechu i hudební produkci v hodinách - pracuje s hudebním softwarem (notace, stříhání zvuku), nahrává a upravuje zvukové záznamy (musescore.com). Žák pracuje s online hudebními archivy a streamovacími službami pro vyhledávání a porovnávání skladeb. Žák experimentuje s hudební tvorbou v jednoduchém digitálním prostředí (např. BandLab, Chrome Music Lab), využívá přednastavené smyčky a virtuální nástroje k tvorbě vlastních hudebních motivů. Žák kriticky pracuje s hudebními daty, vyhledává informace o autorech a dílech v odborných internetových databázích a rozlišuje mezi různými typy zvukových formátů. Žák dodržuje licenční podmínky a respektuje autorská práva při sdílení hudebního obsahu a správně cituje digitální zdroje (odkazy na nahrávky a noty).
Výtvarná výchova	Tvorba digitálního obsahu	Žák využívá grafické editory pro úpravu fotografií, tvorbu koláží nebo digitální malbu. (Canva), pracuje a inspiruje se portaly (vytvarnavyuka.cz). Žák kriticky pracuje s uměleckými daty, vyhledává informace o autorech a dílech v odborných internetových databázích. Žák dodržuje licenční podmínky a respektuje autorská práva.
Tělesná výchova	Zdraví a technologie	Žák využívá aplikace pro monitorování sportovních aktivit (chytré hodinky, krokoměry) a vyhodnocuje svůj pokrok.

Předmět	Oblast rozvoje digitální kompetence	Konkrétní příklady činností
		Žák využívá digitální technologie k orientaci v terénu: pracuje s mapovými podklady při outdoorových aktivitách, plánuje trasy a odhaduje jejich náročnost. Žák využívá digitální technologie k orientaci v terénu: pracuje s mapovými podklady při outdoorových aktivitách, plánuje trasy a odhaduje jejich náročnost.

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Hudební výchova navazuje svým obsahem a cíli na hudební výchovu nižšího stupně gymnázia a základní školy. Estetická výchova je povinný vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku. Žáci si volí mezi oborem hudebním a výtvarným. Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat a pronikat do podstaty hudby. V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud. Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Reflexe obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vlastního názoru na vnímaná umělecká díla.

V předmětu Hudební výchova průběžně realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Časové vymezení předmětu:

ročník	1. (5.)	2.(6.)	3.(7.)	4.)
hodinová dotace	2	2	0	0

Organizační vymezení předmětu:

Výuka bude realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně – pohybové aktivity, dále formou projektů a výchovných koncertů realizovaných v koncertních sálech či divadlech.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.

Kompetence k řešení problémů

- žák uplatňuje při řešení problému vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice.

Kompetence komunikativní

- žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- žák efektivně využívá moderní informační technologie
- žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.

Kompetence sociální a personální

- žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- žák projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých,

Kompetence občanská

- žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děle v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

Kompetence k podnikavosti

- žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě.

Rozvržení učiva

Kvinta, 1.ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák: • si uvědomuje si význam hudby a umění v životě člověka a dokáže popsat jejich různé funkce • orientuje se v základních hudebních stylech a žánrech současné hudby • rozpoznává základní hudebně výrazové prostředky, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu, rozpozná hudební nástroje • využívá dle svých možností a dle vybavení školy jednoduché hudební nástroje ke svému projevu • diskutuje o hudbě jako prostředku komunikace, identity a společenského vyjádření, formuluje svůj názor na slyšenou hudbu • uvědomuje si vliv médií, hudebního průmyslu a moderních technologií na vznik a šíření hudby • seznamuje se s možnostmi využití technologií (nahrávací technika, tvorba pomocí digitálních či analogových nástrojů, AI, internet) v hudbě • vnímá hudbu v širších kulturních a společenských souvislostech • rozpoznává souvislosti mezi současnou hudbou a jejími historickými kořeny • využívá základní pěvecké návyky a zásady hlasové hygieny • uplatňuje své rytmické, intonační a interpretační schopnosti při hudebních činnostech • reaguje na dirigentské gesto, vnímá souvislost mezi pohybem a hudbou, zná základní taneční kroky •	**Hudba současnosti a její funkce** • populární hudba a její žánry • filmová, scénická a herní hudba • hudba v médiích a reklamě • hudební průmysl a komercializace hudby • digitální technologie a umělá inteligence v hudbě **Kořeny současné hudby** • jazz a blues • rocková a populární hudba 20. století • vybrané osobnosti a hudební směry • vlivy starší hudby na současnou tvorbu • základní skladatelské směry 20. století • hudba postromantismu a vrcholného romantismu, skladatelské národní školy • nauka o hudebních nástrojích • lidová hudba **Hudebně výrazové prostředky** • melodie • rytmus a tempo • harmonie • dynamika • barva zvuku • hudební forma a struktura skladby **Hudební činnosti** • hlasová výchova a hlasová hygiena • jednohlasý, případně jednoduchý vícehlasý zpěv • rytmická a intonační cvičení • pohybová cvičení • poslechové činnosti spojené s reflexí hudebního díla • jednoduché instrumentální a improvizační činnosti	D, ZSV, VV, ČjL, IT, základy HN v ZUŠ D, Z, ZSV, VV, ČjL, F základy HN v ZUŠ ZSV, Bi, Fy, základy HN v ZUŠ

Sexta, 2.ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák: • se orientuje ve vývoji hudby od současnosti ke starším historickým obdobím • rozlišuje charakteristické znaky vybraných hudebních slohů a stylových období • chápe souvislosti mezi vývojem hudby a historickým, kulturním a společenským prostředím • porovnává hudební díla různých epoch a vyhledává jejich společné a odlišné znaky • rozpoznává proměny hudebního jazyka v oblasti melodie, harmonie, rytmu a hudební formy • popisuje hudební dílo v kontextu doby jeho vzniku • dokáže v hudebním díle nalézt projevy nesoucí netoleranci, rasismus a xenofobii, dokáže upozornit na zneužití hudby • uvědomuje si proměny role skladatele, interpreta a posluchače v různých historických obdobích • orientuje se v základních hudebních formách a principech vícehlasu • rozpoznává vztahy mezi artificiální a nonartificiální hudbou • vytváří si vlastní názor na hudební díla a dokáže jej obhájit v diskusi • využívá své dosavadní pěvecké, rytmické, intonační i pohybové dovednosti při hudebních aktivitách • pojmenuje základní zásady stylové interpretace • vnímá hudbu jako součást kulturního dědictví a	**Vývoj hudby a stylová období** • hudba 19. století • klasicismus, rokoko • baroko • renesance • středověká hudba a počátky evropské hudební kultury • dochované starověké hudebně-kulturní památky • lidová hudba **Proměny hudebního jazyka** • vývoj melodie a harmonie • monodie a polyfonie • vývoj hudebních forem • proměny hudebního myšlení v jednotlivých obdobích **Hudba a společnost** • funkce hudby v různých historických obdobích • hudba duchovní a světská • hudba jako součást kulturní identity • hudba a společenské změny • proměna postavení skladatele, interpreta a posluchače **Hudební druhy a formy** • vokální a instrumentální hudba • jednoduché hudební formy • polyfonní hudba • hudba scénická a programní **Hudební činnosti** • vícehlasý zpěv • intonační a rytmická cvičení • poslechové činnosti spojené s analýzou hudebního díla • práce s hudebním zápisem	D, Z, ZSV, VV, ČjL, základy HN v ZUŠ, D, Z, ZSV, VV, ČjL, IT základy HN v ZUŠ, D, Z, ZSV, VV, ČjL, základy HN v ZUŠ, D, Z, F, Bi, ZSV, VV, ČjL, základy HN v ZUŠ,

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
společenské komunikace	• jednoduché improvizační a interpretační činnosti • reflexe a diskuse o hudebních dílech a jejich kontextu	

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové a časové vymezení

Estetická výchova – výtvarná navazuje svým obsahem a cíli na výtvarnou výchovu nižšího stupně gymnázia a základní školy. Estetická výchova je povinný vyučovací předmět v 1. a 2. ročníku. Žáci si volí mezi oborem hudebním a výtvarným. Výuka probíhá ve dvou hodinách týdně.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, recepce a interpretace – hodnocení. Směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, k rozvoji estetického vnímání jedince, k jeho kultivovanosti, k rozšíření orientace v dějinách umění i v současném uměleckém dění. Tato výchova integruje všechna průřezová témata. Tato témata prolínají celou výukou jak v motivačních částech hodin, tak při vlastní práci či hodnocení a interpretaci, proto nejsou řazena ke konkrétním výstupům. Největší význam má tedy tento předmět pro rozvoj osobnosti - snaží se rozvíjet kreativitu žáka, jeho osobní hodnoty, postoje, názory na vkus a módní trendy společnosti. Tento předmět čerpá a je spjat i s ostatními druhy umění, například s hudbou, literaturou či filmem. Důležitou roli hraje i příroda jako největší inspirativní zdroj. Pracuje s obrazy, skulpturami, užitou tvorbou, designem, architekturou, stylem oblečení. Upozorňuje na nová média ve výtvarném umění i intermediální vyjádření. Součástí je také návštěva galerií, muzeí a výstav. Jelikož je tato nabídka v Chotěboři omezená, jsou návštěvy výstav doporučovány individuálně nebo zařazeny do programu exkurzí a školních výletů. Cílem zůstává rozvoj smyslové citlivosti, schopnost reflexe umění a uplatnění subjektivity žáka.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáka k tomu, aby si sám pracovní činnost rozvrhl a organizoval
- osvojování si důležitých poznatků pro pochopení významu a přínosu výtvarného umění pro život
- umění přijímat ocenění, radu i kritiku

- seznamování s dalšími obory umění
- sledování aktuálního dění v kultuře a umění

Kompetence k řešení problémů

- využití různých postupů, variant a způsobů řešení
- rozvíjení experimentálního přístupu a alternativních řešeních vedoucích k originalitě
- porovnání kladů a záporů jednotlivých variant řešení

Kompetence komunikativní

- pochopení výtvarného díla jako prostředku komunikace
- užívání odborných pojmů pří debatách o umění, při hodnocení a interpretaci děl
- vhodný způsob prezentace své práce před publikem
- vytvoření vlastního názoru na umění a kulturu a umět tento názor obhájit

Kompetence sociální a personální

- schopnost sebereflexe při realizaci vlastních záměrů
- schopnost pracovat ve skupině, týmu
- udržovat a vytvářet hodnotné mezilidské vztahy založené na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- uvědomovat si důležitost spolupráce a tvůrčí podnětné atmosféry při dosahování společných cílů

Kompetence občanská

- vnímání kulturních a duchovních hodnot
- respektování různorodosti hodnot a názorů, postojů jednotlivých kultur a ostatních lidí
- kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí – inspirace pro uměleckou tvorbu
- uvědomění si hodnot a významu kulturního dědictví, tradic a lidových zvyků

Kompetence k podnikavosti

- uplatňování proaktivního přístupu, vlastní iniciativy a tvořivosti
- využití nových médií a nových prostředků při hledání cesty vedoucí k originalitě

Rozvržení učiva

Kvinta, 1.ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák : • rozpoznává specifičnost různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními uplatňovanými v běžné komunikaci • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě	uvědomování si specifičnosti různých vizuálně obrazných prostředků výběr vhodných prostředků a jejich kombinace k vyjádření vlastních představ, myšlenek, pocitů, vjemů – kresba, malba, koláž, objekt, instalace, experimentální tvorba uvědomování si vlastní subjektivity, osobně důležitých témat vlastní tvorba, prohloubení prožitku z výtvarné činnosti – hledání řádu – racionální abstrakce, kontrast mezi optickou podobou skutečnosti a její abstrakcí vnímání a interpretace vlastní i umělecké produkce umělecký proces a jeho vývoj, historické proměny – vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků – první otisky člověka do světa a světa do člověka vliv hierarchie a změny myšlení na výtvarný projev racionální a citová složka ve vývoji jednotlivých uměleckých slohů tvar a prostor v architektuře vlastní aktivita, proměnlivost obrazu v čase, stopy člověka v krajině, vytváření“ svého“ prostředí – bytová kultura	OSV uvědomit si a respektovat přirozenost a hodnotu rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka uvědomit si hodnotu lidské spolupráce, umět spolupracovat, tvořit kvalitní mezilidské vztahy rozvoj vnímání všemi smysly schopnost vnímat věci i jinak - rozvoj kreativity, originalita přístupu k výtvarným řešením při hodnocení vlastních děl umět přijímat chválu i kritiku VMEGS být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, chápat je jako obohacení života, učit se porozumět odlišnostem respektovat odlišné názory a pohledy jiných lidí na svět, vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví MKV vlastní kulturní identita, tradice, zvyky, obyčeje vnímat multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování různých etnik ENV oceňovat hodnotu přírody a krajiny, příroda jako zdroj inspirace ochrana životního prostředí, správné chování člověka k přírodě oslava Dne Země, estetika prostředí – náš životní styl, ochrana kulturních

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
		památek

Sexta, 2.ročník

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
Žák : • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku, snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě • objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti	návštěvy kulturních akcí, galerií, divadel, koncertů specifika umění jako specifická reflexe světa, řeč uměleckého díla interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta vlastní tvorba – návrhy výtvarných řešení a pojednání, hodnocení vlastní práce, interpretace svého díla i uměleckých reprodukcí prohloubení prožitku z výtvarné činnosti, působení na různé smysly, ověřování si komunikačních účinků výběr vhodných prostředků a jejich kombinace k vyjádření vlastních představ výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku – experimentální kresba, experimentální malba, fotografie, digitální fotografie, koláž, objekt, asambláž, kombinovaná technika, užitá tvorba- moderní design nástup umělecké avantgardy 1. poloviny 20.století – celistvost a rozklad tvaru, proměnlivost obrazu v čase, tvůrčí potenciál podvědomí, reakce na válku, relativita barevného vidění kontrast mezi optickou podobou skutečnosti a její maximální abstrakcí 2.polovina 20.století - osvobození obrazu od zobrazování viditelného, figurace a nefigurace, vznik a uplatnění symbolu, slovo a obraz, zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby, stopy člověka v krajině, akce jako pohyblivé stanoviště diváka, vliv reklamy a médií na umění, role počítačů v umělecké tvorbě, intermediální tvorba, hranice umění a neumění	MV využití médií jako nového prostředku vyjadřování v umění; estetická a výtvarná stránka mediálního sdělení – prezentace, www-stránky; sledování kulturních nabídek a programů galerií a muzeí OSV uvědomit si a respektovat přirozenost a hodnotu rozmanitosti projevů života, kultury a každého jednotlivého člověka rozvíjet sebedůvěru a zodpovědnost a využít své schopnosti; uvědomovat si své osobní kvality, dovednosti, úspěchy a potenciál a hodnotit je uvědomit si hodnotu lidské spolupráce, umět spolupracovat, tvořit kvalitní mezilidské vztahy umět přijímat chválu i kritiku při hodnocení vlastních prací VMEGS být vnímavý ke kulturním rozdílnostem, chápat je jako obohacení života, učit se porozumět odlišnostem; respektovat odlišné názory a pohledy jiných lidí na svět, vnímat, respektovat a ochraňovat hodnoty světového a evropského kulturního dědictví; srovnávat odlišnosti a shodnosti kultury a životního stylu v Evropě a ve světě MKV uvědomit si svou vlastní kulturní identitu, kulturní tradice, obyčeje, zvyky vnímat multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování různých etnik ENV oceňovat hodnotu přírody jako zdroj inspirace, ochrana přírody

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v rámci výuky i mimo školu. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, rychlé rozhodování, organizační schopnosti a nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Časové, obsahové a organizační vymezení realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP. Do TV jsou integrovány tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů a Spolupráce a soutěž z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova z RVP a tematický okruh Media a mediální produkce z průřezového tématu Mediální výchova z RVP.

Tělesná výchova je vyučována od pátého ročníku osmiletého studia (resp. prvního ročníku čtyřletého studia) až po osmý ročník osmiletého studia (resp. do čtvrtého ročníku čtyřletého studia) vždy dvě hodiny týdně. Výuka chlapců a děvčat probíhá zvlášť. Žáci celého ročníku mají vyučovací hodiny tělesné výchovy ve stejný čas a dělí se do tří skupin. Při výuce je přihlíženo k individuálním fyzickým předpokladům žáků.

Pro pátý až osmý ročník osmiletého studia (první až čtvrtý ročník čtyřletého studia) je zařazen nepovinný předmět Sportovní hry se zaměřením například na atletiku, míčové hry.

Výuka probíhá v pronajatých prostorách – tělocvična, herna stolního tenisu a posilovna. Takto je vedena většinou od října do začátku května. Dle možností je využíváno zimního stadionu k výuce bruslení. V letních a podzimních měsících bývá využíván městský stadion, školní hřiště a lokality v okolí města vhodné ke sportování. Umožní-li počasí, bývá operativně zařazena výuka plavání v městské přehradě. Výuka je doplněna přednáškami a videoukázkami.

V pátém ročníku osmiletého studia a v prvním ročníku čtyřletého studia absolvují žáci lyžařský kurz na horách. V šestém ročníku osmiletého studia a v druhém ročníku čtyřletého studia je zařazen letní sportovní kurz.

Žáci se zúčastňují školských soutěží v atletice, orientačním běhu, sportovních hrách.

Do výuky je včleněno první hodinu v každém školním roce poučení o bezpečnosti, organizaci a prevenci úrazů, hygieně. V prvních dvou měsících je doplněno problematikou Ochrana člověka za mimořádných událostí.

V průběhu celého studia jsou žáci vedeni k aktivnímu pohybu i v mimoškolních činnostech, teoreticky poučeni o sportovním tréninku, relaxaci, regeneraci, správné výživě, přiměřenosti zátěže. Žák je veden tak, aby sport a TV se stal součástí jeho životního stylu, což je hlavním cílem výuky předmětu.

Klasifikace

Žáci budou klasifikováni komplexně v souladu s Učebními dokumenty a Klasifikačním řádem s přihlédnutím k individuálním tělesným předpokladům k pohybu a aktivnímu přístupu v rámci tělesné výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovně vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí, které vycházejí ze strategií popsaných na úrovni školy. Z nich se ve výuce předmětu Tělesná výchova nejčastěji uplatňují následující:

Kompetence k učení

- Naučit žáky efektivně si osvojovat nové pohybové dovednosti, motivovat je k tomu, aby své poznatky, zkušenosti a návyky užívali i mimo vyučování.
- Postupně zvyšovat podíl žáků na tvorbě nových dovedností a poznatků.
- Učitel pomocí vlastních ukázek vede žáka k samostatnému provedení nástupu a rozcvičení. Upozorňuje žáka na chyby při cvičení a dbá na správné provedení cviků.

Kompetence k řešení problémů

- Ukázkami a rozborem situací (popř. odstraňováním chybných řešení) vede učitel žáky k rychlému a pohotovému řešení ve hře popř. i v individuálních sportech

- Učitel nechává žáky rozhodovat při hrách.

Kompetence komunikativní

- Učitel instruuje žáky jak komunikovat při hře s ostatními spoluhráči. Rozvíjí komunikaci při rozboru herních situací

Kompetence personální a sociální

- Učitel organizuje soutěže a rozvíjí tak morálně volní vlastnosti žáků, učí žáky nést neúspěchy (ale i úspěchy!), střídáním žáků ve skupinách podporuje jejich zařazení do kolektivu, učí žáky nést zodpovědnost za výsledky vlastní a kolektivu a vede k jednání v rámci zásad fair-play s ohledem na dodržování pravidel, úcty k soupeři atd.

Kompetence občanské

- Učitel požadavkem striktního dodržování pravidel daných, či dohodnutých a úctou k dodržování zásad fair-play rozvíjí jednak morálně volní vlastnosti žáků, učí je ale také respektu před danými pravidly a předpisy běžnými i v občanském životě.

Kompetence k podnikavosti

- Žáci si připraví a zrealizují turnaje ve sportovních hrách.
- Žáci si turnaj řídí a vyhodnotí vítěze.

Rozvržení učiva

1.ročník a kvinta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Používá zásady bezpečného chování • Dbá na hygienu po sportovní činnosti • Dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních	Bezpečnost při TV	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – celková péče o vlastní zdraví
• Zná základní nápravné cviky	Cvičení pro správné držení těla s posilovacím účinkem Cvičení pro správné držení těla s protahovacím účinkem	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Dovede kotoul vpřed a vzad • Zvládá základní modifikace kotoulu vpřed a vzad	Metodická řada pro akrobatické prvky, Metodická řada pro přeskok, hrazda po čelo, kruhy, kladina	Spolupráce a soutěž

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Zvládá kotoul letmo odrazem z trampolínky • Zvládá stoj na lopatkách • Zvládá stoj na hlavě • Zvládá s dopomocí stoj na rukou (ve vazbě s kotoulem) • Předvede sestavu s určenými prvky • Zvládá jednoduché skoky s odrazem z trampolínky, roznožku přes kozu, skrčku • Zvládá houpání na kruzích • Dovede výmyk, přešvih • Zvládá různé druhy chůze na kladině, rovnovážné polohy, obraty		
• Dokáže spojit základní prvky s náčiním i bez náčiní do jednoduché sestavy za pomoci učitele	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou (cvičení s náčiním dle výběru – malé činky, švihadla, tyče, medicinbaly ..), aerobik , strečink	Využití hudby, videa
• Používá atletické názvosloví • Zvládá nízký a polovysoký start • Zvládá techniku běhu • Zvládá štafetovou předávku • Zvládne prvky pro nácvik skoku dalekého a vysokého	Atletika: běh do 100m, běh 800 m, štafetová předávka, skok daleký, skok vysoký Atletická rovinka, abeceda, starty, vytrvalostní běh	Ukázky atletického rozcvičení, testy
• Zvládá základní herní činnosti v basketbale • Zvládá základní způsoby odbití ve volejbale • Dovede předvést vybrané sportovní hry • Zvládá základní herní činnosti ve stolním tenise • Zná netradiční sportovní hry s využitím neobvyklých pomůcek	Pohybové a sportovní hry, základy volejbalu, základy basketbalu, fotbal, přehazovaná, ringo, florbal, drobné pohybové hry	Video – ukázka sportovních her Média a mediální produkce
• Usiluje o pozitivní změny ve svém životě související se zdravím • Pečuje o své zdraví • Zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, uplatňuje osvojené způsoby regenerace	Péče o zdraví, zdravá výživa, vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví	Přednáška Výchova ke zdraví
• Zvládá základní typy posilovacích cvičení	Posilovací cvičení	Návštěvy posilovny
• Dodržuje zásady pohybu v zimní krajině • Dodržuje zásady bezpečnosti při lyžování • Umí namazat běžecké a sjezdové lyže • Zvládá jízdu na vleku • Zvládá základní dovednosti na sjezdo-	Základy sjezdového výcviku, výzbroj a výstroj, první pomoc Doplňkové učivo – základy běžeckého výcviku, základy snowboardingu	Lyžařský kurz, délka jeden týden, video, přednášky media a mediální produkce

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
vých lyžích (případně na běžeckých lyžích nebo snowboardu) • Vyjmenuje složky záchranného systému a vysvětlí jejich úkol • Jmenuje čísla tísňového volání • Vyjmenuje obsah evakuačního zavazadla a zásady evakuace • Popíše, jak se zachová v případě požáru • Zvládá první pomoc při popáleninách, mdlobách, zasažení elektrickým proudem • Předvede fixaci poraněných kostí a kloubů	Záchranný systém (složky, jejich úkol), telefonní čísla, varovný signál, evakuace, evakuační zavazadlo, postup v případě požáru, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách první pomoc – krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem	Ochrana člověka za mimořádných událostí Výchova ke zdraví První pomoc

2.ročník a sexta

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Používá zásady bezpečného chování • Dbá na hygienu po sportovní činnosti • Dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních	Bezpečnost při TV	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – celková péče o vlastní zdraví
• Zná základní nápravné cviky	Cvičení pro správné držení těla s posilovacím účinkem Cvičení pro správné držení těla s protahovacím účinkem	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Dovede navázat kotoul vpřed a vzad • Zvládá modifikace kotoulu vpřed a vzad, zvládá kotoul letmo odrazem z trampolínky • Zvládá stoj na rukou – kotoul vpřed • Zvládá přemet stranou • Vytvoří vlastní sestavu s povinnými prvky • Zvládá roznožku přes kozu, skrčku, výmyk, přešvih, spád a vzepření jízdmo, • Zvládá houpání na kruzích s obraty, u záhupu seskok, svis vznesmo, překot vpřed, překot vzad • Zvládá různé druhy chůze na kladině s doprovodnými pohyby paží, rovnovážné polohy, obraty • Zvládá základní skoky na trampolíně	Metodická řada pro akrobatické prvky, Metodická řada pro přeskok, hrazda po čelo, kruhy, kladina, bradla, trampolína	Spolupráce a soutěž
• Dokáže pracovat s daným náčiním • Vytvoří krátkou sestavu	Rytmické a kondiční gymnastické	Využití hudby

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Používá atletické názvosloví • Zvládá nízký a polovysoký start • Zvládá techniku běhu • Zvládá průpravné činnosti pro vrh koulí a hod granátem • Zvládne prvky pro nácvik skoku dalekého a vysokého	činnosti s hudbou (cvičení s náčiním dle výběru – malé činky, švihadla, tyče, medicinbaly ..), aerobik , strečink Atletika: běh do 100m, běh 800 m, skok daleký, skok vysoký Atletická rovinka, abeceda, starty, vytrvalostní běh Vrh koulí, hod granátem	Natáčení sestav na video Média a mediální produkce Testy
• Orientuje se v přírodě podle mapy	Orientační běh	Mapa
• Zvládá základní přihrávky • Zvládá základní způsoby odbití ve volejbale • Zvládá základní herní činnosti ve stolním tenise • Zná netradiční sportovní hry s využitím neobvyklých pomůcek • Chová se při turnajích fair play	Pohybové a sportovní hry, základy volejbalu, základy basketbalu, fotbal, přehazovaná, ringo, florbal, drobné pohybové hry	Video – ukázka sportovních her
• Zvládá základní typy posilovacích cvičení	Posilovací cvičení	Návštěvy posilovny
• Zvládá jízdu na kole na silnici i v terénu ve skupině • Zná zásady bezpečnosti při cyklistice • Zná zásady bezpečnosti při jízdě na sportovních lodích • Zvládá jízdu na sportovních lodích • Orientuje se podle mapy • Dodržuje zásady pohybu v náročnějším terénu • Dodržuje základy ochrany krajiny	Cyklistika Jízda na sportovních lodích Práce s mapou Bezpečnost při pobytu v přírodě	Letní sportovní kurz délka pět dní, video, přednášky
• Vyjmenuje živelné pohromy, jejich příznaky • Jmenuje zásady jednání osob po vyhlášení nebezpečí • Zvládá první pomoc při popáleninách, mdlobách, zasažení elektrickým proudem • Předvede resuscitaci • Předvede fixaci poraněných kostí a kloubů	Živelné pohromy a zásady jednání osob po vyhlášení nebezpečí první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách první pomoc – krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem resuscitace	Ochrana člověka za mimořádných událostí Výchova ke zdraví První pomoc

3.ročník a septima

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Používá zásady bezpečného chování • Dbá na hygienu po sportovní činnosti • Dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních	Bezpečnost při TV	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – celková péče o vlastní zdraví
• Zná základní nápravné cviky	Cvičení pro správné držení těla s posilovacím účinkem Cvičení pro správné držení těla s protahovacím účinkem	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Dovede navázat kotoul vpřed a vzad • Zvládá modifikace kotoulu vpřed a vzad, zvládá kotoul letmo odrazem z trampolínky • Zvládá stoj na rukou – kotoul vpřed • Zvládá přemet stranou • Vytvoří vlastní sestavu s povinnými prvky • Zvládá roznožku přes kozu, skrčku, výmyk, přešvih, spád a vzepření jízdmo, • Zvládá houpání na kruzích s obraty, u záhupu seskok, svis vznesmo, překot vpřed, překot vzad • Zvládá různé druhy chůze na kladině s doprovodnými pohyby paží, rovnovážné polohy, obraty • Zvládá základní skoky na trampolíně • Dovede toč jízdmo vpřed s dopomocí, toč vzad s dopomocí • Dokáže pracovat s daným náčiním • Vytvoří krátkou sestavu	Metodická řada pro akrobatické prvky, Metodická řada pro přeskok, hrazda po čelo, kruhy, kladina, bradla, trampolína	Spolupráce a soutěž
• Dokáže vytvořit sestavu s daným náčiním	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou (cvičení s náčiním dle výběru – malé činky, švihadla, tyče, medicinbaly ..), aerobik , strečink	Využití hudby Natáčení sestav na video Média a mediální produkce
• Používá atletické názvosloví • Zvládá nízký a polovysoký start • Zvládá techniku běhu • Zvládá techniku vrhu koulí a hodu granátem, zvládá techniku skoku dalekého a vysokého	Atletika: běh do 100m, běh 800 m, skok daleký, skok vysoký Atletická rovinka, abeceda, starty, vytrvalostní běh Vrh koulí, hod granátem	Testy
• Orientuje se v přírodě podle mapy	Orientační běh	Mapa
• Zvládá základní přihrávky • Zvládá základní způsoby odbití ve volejbale • Zvládá základní herní činnosti ve stolním tenise	Pohybové a sportovní hry, základy volejbalu, základy basketbalu, fotbal, přehazovaná, ringo, florbal, drobné pohybové hry	Video – ukázka sportovních her

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Zvládá základní sportovní hry • Zná netradiční sportovní hry s využitím neobvyklých pomůcek • Chová se při turnajích fair play		
• Zvládá základní typy posilovacích cvičení	Posilovací cvičení	Návštěva posilovny
• Vysvětlí zásady chování při teroristickém činu • Popíše zásady chování při autonehodě • Předvede fixaci poraněných kostí a kloubů	Teroristická hrozba - zásady chování, anonymní telefonáty s hrozbou teroristického činu první pomoc – krvácení, poranění kostí a kloubů, popáleniny, mdloby, zasažení elektrickým proudem resuscitace	Ochrana člověka za mimořádných událostí Výchova ke zdraví První pomoc

4.ročník a oktáva

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Používá zásady bezpečného chování • Dbá na hygienu po sportovní činnosti • Dokáže poskytnout první pomoc při drobných poraněních	Bezpečnost při TV	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – celková péče o vlastní zdraví
• Vysvětlí význam jednotlivých cviků • Cviky provede	Využití nářadí a náčiní ve zdravotní TV	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Zvládá základní průpravné cviky pro přemet vpřed • Dovede sestavy na nářadí (prostná, hrazda, kruhy, kladina, trampolína..)	Metodická řada pro akrobatické prvky, Metodická řada pro přeskok, hrazda po čelo, kruhy, kladina, bradla, trampolína	Spolupráce a soutěž
• Dokáže vytvořit sestavu s daným náčiním	Rytmické a kondiční činnosti	Natáčení sestav, kontrola chyb, diskuse Média a mediální produkce
• Používá atletické názvosloví • Zvládá nízký a polovysoký start • Zvládá techniku běhu • Zvládá techniku vrhu koulí a hodu granátem • Zvládá techniku skoku dalekého a vysokého • Předvede štafetovou předávku	Atletika: běh do 100m, běh 800 m, skok daleký, skok vysoký Atletická rovinka, abeceda, starty, vytrvalostní běh Vrh koulí, hod granátem	testy
• Orientuje se v přírodě podle mapy	Orientační běh	Mapa

Ročníkové výstupy	Učivo	Průřezová témata, kontexty a přesahy, další poznámky
• Zvládá základní přihrávky • Zvládá základní způsoby odbití ve volejbale • Zvládá základní herní činnosti ve stolním tenise • Zvládá základní sportovní hry • Zná netradiční sportovní hry s využitím neobvyklých pomůcek • Chová se při turnajích fair play • Má vlastní přehled o hrách, je schopen zorganizovat a řídit hru	Pohybové a sportovní hry, základy volejbalu, základy basketbalu, fotbal, přehazovaná, ringo, florbal, drobné pohybové hry	
• Zvládá základní typy posilovacích cvičení	Posilovací cvičení	Návštěva posilovny

Sportovní hry

(Nepovinný předmět, o otevření předmětu pro daný školní rok rozhodne ředitel školy)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět je zaměřen na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Je součástí vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Tělesná výchova plní ve vzdělávání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Další její význam je v rozvoji pohybových dovedností i v kultivaci pohybu, především pak v poznávání možností rozvoje zdravotně orientované zdatnosti. Její úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- vede žáky k samostatnosti, ke konkrétnímu posouzení získaných dovedností
- vede žáky k rozvoji vůle a k překonávání překážek
- vede žáky k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činností a zapojujeme je do řešení problémových situací

Kompetence sociální a personální

- vede žáky ke spolupráci a respektování společně dohodnutých pravidel
- vede žáky k sebeovládání a vzájemném respektu

Kompetence občanské

- vede žáky k respektování individuality druhého
- vede žáky k pomoci druhému člověku a k zodpovědnému chování

Výstupy:

- žák zvládá převážně herní činnost jednotlivce
- volí odpovídající sportovní oblečení
- seznamuje se s pravidly sportovních her
- dodržuje pravidla fair play
- zná a dodržuje pravidla bezpečnosti
- rozvíjí zdravou soutěživost

REALIZACE VÝUKY

Sportovní hry patří do nabídky nepovinných předmětů pro žáky všech ročníků s časovou dotací 2 hodiny týdně, výuka bude realizována ve sportovní hale.

ZAMĚŘENÍ SPORTOVNÍCH HER

FLORBAL - nácvik herních činností jednotlivce, herních kombinací, řízená hra, cvičná utkání, účast ve sportovních soutěžích, reprezentace školy

Volitelné předměty

Volitelný předmět 1, Volitelný předmět 2

(DVOULETÉ PŘEDMĚTY), ŽÁK VOLÍ DVA PŘEDMĚTY Z NABÍDKY:

- Seminář z anglického jazyka,
- Seminář z německého jazyka,
- Deskriptivní geometrie,
- Latina,
- Ruský jazyk,
- Vybrané kapitoly z matematiky,
- Společenské vědy,
- Seminář z biologie a chemie (jednoletý kurs, v posledním ročníku Seminář z biologie a Seminář z chemie).

Volitelný předmět 3, Volitelný předmět 4, Volitelný předmět 5

(JEDNOLETÉ PŘEDMĚTY), ŽÁK VOLÍ TŘÍ PŘEDMĚTY Z NABÍDKY:

- Seminář z matematiky,
- Seminář z fyziky,
- Seminář z chemie,
- Seminář z biologie,
- Seminář ze zeměpisu,
- Seminář z českého jazyka a literatury,
- Seminář z dějepisu,
- Společenskovědní seminář,
- Informatika,
- Logika,
- Dějiny 20. století.

Učební osnovy volitelných předmětů jsou zpracovány jako příloha ŠVP Gymnázia Chotěboř, škola reaguje na aktuální nabídku volitelných předmětů.

Nepovinné předměty:

Učební osnovy jsou zpracovány jako příloha ŠVP Gymnázia Chotěboř, škola reaguje na aktuální poptávku, mohou být otevřeny další nepovinné předměty.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

Způsoby hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází ze stanovených cílů a kritérií, jimiž lze činnost měřit. Na tomto základě může také žák sám hodnotit svou práci. Soustředíme se na co nejčetnější zpětnou vazbu. Hodnocení žáka postihuje především očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oborech, respektive ve vyučovacích předmětech, zároveň se vztahuje i k utváření klíčových kompetencí.

Hodnocení žáka bude prováděno klasifikací, chování je hodnoceno odděleně od vyučovacích předmětů.

Jednou z doplňkových možností hodnocení práce žáků je vytvoření „žákovského portfolia." Jedná se o shromáždění různých podkladů (materiálů), které podchycuje dovednosti a vědomosti žáka. S vědomím a souhlasem žáka se takto shromažďují jen ty práce, ze kterých je zřejmé úplné či částečné zvládnutí tématu, úkolu aj. Žáci mohou toto portfolio obohacovat i o osobní poznatky, případně o úspěšnou mimoškolní činnost. Zvláště významné je vytvoření tohoto portfolia u těch žáků, u kterých chybí vnitřní motivace k učení.

Pro hodnocení žáků má škola vypracovánu vnitřní směrnici „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (KLASIFIKAČNÍ ŘÁD Gymnázia Chotěboř)", která je zveřejněna na www stránkách školy (www.gch.cz). Směrnice stanoví jednotné zásady pro:

- Pravidla hodnocení a klasifikace
- Zásady klasifikace
- Pravidla pro sebehodnocení žáků
- Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci
- Kritéria klasifikace prospěchu
- Klasifikace chování
- Výchovná opatření
- Hodnocení a klasifikace maturitní zkoušky
- Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Hodnocení a klasifikace nadaných žáků

- Individuální vzdělávací plán

Kritéria hodnocení

Zpracováno ve vnitřní směrnici „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“ (KLASIFIKAČNÍ ŘÁD Gymnázia Chotěboř)

1. Pravidla hodnocení a klasifikace

1. 1. Stupně prospěchu a celkový prospěch

Prospěch žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem je na vysvědčení vyjádřeno klasifikací (stupněm prospěchu):

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Chování žáka

V denní formě vzdělávání se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí klasifikačními stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Při hodnocení těmito stupnicemi jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí (za klasifikační období) se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)

- neprospěl(a)

Žák je hodnocen stupněm

- *prospěl(a) s vyznamenáním*, není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem horší než 2 (chvalitebný), průměrný prospěch ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není horší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm 1 (velmi dobré),
- *prospěl(a*), není-li klasifikace v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný),
- *neprospěl(a)*, je-li klasifikace v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem vyjádřena stupněm 5 (nedostatečný).

Postup do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se nehodnotí.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně
- b) pracoval(a)

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

1.2. Výstupní hodnocení

1. V posledním roce plnění povinné školní docházky (KVARTA) vydá škola žákovi výstupní hodnocení.
2. Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, dále pak vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání, o předpokladech pro další vzdělávání nebo uplatnění, o chování v průběhu povinné školní docházky a dalších významných skutečnostech v jeho vzdělávání.
3. Vypracováním výstupních hodnocení je pověřen třídní učitel. Předkládá je ke schválení a podpisu řediteli školy a na konci 1. pololetí příslušného školního roku je vydává žákům své třídy. V případě, že žák podal přihlášku na střední školu, kde je součástí přijímacího

řízení talentová zkouška, předloží třídní učitel výstupní hodnocení ke schválení a vydá žákovi do konce října.

1. 3. Neklasifikace

1. Pokud absence žáka za klasifikační období v daném předmětu přesáhne 20 %, může být neklasifikován. Při zápisu známek vyučující zapíše N (tužkou). V případě včasného doplnění látky a odpovídajícího počtu klasifikačních podkladů může učitel žáka klasifikovat.
2. Jestliže je žák neklasifikován, koná doklasifikační zkoušku. Zkoušejícím je příslušný vyučující, dva přísedící určí ředitel školy. Termín zkoušky je sdělen zákonnému zástupci nezletilého žáka nebo zletilému žákovi písemně. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu doklasifikační nebo komisionální zkoušku.
3. Doklasifikační zkouška je samostatná zkouška z příslušného předmětu za celé klasifikační období. Jestliže žák koná doklasifikační zkoušku ve 2. pololetí a v 1. nebyl z daného předmětu hodnocen, je obsahem doklasifikační zkoušky učivo za celý školní rok. Vyučující o zkoušce pořizuje protokol, který třídní učitel zařadí k údajům o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
4. Klasifikaci žáka za klasifikační období stanoví vyučující jako výsledek klasifikačních podkladů a doklasifikační zkoušky.
5. Nelze-li žáka hodnotit na konci 1. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení termín doklasifikační zkoušky do 30. června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí. V takovém případě se na vysvědčení zapíše „NEHODNOCEN(A)“ a vysvědčení se vydá s datem 30. června 20xx. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.
6. Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení termín doklasifikační zkoušky v posledním týdnu měsíce srpna. Tento termín je možné prodloužit z vážných důvodů do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.
7. Není-li žák v některém předmětu klasifikován, nebude mu vydáno vysvědčení, nýbrž jenom výpis z výkazu (s razítkem a podpisem třídního učitele). Vysvědčení obdrží teprve

po uzavření klasifikace. Datum vydání vysvědčení odpovídá dni, kdy žák vykonal poslední doklasifikační zkoušku.

1. 4. Pochybnosti o správnosti hodnocení

1. Jestliže má zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání vysvědčení (výpisu), požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení; je-li vyučujícím v daném předmětu ředitel školy, může požádat Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu kraje Vysočina. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu
2. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí předseda komise prokazatelným způsobem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci nezletilého žáka.
3. V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2 Školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

1. 5. Uvolnění z výuky

1. Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka z vyučování některého předmětu a to zcela nebo zčásti. Žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.
2. Žádost o uvolnění podává zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka.

3. Rozhodnutí ředitele školy o uvolnění je zapsáno třídním učitelem do třídního výkazu. Kopie rozhodnutí archivuje ředitel školy.
4. Jestliže ředitel školy žáka uvolní zčásti z vyučování některého předmětu, jsou vymezeny činnosti, které žák ve výuce nevykonává.
5. Žák, který je uvolněn zčásti z vyučování některého předmětu, je z tohoto předmětu hodnocen.
6. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře nebo odborného lékaře.
7. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen. Na vysvědčení a v třídním výkazu je v rubrice prospěch uvedeno „uvolněn(a)“.
8. Ředitel školy určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl zcela uvolněn.

1. 6. Opravné zkoušky (žák neprospěl na konci pololetí)

1. Jestliže žák neprospěl z jednoho nebo více povinných předmětů, které jsou vyučovány i ve druhém pololetí, pokračuje ve druhém pololetí ve vzdělávání.
2. Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný nejvýše ze dvou povinných předmětů (včetně povinně volitelných), koná z těchto předmětů opravnou zkoušku. Žák, který neprospěl z více než dvou povinných předmětů, nekoná opravnou zkoušku a nepostupuje do vyššího ročníku.
3. Opravná zkouška je komisionální.
4. Obsahem opravné zkoušky je látka celého školního roku příslušného předmětu v případě nedostatečného prospěchu v 1. i 2. pololetí, jinak látka za příslušné klasifikační období.
5. Termín opravné zkoušky stanoví po projednání v pedagogické radě ředitel školy (obvykle je stanoven na poslední srpnový týden) a je sdělen zákonnému zástupci nezletilého žáka nebo zletilému žákovi písemně. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání bez omluvy nedostaví, neprospěl.
6. Pokud se žák nemůže z vážných důvodů dostavit k opravné zkoušce ve stanoveném termínu, může ředitel školy povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do konce září (pro žáka plnícího povinnou školní docházku do 15. září) následujícího školního roku, do té doby žák navštěvuje podmíněně nejbližší vyšší ročník.
7. Podmínkou pro vykonání maturitní zkoušky je úspěšné ukončení posledního ročníku.

1. 7. Komisionální zkoušky

1. Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:
   a) koná-li rozdílovou zkoušku,
   b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o přezkoušení, nebo koná-li se přezkoušení z podnětu ředitele školy,
   c) koná-li opravnou zkoušku,
   d) je-li žák osvobozen od povinnosti docházet do školy.
2. Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému vyučovacímu předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět.
3. Pro všechny komisionální zkoušky ředitel školy jednotně stanoví následující podrobnosti konání zkoušky:
   a) způsob konání zkoušky – zkouška ústní (ředitel školy může v odůvodněných případech nařídit písemnou část zkoušky),
   b) doba přípravy na zkoušku – nejvýše 15 minut,
   c) doba trvání vlastní zkoušky – nejvýše 30 minut (písemná část zkoušky 45 minut),
   d) vyrozumění žáka s výsledkem zkoušky – ústně v den konání zkoušky (sdělí předseda komise),
   e) informování zákonného zástupce nezletilého žáka o výsledku zkoušky konané z důvodů žádosti o přezkoušení je řešeno v bodě 1.4.2, v ostatních případech získá zákonný zástupce informace o výsledku zkoušky u ředitele školy.
4. V případě pochybností o správnosti hodnocení žáka může být žák v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou.
5. komisionální zkoušce se vede protokol (SEVT 49 261 0).
6. Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni nejvýše jednu.
7. Mění-li výsledek komisionální zkoušky klasifikaci prospěchu v daném klasifikačním období, vystaví třídní učitel žákovi nové vysvědčení s datem poslední komisionální zkoušky nejpozději následující pracovní den po jejím vykonání.

1.8 Opakování ročníku

1. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen.

2. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti o opakování ročníku (u nezletilých žáků podává žádost zákonný zástupce žáka).

2. Zásady klasifikace

1. Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu. Hodnocení výsledků vzdělávání je vyjádřeno klasifikací. Uskutečňuje se formou průběžnou a celkovou. Průběžná se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a celková se provádí na konci prvního a druhého pololetí.
2. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
3. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
4. U žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním (viz. § 16 odstavce 2 a 3 školského zákona) při jejich hodnocení a klasifikaci učitel přihlédne k charakteru postižení či znevýhodnění.
5. Klasifikace žáků je v kompetenci vyučujícího daného předmětu. Vyučující nese plnou odpovědnost za správnost a objektivnost klasifikace. Celkovou klasifikaci stanovuje na základě podkladů získaných za klasifikační období.
6. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména:
   - soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
   - sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování,
   - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové; didaktické testy …),
   - analýzou výsledků různých činností žáků (seminární práce, olympiády, SOČ, …).
7. Při určování celkové klasifikace v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru průběžných klasifikací za příslušné období.
8. Průběžné hodnocení žáků učitelé bezodkladně zapisují prostřednictvím programu pro školní administrativu BAKALÁŘI na www stránky školy. Třídní učitelé sdělí žákům a jejich zákonným zástupcům přístupové údaje k jejich hodnocení.

9. V průběhu klasifikačního období sdělují učitelé všechny důležité poznatky o žácích třídním učitelům. Závažné problémy řeší třídní učitelé ve spolupráci s ředitelem školy okamžitě. Při klasifikační poradě podávají návrhy na řešení problémů žáků své třídy.
10. Klasifikaci je povinen vyučující zapsat do třídního výkazu nejpozději do 14 hodin pracovního dne předcházejícího termínu pedagogické rady. Do výkazu třídní učitel zapisuje výchovná opatření a další údaje o chování žáka.
11. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v průběhu třídních schůzek SRPDŠ. Údaje o klasifikaci nejsou sdělovány veřejně. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce žáka třídní učitel bezprostředně a prokazatelným způsobem, stejně postupuje v případě závažných porušení povinností stanovených školním řádem. Obdobně jsou informováni o prospěchu a chování rodiče zletilého žáka.

3. Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součást procesu učení stejně jako její rozbor pod vedením učitele.
4. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
   - co se mu daří
   - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
   - jak bude pokračovat dál
5. Pedagogové učí žáka hodnotit jeho výkony a výsledky.
6. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáky.
7. Pod vedením třídního učitele žák provádí sebehodnocení v oblastech:
   - zodpovědnost
   - motivace k učení
   - sebedůvěra
   - vztahy v třídním kolektivu
8. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

4. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Vyučující na začátku klasifikačního období prokazatelně seznámí žáky s pravidly a podmínkami klasifikace.
2. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu. Takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně 1 týden) a ostatní vyučující informuje formou zápisu do třídní knihy.
3. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy (výjimkou je zdravotní omezení žáka). Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zdůvodňuje ji a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů ... Po ústním, pohybovém a praktickém ověření schopností a dovedností oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. S výsledky hodnocení písemných prací, grafických prací a projektů seznámí žáky nejpozději do 14 dnů, v tomto termínu je opravené žákům předloží. Po případné žádosti žáka klasifikaci zdůvodní.
4. Doba ústního zkoušení jednoho žáka nesmí přesáhnout 15 minut během jedné vyučovací hodiny. Maximální rozsah čtvrtletních písemných prací nesmí být delší než dvě vyučovací hodiny, u dílčích písemných prověrek a didaktických testů maximálně 1 vyučovací hodina.
5. V případě nepřítomnosti žáka při ověřování znalostí, schopností a dovedností je zcela na rozhodnutí učitele, zda poskytne žákovi náhradní termín.
6. Učitel dbá na přiměřený počet průběžných hodnocení, který závisí na počtu hodin příslušného předmětu a na povaze předmětu. V případě předmětu s dotací 1 hodina týdně je minimální počet známek 2, při dvouhodinové dotaci 3, při tříhodinové a vyšší 4.
   Při klasifikaci nematuritních předmětů ve 2. pololetí maturitních ročníků je minimální počet známek 2 bez ohledu na hodinovou dotaci. Tento počet vyjadřuje nejmenší počet známek (průběžných klasifikací) v daném předmětu za klasifikační období. Poměr mezi formami ověřování schopností a dovedností žáků je závislý na daném předmětu a věku žáků. Učitel však nesmí využít pouze jednu formu (mimo tělesné výchovy). Výjimkou jsou žáci s diagnostikovaným zdravotním postižením či znevýhodněním.
7. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání

pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo řediteli školy.

8. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka i způsobu získávání podkladů. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků. Volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

5. Kritéria klasifikace prospěchu

5.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní i písemný projev je správný, přesný, výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí mezery. Při vykonávání v požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení

jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují nedostatky. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatnění osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti má vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

5.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení (estetická výchova, tělesná výchova)

Z tělesné výchovy se při úlevách doporučených lékařem žák klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o estetiku, o umění, tělesnou kulturu a zdatnost.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním i kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o estetiku, o umění a tělesnou kulturu a zdatnost.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem o snahu.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6. Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování a školního řádu během klasifikačního období. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku a rozumové vyspělosti žáka.
2. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

- *Stupeň 1 (velmi dobré)*
  Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
- *Stupeň 2 (uspokojivé)*
  Chování žáka ve škole je zpravidla i přes předchozí uložená opatření k posílení kázně opakovaně v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu nebo se

žák dopustí závažného přestupku (např. poškozením majetku, ohrožením bezpečnosti a zdraví svého nebo jiných osob, narušením výchovně vzdělávací činnosti apod.).

- *Stupeň 3 (neuspokojivé)*
  Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, majetek nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

7. Výchovná opatření

1. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly (pochvala třídního učitele, pochvala ředitele školy) nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo podnětu od ostatních vyučujících žákovi po projednání v pedagogické radě udělit
   - pochvalu třídního učitele

   za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci (úspěšnou reprezentaci školy na okresní úrovni, obětavou práci pro třídní kolektiv apod.).
   Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit
   - pochvalu ředitele školy

   za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci (úspěšnou reprezentace školy na krajské a celostátní úrovni apod.).
3. Kázeňské opatření se žákům ukládá za závažné, nebo opakovaná méně závažná provinění proti školnímu řádu. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:
   - napomenutí třídního učitele
   - důtka třídního učitele

     Tato výchovná opatření ukládá třídní učitel podle svého uvážení zejména za drobná, popř. opakovaná porušení školního řádu nebo za narušování výchovně vzdělávací činnosti. Přihlíží k návrhům a názorům dalších vyučujících. Udělení důtky třídního učitele předem projedná s ředitelem školy nebo v pedagogické radě.
   - důtka ředitele školy
   - podmíněné vyloučení ze studia

- vyloučení ze studia

  Tato výchovná opatření jsou v pravomoci ředitele školy. Ukládá je zejména za závažná zaviněná porušení školního řádu, za závažné narušování výchovně vzdělávací činnosti nebo v případě, že předchozí výchovná opatření nebyla účinná. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení ze studia stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku.

4. Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo vyloučení žáka ze školy (rozhodnutí vždy předchází projednání porušení povinností v pedagogické radě). Zvlášť hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení pravidel stanovených školským zákonem.
5. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem nebo školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.
6. podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel školy pedagogickou radu.
7. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly (třídního učitele nebo ředitele školy) nebo uložení napomenutí třídního učitele nebo důtky (třídního učitele nebo ředitele školy) prokazatelným způsobem žákovi třídy včetně důvodů udělení či uložení, u nezletilých žáků písemně informuje zákonné zástupce do 1 týdne od udělení či uložení. Opatření zaznamenává do třídního výkazu, neuvádí se na vysvědčení.

8. Maturitní zkoušky

1. Maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a prováděcími předpisy, které vydá MŠMT.
2. Při klasifikaci se aplikuje ustanovení odstavce 5.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření.

9. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.
2. Speciální vzdělávací potřeby žáků zjišťuje školské poradenské zařízení a škola o nich musí být prokazatelně informována.
3. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělání, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělání umožní a na poradenskou pomoc školy.
4. Způsob hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
   - vychází ze znalosti postižení či znevýhodnění a zohledňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení či znevýhodnění žáka,
   - projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími,
   - třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě (podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace),
   - vyučující respektují doporučení školského poradenského zařízení (volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení či znevýhodnění).
5. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke studiu a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám.

10. Nadaní žáci

1. Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků.
2. K rozvoji nadání žáků lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů.
3. Žákům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.
4. Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka na jeho žádost (u nezletilých žádost zákonného zástupce) přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku, a to i v jednom nebo několika předmětech. Přeřazení je podmíněno doporučením školského poradenského zařízení a ředitel školy může nařídit vykonání rozdílové zkoušky.

11. Individuální vzdělávací plán

1. Individuální vzdělávací plán může povolit ředitel školy žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami, mimořádným nadáním nebo i z jiných závažných důvodů.

2. povolení individuálního vzdělávacího plánu rozhodne ředitel na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Žádost z důvodu speciálních vzdělávacích potřeb nebo mimořádného nadání musí být doplněna písemným doporučením školského poradenského zařízení. Žádost z jiných závažných důvodů bude doplněna na základě požadavků ředitele školy.
3. Podmínkou pro stanovení individuálního vzdělávacího plánu je, aby žák splnil požadavky stanovené školním vzdělávacím programem příslušného oboru vzdělávání.
4. Povolení individuálního vzdělávacího plánu je vydáno rozhodnutím ředitele školy. Součástí rozhodnutí je stanovení průběhu vzdělávání a způsobu hodnocení žáka s přihlédnutím k důvodům stanovení individuálního vzdělávacího plánu.
5. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.
6. Zkoušky ze všech předmětů se konají minimálně jednou za čtvrtletí, v teoretických předmětech povinně obsahují písemnou část a předem jsou stanovena kritéria jejich hodnocení.

Autoevaluace (hodnocení) školy

Cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak

je realizován školní vzdělávací program a jaké je prostředí, v němž se vzdělávání uskutečňuje. Získané informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány, plánovány a uskutečňovány kroky vedoucí k zefektivnění výuky a k dalšímu zkvalitňování školního vzdělávacího programu.

Vlastní hodnocení školy vychází ze školského zákona a příslušné vyhlášky MŠMT. Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost a portfolio učitele, některé v ročních intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, výroční zpráva, některé v dvouletých intervalech, např. rozbor učebního plánu a nabídky volitelných předmětů. Sumarizace je prováděna pravidelně v tříletých intervalech, jak stanovuje vyhláška MŠMT. Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících přehledech a tabulkách.

Metody autoevaluace

Hodnocení žáků bude prováděno formou externího a interního testování a hodnocení žáků. Pro externí testy bude využito nabídek firem, které se zabývají tvorbou profesionálních testových baterií, aktuálně bude využita nabídka autoevaluačních produktů do praxe škol v rámci kraje Vysočina, bude prováděno hodnocení výkonu žáků v soutěžích a olympiádách v okresních a vyšších kolech.

V interním testování a hodnocení budou zadávány kontrolní (srovnávací) čtvrtletní písemné práce ve vybraných předmětech, formou analýz prospěchu žáků (pravidelně čtyřikrát ročně v souladu s klasifikačním obdobím), dále formou hodnocení výkonu žáků v soutěžích a olympiádách.

Hodnocení bude prováděno pomocí těchto nástrojů:

- hospitační činnost ředitele školy, pedagogických pracovníků vedení školy a vedoucích učitelů předmětů
- sebehodnocení ředitele školy, zástupce ředitele školy a výchovného poradce
- portfolio učitele
- pracovní rozhovory
- dotazníkové šetření
- rozbor pedagogické a další dokumentace
- jednání se zástupci žáků, jednání (rozhovory) s rodiči
- rozbor ocenění, stížností
- rozbor výsledků žáků v soutěžích a přehlídkách

- rozbor výsledků žáků – společná část maturitní zkoušky
- rozbor úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na VŠ
- analýz přijímacího řízení
- analýza hodnocení (klasifikace)
- jiné

Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání - materiální, technické, hygienické a ekonomické podmínky,
- průběh vzdělávání – vlastní výuka (metody, náročnost, rozvíjení klíčových kompet.),
- podpora žákům – spolupráce s rodiči, školskou radou, veřejností,
- výsledky vzdělávání (přijetí na VŠ, soutěže, umístění absolventů),
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- úroveň výsledků práce školy - vzdělávací potřeby žáka, ekonomické zdroje

Indikátory kvality školy:

- vysoké procento žáků pokračujících ve studiu na vysokých školách
- uplatnění absolventů školy na trhu práce v ČR i v zemích EU
- klima školy
- další vzdělávání učitelů
- spokojenost rodičů i veřejnosti

Cíle, kritéria, nástroje a časové rozvržení autoevaluace

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení
Podmínky ke vzdělávání	Ověřit funkčnost základního vybavení školy (prostorové podmínky pro výuku, zázemí)	Spokojenost -žáků -učitelů -rodičů	Rozbor ve vedení školy. Dotazníkové šetření. Plán rozvoje školy.	Jednou za dva roky
	Prověřit ekonomické podmínky školy: • nakládání s rozpočtem (investice, výdaje, příjmy) • rozebrat přínos realizovaných projektů • priority pro další období	Hospodárnost, efektivnost vynakládání prostředků	Rozbor zprávy o hospodaření. Vyhodnocení realizovaných projektů (řešitelé a ředitel). Priority pro další období jsou stanoveny ředitelem školy po projednání ve vedení a se všemi zaměstnanci.	Jednou za rok
	Ověřit materiálové vybavení školy: • vybavení odborných učeben • vybavení sbírek pomůckami • vybavení ICT • analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů	Spokojenost -žáků -učitelů -rodičů Standard vybavenosti	Rozbor zprávy o hospodaření. Plán rozvoje školy. Plán čerpání FRIM. Návrh rozpočtu. Analýza požadavků vedoucích učitelů předmětů. Rozbor ve vedení školy.	Jednou za rok
	Ověřit strukturu uchazečů o studium.	Kvalita, předpoklady ke studiu na VŠ	Analýza přihlášek ke studiu. Spolupráce se ZŠ	Jednou za rok
Průběh vzdělávání	Analyzovat učební plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmu žáků.	Spokojenost -žáků -rodičů. Výsledky žáků	Analýza učebního plánu. Analýza volitelných předmětů (dotazníkové šetření).	Jednou za 2 roky
	Naplnění osnov ŠVP.	Plnění záměrů ŠVP	Hospitace. Vyhodnocení všemi učiteli.	Průběžně. Čtvrtletně
	Analyzovat kvalitu práce učitelů	Výsledky práce učitelů při naplňování záměrů ŠVP	Hospitační činnost. Dotazník učitelům. Vyhodnocení ve vedení školy.	Průběžně Jednou za 2 roky 1x za rok
	Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky	Spokojenost a výsledky žáků	Rozbor hospitační činnosti. Dotazník pro žáky.	Průběžně Jedenkrát za 2 roky
	Rozebrat a posoudit organizaci školního roku	Spokojenost -žáků, -učitelů, -rodičů. Výsledky žáků Požadavky učitelů	Vyhodnocení ve vedení školy. Hodnocení vedoucích učitelů předmětů. Analýza aktivit školy (projekty, vzdělávací programy, exkurse).	Jednou za rok
	Analyzovat okolnosti pro sestavování rozvrhu hodin	Spokojenost -žáků, -rodičů. Požadavky učit.	Priority pro sestavování rozvrhu. Rozhovory se žáky a rodiči.	Jednou za rok
Podpora	Analyzovat podporu školy žákům	Kvalita výsledků.	Rozbor využívání individuálních	Srpen

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj	Časové rozvržení
žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na průběh vzdělávání	Přiměřená podpora žáků -nadaných, -problémových, -handicapovaných.		vzdělávacích plánů. Rozbor poradenské činnosti VP a spolupráce s PPP (provede VP) Rozbor práce se žáky se studijními problémy (provedou TU)	Červen Srpen
	Analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi	Kvalita výsledků. Přínos pro naplňování záměrů ŠVP.	Rozbor zápisů z třídních schůzek jednání rodičů a připomínek rodičů (provedou TU a informují ŘŠ).	Listopad, duben
Výsledky vzdělávání	Posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků.	Kvalita výsledků.	Srovnávací práce. Vnější evaluace. Vnitřní evaluace. Předmětové hospitace.	V průběhu školního roku
	Naplnění osnov v ŠVP	Plnění záměrů ŠVP.	Hospitace. Externí a interní hodnocení a testování.	V průběhu školního roku
	Zvýšení podílu sebehodnocení žáků.	Zodpovědnost žáků, motivace k učení, sebedůvěra, vztahy v tř. kol.	Hospitace.	Průběžně
	Posoudit výsledky vzdělávání v oblasti klíčových kompetencí.	Kvalita výsledků.	Rozbor provedou VUP, vyhodnocení ve vedení školy.	Jednou za dva roky
	Posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků.	Kvalita výsledků.	Rozbor provedou vedoucí učitelé předmětů. Vyhodnocení ve vedení školy.	Jednou za dva roky
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP	Analyzovat účinnost řídícího procesu.	Převaha pozitivního hodnocení -žáky, -rodiči, -zřizovatelem, -veřejností, -…	Rozbor zápisů z porad. Rozbor plnění úkolů učitelů. Rozbor funkčnosti informačního systému.	Jednou za dva roky
	Analýza personální situace ve škole		Rozbor ve vedení školy (podklady ZŘ a ŘŠ).	Jednou za rok
	Analyzovat profesní a odborný růst pedagogických pracovníků		Rozbor DVPP. Plán DVPP.	Jednou za rok
Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Posoudit výsledky práce školy za uplynulé evaluační období.	Výrazná převaha spokojených či spíše spokojených respondentů	Porovnání stanovených priorit pro uplynulé období se skutečností. Dotazník pro učitele.	Jednou za tři roky
	Posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy.		Rozbor provede vedení školy.	Jednou za dva roky

Dotazníkové šetření, SWOT analýzy a jiná zjišťování vnějších a vnitřních podmínek budou zaměřena na tyto skupiny – učitel, žák, rodič.